

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY ANDRESPOL – w rejonie ul. Rokicińskiej
i ul. Brzezińskiej

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA
NA ŚRODOWISKO**

Autor: mgr Dorota Sowa

Łódź, luty 2012 r.

Spis treści

1.	WPROWADZENIE	4
1.1.	Podstawy prawne i materiały wyjściowe.....	5
1.2.	Przedmiot i cel opracowania	6
1.2.1.	Przedmiot i cel Studium	7
1.3.	Określenie zasięgu terenu objętego prognozą	9
1.4.	Powiązania projektu z innymi dokumentami	10
1.4.1.	Powiązania projektu Studium z innymi dokumentami	13
2.	METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	17
3.	STAN ISTNIEJĄCY – analiza i ocena.....	18
3.1.	Charakterystyka istniejącego stanu zagospodarowania	18
3.1.1.	Powiązania zewnętrzne	18
3.1.2.	Charakter funkcjonalno – przestrzenny gminy i jej dotychczasowe zagospodarowanie	19
3.2.	Charakterystyka istniejącego stanu środowiska przyrodniczego	20
3.2.1.	Położenie geograficzne	20
3.2.2.	Budowa geologiczna.....	20
3.2.3.	Zasoby naturalne i ich eksploatacja	21
3.2.4.	Geomorfologia i ukształtowanie terenu.....	21
3.2.5.	Gleby	22
3.2.6.	Klimat.....	23
3.2.7.	Warunki hydrologiczne i hydrograficzne	24
3.2.8.	Warunki hydrogeologiczne	28
3.2.9.	Świat roślinny.....	29
3.2.10.	Świat zwierzęcy.....	31
3.2.11.	Powiązania przyrodnicze z otoczeniem.....	32
3.2.12.	Formy ochrony przyrody i Natura 2000	33
3.2.13.	Jakość i źródła zagrożeń środowiska przyrodniczego	35
3.2.14.	Ocena odporności środowiska na degradację oraz zdolność do regeneracji	42
3.3.	Dziedzictwo kulturowe, zabytki i dobra kultury współczesnej	43
3.4.	Potencjalne dalsze zmiany środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.....	44
4.	STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM	48
5.	ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY z dnia 16 kwietnia 2004 r. <i>O OCHRONIE PRZYRODY</i>	51
5.1.	Ochrona przyrody i różnorodności biologicznej.....	51

5.2.	Rozszerzenie ochrony zasobów środowiska przyrodniczego	54
5.3.	Koncepcja kształtowania ekologicznego systemu obszarów chronionych	54
6.	CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU	56
7.	PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIE BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO	73
8.	ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU	86
9.	ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU ALBO WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH, W TYM WSKAZANIE NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY	90
10.	METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU	90
11.	TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE	93
12.	STREFSZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	93
13.	WNIOSKI DO PROGNOZY	99

Spis rysunków:

- Rys. 1. Prognoza oddziaływania na środowisko – gmina Andrespol (skala 1:10 000)

1. WPROWADZENIE

Niniejsze opracowanie powstało dla potrzeb projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Andrespol – w rejonie ul. Rokicińskiej i ul. Brzezińskiej (zwanego dalej projektem Studium...). Obowiązek jej sporządzenia, w ramach przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, wynika z art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. 2008, Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.).

Zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w Prognozie uwzględnia wymogi według stanu prawnego obowiązującego od dnia 15 listopada 2008 r. i został uzgodniony z właściwymi organami:

1. Powiatową Stacją Sanitarno – Epidemiologiczną w Łodzi pismem znak: PPIS-Ł-ZNS-441/s/6/2012 z dnia 9 lutego 2012 r., który poinformował, iż prognoza oddziaływania na środowisko do projektu Studium..., powinna:
  - a) zawierać informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami;
  - b) zawierać informacje o metodach zastosowanych przy sporządzeniu prognozy;
  - c) zawierać propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania;
  - d) zawierać informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko oraz streszczenie w języku niespecjalistycznym;
  - e) określać, analizować i oceniać istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu;
  - f) określać, analizować i oceniać stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem;
  - g) określać, analizować i oceniać istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów chronionych;
  - h) określać, analizować i oceniać cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym albo krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu;
  - i) określać, analizować i oceniać przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na środowisko;
  - j) przedstawiać rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu;
  - k) przedstawiać rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru.
2. Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Łodzi pismem znak: WOOŚ-I.411.106.2011.AJ.1 z dnia 12 lipca 2011., który uzgodnił, iż zakres prognozy oddziaływania na środowisko powinien być zgodny z art. 51 oraz art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2008, Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.).

Zakres tematyczny niniejszej prognozy sporządzanej dla projektu Studium... na zlecenie Urzędu Gminy Andrespol uwzględnia wytyczne ww. organów.

1.1. Podstawy prawne i materiały wyjściowe

Podstawę prawną sporządzenia poniższego opracowania stanowią:

- Uchwała Nr VIII/71/11 Rady Gminy Andrespol z dnia 7 czerwca 2011 roku w sprawie przystąpienia do zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Andrespol w rejonie ul. Rokicińskiej / ul. Brzezińskiej;
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008, Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.);

Ponadto przy opracowywaniu prognozy wykorzystano:

- zagospodarowanie przestrzenne, prawo budowlane:
  - ✓ ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2003 r., Nr 80, poz. 717 z późn. zm.);
  - ✓ ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. prawo budowlane (tekst jednolity Dz. U. 2010 r., Nr 243, poz. 1623 z późn. zm.);
  - ✓ rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. Nr 118, poz. 1233);
  - ✓ rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75, poz. 690);
  - ✓ ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2007 r. Nr 19, poz. 115, z późn. zm.);
  - ✓ rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 43, poz. 430);
  - ✓ ustawa z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (tekst jednolity Dz. U. z 2007 r. Nr 16, poz. 94 z późn. zm.);
  - ✓ ustawa z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (tekst jednolity Dz. U. z 2011 r. Nr 118, poz. 687 z późn. zm.);
  - ✓ ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.);
  - ✓ ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2001 r., Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.);
- ochrona środowiska, ochrona przyrody:
  - ✓ ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jedn. Dz. U. 2009 r., Nr 151, poz. 1220 z późn. zm.);
  - ✓ ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jedn. Dz. U. 2008 r., Nr 25, poz. 150 z późn. zm.);
  - ✓ rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. Nr 213, poz. 1397);
- powierzchnia ziemi:
  - ✓ ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jednolity Dz. U. 2004 r., Nr 121, poz. 1266 z późn. zm.);
  - ✓ ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. prawo geologiczne i górnicze (tekst jednolity Dz. U. z 2011 r. Nr 163, poz. 981, z późn. zm.);

- odpady:
  - ✓ ustawa z dnia 13 września 1996 r. o *utrzymaniu czystości i porządku w gminach* (tekst jednolity Dz. U. z 2005 r., Nr 236, poz. 2008 z póź. zm.);
  - ✓ ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o *odpadach* (tekst jednolity Dz. U. z 2010 r., Nr 185, poz. 1243 z póź. zm.);
- gospodarka wodno-ściekowa:
  - ✓ ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o *zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków* (tekst jednolity z Dz. U. 2006 r., Nr 123, poz. 858 z późn. zm.);
  - ✓ ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. *prawo wodne* (tekst jedn. Dz. U. 2005, Nr 239, poz. 2019 z późn. zm.);
- powietrze, hałas:
  - ✓ rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007r. w *sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. Nr 120, poz. 826);
- zabytki:
  - ✓ ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o *ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* (Dz. U. z 2003 r. Nr 162, poz. 1568 z późn. zm.);
  - ✓ Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 26 maja 2011r. w *sprawie prowadzenia rejestru zabytków, krajowej, wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków oraz krajowego wykazu zabytków skradzionych lub wywiezionych za granicę niezgodnie z prawem* (Dz. U. Nr 113 poz. 661).

1.2. Przedmiot i cel opracowania

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania ustaleń projektu Studium... na środowisko gminy Andrespol w jej administracyjnych granicach. Jest to podyktowane faktem, iż obowiązek sporządzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy został wprowadzony w polskim ustawodawstwie z dniem 15 listopada 2008 r. Aktualne Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Andrespol – pierwotne opracowanie¹ oraz jego aktualizacja w rejonie ul. Brzezińskiej i ul. Słowiańskiej² zostały sporządzone przed powyższym obowiązkiem. Dlatego też, mimo że obecna zmiana w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Andrespol obejmuje jedynie rejon ulicy Rokicińskiej i Brzezińskiej w Andrespolu, to przedmiotem danego dokumentu jest analiza ustaleń całego projektu Studium... na środowisko, a nie zawęży się tylko do oceny wprowadzonych zmian, wynikających z uchwały Nr VIII/71/11 Rady Gminy Andrespol z dnia 7 czerwca 2011 r.

Ponadto należy podkreślić również fakt, iż studium gminy jest dokumentem strategicznym, który musi być zgodne z dokumentami wyższego rzędu. Musi uwzględniać wytyczne ustalone na szczeblu województwa, a nawet krajowym. Obecna zmiana Studium... obejmuje zatem nie tylko wytyczne wynikające z uchwały w sprawie przystąpienia do zmiany w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Andrespol, ale również dostosowuje je do ustaleń aktualizacji „Planu zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego”³ zatwierdzonej w 2010 r. Miało to również wpływ na decyzję rozszerzenia zakresu opracowywanego dokumentu do granic administracyjnych gminy.

---

¹ Zatwierdzone Uchwałą Nr XV/137/99 Rady Gminy Andrespol z dnia 28 grudnia 1999 r.

² Zatwierdzona Uchwałą Nr XXV/177/08 Rady Gminy Andrespol z dnia 27 marca 2008 r.

³ Uchwałą Nr LX/1648/10 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 21 września 2010 r.

Podstawowym celem prognozy jest wykazanie, jak określone w projekcie Studium... kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy wpłyną na środowisko i czy, a jeśli tak, to w jakim stopniu, naruszają zasady prawidłowej gospodarki zasobami naturalnymi. Ze względu na dużą złożoność zjawisk przyrodniczych, ograniczony zakres rozpoznania środowiska oraz ogólny charakter dokumentów planistycznych, ocena potencjalnych przekształceń środowiska wynikających z projektowanego przeznaczenia terenu ma formę prognozy.

Do pozostałych celów realizacji prognozy zalicza się:

- a) wyeliminowanie jeszcze na etapie sporządzania studium, ustaleń sprzecznych z zasadami zrównoważonego rozwoju analizowanego obszaru i jego otoczenia,
- b) ocenę skutków oddziaływania przyjętych kierunków zagospodarowania gminy na środowisko, a co za tym idzie określenie wpływu nowego przeznaczenia terenów na poszczególne rodzaje użytkowania oraz określenie warunków zagospodarowania tych obszarów,
- c) wprowadzenie ustaleń umożliwiających działalność gospodarczą na analizowanym terenie i zaspokajanie potrzeb społeczności lokalnej przy równoczesnym zachowaniu równowagi przyrodniczej i trwałości procesów przyrodniczych,
- d) ocenę na ile ustalenia studium pozwolą na zachowanie istniejących wartości zasobów środowiska, na ile wzbogacą lub odtworzą obniżone, czy też zdegradowane wartości oraz w jakim stopniu spotęgują lub osłabiają istniejące zagrożenia, a także na ile stwarzają możliwość pojawienia się nowych szans dla ukształtowania wyższej jakości środowiska.

Reasumując prognoza nie jest dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych nowymi ustaleniami projektu Studium..., a jedynie przedstawia prawdopodobne skutki jakie niesie za sobą realizacja ustaleń projektu Studium na poszczególne komponenty środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, w szczególności na ekosystemy, krajobraz, a także na ludzi, dobra materialne oraz dobra kultury.

1.2.1. Przedmiot i cel Studium

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy jest materiałem określającym uwarunkowania wynikające ze stanu istniejącego oraz wskazującym kierunki zagospodarowania przestrzennego. Jego zadaniem jest poprawa jakości i warunków życia mieszkańców gminy, poprawa warunków aktywności ekonomicznej, przeciwdziałanie degradacji środowiska naturalnego, ochrona dziedzictwa kulturowego i tożsamości, podnoszenie standardów i jakości funkcjonowania gminy przy zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju oraz uwzględnieniu kierunków polityki przestrzennej państwa na obszarze województwa łódzkiego.

Podstawą sporządzenia Studium... jest szczegółowa diagnoza aktualnej sytuacji gminy w skali regionu z uwzględnieniem uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych (przyrodniczych, komunikacyjnych, gospodarczych, funkcjonalnych, przestrzennych), a także tendencje zmian zachodzących na płaszczyźnie przestrzennej i społeczno –gospodarczej.

Studium... posiada swoisty charakter „wytycznych” do sporządzania prawa miejscowego.

Gmina Andrespol posiada dotychczas obowiązujące i aktualne Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Andrespol przyjęte uchwałą Nr XV/137/99 Rady Gminy Andrespol z dnia 28 grudnia 1999 r. Zostało ono wykonane w trybie ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 7 lipca 1994 r. (Dz. U. 1994 nr 89 poz. 415 z późn. zm.). Uchwałą Nr XXV/177/08 z dnia 27 marca 2008 r. Rada Gminy Andrespol zatwierdziła zmianę w w/w Studium... w rejonie ul. Brzezińskiej i ul. Słowiańskiej. Wprowadzana zmiana polityki przestrzennej została podyktowana stworzeniem

odpowiednich warunków funkcjonowania i rozwoju istniejącego zakładu przetwórstwa mięsnego. Została ona wykonana w myśl ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz. U. z 2003 r. Nr 80, poz. 717). Miała formę nowelizacji, modyfikacji i ujednoczenia części ustaleń wyjściowego dokumentu z 1999 r. oraz dostosowania go do wymogów ustawy z 2003 r.

Obecnie jest przeprowadzana druga zmiana w Studium ....., która dotyczy fragmentu centrum gminnej miejscowości Andrespol, u zbiegu ulic Rokicińskiej i Brzezińskiej. Polega ona głównie na uporządkowaniu sytuacji planistycznej – zmianie przeznaczenia z dotychczasowej funkcji produkcyjno – usługowej na tereny przeznaczone pod zabudowę usługową o charakterze komercyjnym (centrum usługowo-handlowe), w ramach którego będą realizowane obiekty o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² oraz umożliwieniu realizacji inwestycji, potrzebnej z punktu widzenia władz gminy. Ponadto obecna zmiana dodatkowo wprowadza zmiany wynikające z aktualizacji „Planu zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego”.

W projekcie Studium... (pierwotna wersja z 1999 r., obecnie zmieniana po raz drugi) analizie poddano zewnętrzne i wewnętrzne uwarunkowania rozwoju przestrzennego gminy oraz sformułowano podstawowe kierunki zagospodarowania przestrzennego rozwoju. W zakresie uwarunkowań rozwoju:

- uwzględniono położenie gminy w województwie i jej zewnętrzne powiązania (przyrodnicze, komunikacyjne, społecznych, gospodarczych itp.);
- tendencje rozwoju społeczno-gospodarczego i przestrzennego gminy wpisane w politykę na szczeblu wojewódzkim i krajowym;
- dokonano analizy dotychczasowych procesów urbanizacyjnych zachodzących na terenie gminy;
- przeprowadzono rozpoznanie sytuacji społeczno-gospodarczej gminy (wyposażenie w infrastrukturę społeczną, potencjał gospodarczy, demograficzny, rynek pracy);
- przeanalizowano stopień wyposażenia gminy w infrastrukturę techniczną i komunikacyjną;
- określono stan, zróżnicowanie i przemiany walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz stopień ich zagrożenia;
- określono możliwości rozwoju rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

Kolejnym etapem zaś było określenie podstawowych kierunków rozwoju z uwzględnieniem zasady zrównoważonego rozwoju, które określają potencjalne możliwości wykorzystania przestrzeni oraz zakres niezbędnych zmian w zagospodarowaniu. W szczególności:

- wyodrębniono i oznaczono obszary ochronne (w tym obszary objęte różnorodnymi formami ochrony);
- określono obszary predysponowane do rozwoju i do intensyfikacji procesów urbanizacyjnych (obszary zabudowane i wskazane do różnorodnych form przekształceń);
- określono główne elementy układu komunikacyjnego oraz obszary rozbudowy systemów infrastruktury technicznej oraz kierunki dalszego ich rozwoju;
- wyodrębniono strategiczne obszary koncentracji przedsięwzięć inwestycyjnych;
- wyodrębniono obszary wymagające opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
- dokonano analizy walorów, zagrożeń i preferencji dla działań związanych z rozwojem gminy, ze szczególnym uwzględnieniem problematyki środowiska przyrodniczego i przestrzennych aspektów rozwoju funkcji mieszkaniowej i turystyczno - wypoczynkowej jako podstawowych funkcji rozwojowych gminy Andrespol.

Ponadto ze względu na fakt wprowadzania pierwszej i drugiej zmiany w Studium... w okresie obowiązywania ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz. U. z 2003 r. Nr 80, poz. 717 z późn. zm.) w podsumowaniu niniejszego opracowania przeprowadzono syntezę zawartości Studium... Celem syntezy ustaleń było zbadanie adekwatności ustaleń pierwotnej wersji Studium... do obecnych przepisów prawa z zakresu planowania i zagospodarowania przestrzennego (w szczególności z odniesieniami dla obszarów objętych zmianą).

Obecny projekt Studium..., w wersji ujednocionej, dla całego obszaru gminy Andrespol, stanowi wykładnik polityki przestrzennej gminy.

Studium... obejmuje:

- Część tekstową - obejmującą uwarunkowania rozwoju, kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy, kierunki polityki przestrzennej oraz instrumentalizację wdrażania polityki przestrzennej w nawiązaniu do uwarunkowań i powiązań zewnętrznych – wersja ujednociona (zał. nr 1 do uchwały);
- Część graficzną – rysunki na mapach w skali 1:10 000 przedstawiające kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy oraz rysunki na mapach w skali 1:10 000, 1:25 000 przedstawiające uwarunkowania rozwoju przestrzennego gminy i wskazania do ustaleń kierunkowych w formie załączników:
  - ✓ nr 2 – polityka przestrzenna – kierunki zagospodarowania (wersja ujednociona);
  - ✓ nr 3 – polityka przestrzenna – instrumentalizacja (wersja ujednociona);
  - ✓ nr 4 – stan zabudowy i zagospodarowania terenu w skali 1:10 000 (wersja ujednociona);
  - ✓ nr 5 – uwarunkowania stanu istniejącego środowiska – dyspozycje kierunków zagospodarowania przestrzennego w skali 1:10 000 (wersja ujednociona);
  - ✓ nr 6 – powiązania zewnętrzne w skali 1:25 000 (wersja zgodna z planem województwa);
  - ✓ nr 7 – uwarunkowania rozwoju - komunikacja w skali 1:10 000 (wersja ujednociona);
  - ✓ nr 8 – uwarunkowania rozwoju – infrastruktura techniczna w skali 1:10 000 (wersja ujednociona).

1.3. Określenie zasięgu terenu objętego prognozą

Obszar objęty prognozą obejmuje gminę Andrespol w jej administracyjnych granicach. Powierzchnia obszaru objętego projektem Studium... oraz prognozą wynosi 2334 ha (stan na 04.2011r.)⁴. Stanowi jedną z centralnych gmin województwa łódzkiego. Zajmując zachodnie obszary powiatu łódzkiego – wschodniego, graniczy:

- od zachodu - z obszarem administracyjnym Łodzi;
- od północy - z gminą Nowosolna oraz z gminą Brzeziny;
- od wschodu - z gminą Koluszki;
- od południa - z gminą Brójce.

Gminę cechuje wysoki wskaźnik gęstości zaludnienia (534 os/km²)⁵ i mający tendencję zwyżkową (483 os/km²)⁶. W połączeniu z wysokim odsetkiem terenów zurbanizowanych nadaje gminie charakter peryferyjnie położonego obszaru miejskiego.

---

⁴ Stan wg GUS na dzień 30.04.2011 r. (www.stat.gov.pl - Bank Danych Lokalnych)

⁵ Stan na 11. 2011 r. na podstawie danych dotyczących liczby ludności uzyskanych z Urzędu Gminy Andrespol

⁶ www.stat.gov.pl - Bank Danych Lokalnych

Decyzja o przystąpieniu do sporządzania zmiany w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Andrespol w rejonie ul. Rokicińskiej / ul. Brzezińskiej została podjęta uchwałą Nr VIII/71/11 Rady Gminy Andrespol z dnia 7 czerwca 2011 roku.

Zakres przestrzenny opracowania obejmuje obszar przedstawiony na rysunku prognozy. Odpowiada granicom administracyjnym gminy z przyczyn wyjaśnionych w punkcie 1.2 niniejszej prognozy. W zakresie powiązań i oddziaływań zewnętrznych zakres poszerzono poza opisywany obszar gminy.

1.4. Powiązania projektu z innymi dokumentami

Główne zobowiązania międzynarodowe Polski w dziedzinie ochrony środowiska wynikają z członkostwa w Unii Europejskiej. Spośród dokumentów programowych Unii istotnych dla wprowadzania koncepcji trwałego i zrównoważonego rozwoju należy wyróżnić:

- *VI Program Działań Unii Europejskiej zatytułowany „Środowisko 2010 – Nasza Przyszłość, Nasz Wybór”* – jest to już szósty program polityki ekologicznej Unii, który formułuje 4 priorytetowe cele działania w zakresie ochrony środowiska na lata 2001 – 2010:

- ✓ zmiany klimatyczne – celem jest ograniczenie emisji gazów cieplarnianych o 8% w latach 2008 – 2012 (wspieranie zużycia odnawialnych źródeł energii);
- ✓ przyroda i bioróżnorodność – przywrócenie struktury i funkcjonowania systemów przyrodniczych;
- ✓ środowisko a zdrowie – redukcja zagrożenia pestycydami i chemikaliami;
- ✓ zasoby naturalne i odpady – zwiększenie efektywności wykorzystania zasobów naturalnych i zmniejszenie ilości odpadów.

wyznaczają one cele strategiczne dotyczące ochrony środowiska i na jego podstawie przyjmowane są programy lokalne, regionalne i krajowe;

- *„Odnowiona Strategia Zrównoważonego Rozwoju UE”*, która za jeden z głównych celów uznaje ochronę środowiska naturalnego poprzez:

- ✓ zachowanie potencjału Ziemi,
- ✓ respektowanie ograniczeń naturalnych zasobów,
- ✓ zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska naturalnego i poprawy jego jakości,
- ✓ przeciwdziałanie i ograniczenie zanieczyszczeniu środowiska,
- ✓ propagowanie zrównoważonej konsumpcji i produkcji, tak by oddzielić wzrost gospodarczy od degradacji środowiska.

Ponadto wyodrębniono siedem głównych wyzwań, którym przypisano cele ostateczne i operacyjne oraz działania:

- ✓ ograniczenie zmian klimatycznych oraz wzrost zużycia biopaliw (ograniczenie emisji gazów cieplarnianych, zwiększenie udziału paliw alternatywnych),
- ✓ proekologiczna przebudowa modelu transportowego (wzrost udziału transportu kolejowego, wodnego i publicznego w strukturze transportu ogółem),
- ✓ promowanie zrównoważonej konsumpcji i produkcji (zwiększenie udziału ochrony środowiska w rozwoju gospodarczym),
- ✓ racjonalne gospodarowanie zasobami naturalnymi (unikanie ich nadmiernej eksploatacji) oraz zahamowanie degradacji różnorodności biologicznej,
- ✓ zwiększenie bezpieczeństwa zdrowotnego (bezpieczeństwo i wysoka jakość produktów żywnościowych, produkcja i użytkowanie środków chemicznych w sposób bezpieczny dla zdrowia ludzi i środowiska),

- ✓ promowanie integracji i solidarności społecznej oraz stabilnej jakości życia,
  - ✓ włączenie zagadnień zrównoważonego rozwoju do wszystkich polityk sektorowych.
- „*Europa 2020. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu*” – dokument programowy Komisji Europejskiej, który obejmuje rozwój zrównoważony – wspieranie gospodarki efektywnej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku; pośród celów nadrzędnych mających znaczenie dla środowiska wskazano osiągnięcie celu 20/20/20 w zakresie klimatu i energii - ograniczenie emisji CO₂ (nawet o 30%), zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii, zwiększenie efektywności wykorzystania energii o 20%.

Cele przedstawione w ww. dokumentach Wspólnoty Europejskiej są podstawą rozwiązań prawnych obowiązujących w Polsce.

Najważniejszym z nich jest *Konstytucja Rzeczypospolitej Polski*, która w artykule piątym uznaje zrównoważony rozwój jako zasadę, którą kierować powinno się Państwo⁷.

Politykę państwa w zakresie ochrony środowiska wyznaczają m.in.

- „*Polska 2025. Długookresowa Strategia Trwałego i Zrównoważonego Rozwoju*”⁸ – pierwsza próba określenie wizji Polski do roku 2025 wskazująca główne kierunki działań w zakresie polityki społecznej, rozwoju gospodarki i polityki państwa w zakresie ochrony środowiska, gospodarki przestrzennej i regionalnej. Strategia oparta została na koncepcji trwałego i zrównoważonego rozwoju.
- „*II Polityka Ekologiczna Państwa*”⁹ – określa cele oraz zakres działań na rzecz ochrony środowiska w trzech horyzontach czasowych: 2002, 2010, 2025 (pierwsze dwa okresy związane z procesem integracji z Unią Europejską). Wskazuje on narzędzia ochrony środowiska (instytucjonalne, prawne, gospodarcze, naukowe) oraz problemy związane ze współpracą międzynarodową, ze szczególnym uwzględnieniem UE. Za główny cel uznaje zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego kraju, przy założeniu, że skuteczna regulacja i reglamentacja korzystania ze środowiska nie dopuści do powstania zagrożeń dla jakości i trwałości zasobów przyrodniczych.
- „*Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2009-2012 z perspektywa do roku 2016*”¹⁰ – to dokument strategiczny wskazujący na główne wyzwania i najważniejsze priorytety polityki ekologicznej RP w najbliższych 4-8 latach. Stanowi o konieczności wprowadzenia w życie zasad zrównoważonego rozwoju. Główne cele to m.in.:
  - ✓ uwzględnienie zasad ochrony środowiska w strategiach sektorowych,
  - ✓ aktywizacja rynku na rzecz ochrony środowiska,
  - ✓ udział społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowiska poprzez podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa,
  - ✓ ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne gospodarowanie zasobami przyrody,
  - ✓ poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego.

W celu realizacji polityki ekologicznej państwa uchwalany jest wojewódzki, powiatowy lub gminny program ochrony środowiska. Integralną część programu ochrony środowiska stanowi plan gospodarki odpadami.

---

⁷ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., Dz. U. Nr 78, poz. 483.

⁸ Polska 2025. Długookresowa strategia trwałego i zrównoważonego rozwoju, Rada Ministrów, Narodowe Centrum Studiów Strategicznych przy współpracy Ministra Środowiska, Warszawa, 2000.

⁹ Dokument przyjęty przez Radę Ministrów w czerwcu 2000 r. i Sejm RP w sierpniu 2001 r.

¹⁰ „Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2009-2012 z perspektywa do roku 2016”, Minister Środowiska, Warszawa, 2008.

- „Program Ochrony Środowiska Województwa Łódzkiego na lata 2008 – 2011 z perspektywą na lata 2012 – 2015”¹¹ – jest to program, który wskazuje cele i priorytety ekologiczne, rodzaj i harmonogram działań proekologicznych oraz środki niezbędne do osiągnięcia zaplanowanych celów, w tym mechanizmy ekonomiczne i środki finansowe. W planie wyznaczono podstawowy cel: – Ochrona i poprawa stanu środowiska oraz dwa cele uzupełniające: – Przeciwdziałanie pozostałym zagrożeniom pochodzenia antropogenicznego i Podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa, w ramach których sformułowano dziesięć priorytetów. Program realizuje misję: „Podniesienie atrakcyjności województwa w strukturze regionalnej Polski i Europy jako regionu sprzyjającego zamieszkaniu i gospodarce przy dążeniu do budowy wewnętrznej spójności i zachowania różnorodności miejsc” określona w „Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego na lata 2007 – 2020”¹² oraz stanowi także realizację Wojewódzkiego planu zagospodarowania przestrzennego.
- „Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Łódzkiego Wschodniego”¹³ – jest to dokument, którego głównym celem jest wskazanie podstawowych problemów w zakresie ochrony środowiska, przedstawienie perspektywicznych kierunków ich rozwiązywania, szczególnie tych uznanych za priorytetowe oraz stworzenie podstaw dla tworzenia szczegółowych planów działania (w tym inwestycyjnych). Program zawiera diagnozę stanu środowiska i tendencje jego przekształceń w powiecie łódzkim wschodnim, cele ekologiczne do osiągnięcia w perspektywie 8-letniej, a także szczegółowe zestawienia zadań do realizacji w perspektywie 4-letniej, ze wskazaniem zadań priorytetowych. W programie uwzględniono wszystkie aspekty ochrony środowiska i zrównoważonego użytkowania jego zasobów. Najistotniejsze zadania do rozwiązania w najbliższych latach to: poprawa jakości powietrza, poprawa bilansu hydrologicznego, zachowanie naturalnej rzeźby terenu, struktury geologicznej i likwidacji powstałych szkód, poprawa klimatu akustycznego, poprawa bezpieczeństwa ekologicznego. Uwzględniono wykaz instrumentów prawnych z zakresu ochrony środowiska będących w zakresie kompetencji władz powiatu. Program ochrony środowiska dla powiatu łódzkiego wschodniego nie jest dokumentem prawa miejscowego, lecz opracowaniem o charakterze operacyjnym.
- „Gminny Program Ochrony Środowiska dla gminy Andrespol”¹⁴ – to opracowanie mające na celu umożliwienie kompleksowego i efektywnego zarządzania ochroną środowiska oraz zapewnić niezbędną koordynację działań proekologicznych w gminie. Jest to długoterminowy plan strategiczny do 2013 r. i jednocześnie plan wdrożeniowy na lata 2005-2008. Jego podstawowe zadanie to identyfikacja istniejących problemów w zakresie ochrony środowiska, pomoc w ich rozwiązywaniu oraz przeciwdziałanie możliwym zagrożeniom. Przedstawia wytyczne dla formułowania polityki ochrony środowiska w gminie. Główne cele w zakresie ochrony środowiska wyznaczone dla gminy to:
  - ✓ ochrona zasobów przyrodniczych i krajobrazowych gminy - ochrona i wzrost różnorodności biologicznej i krajobrazowej, utrzymanie obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych, istniejących obszarów prawnie chronionych oraz powiększanie zasobów zieleni „miejskiej” i rozszerzenie zasięgu prawnej ochrony przyrody, rozwój obszarów letniskowych oraz utrzymanie;

---

¹¹ „Program Ochrony środowiska Województwa Łódzkiego na lata 2008 – 2011 z perspektywą na lata 2012 – 2015”, Zarząd Województwa Łódzkiego, Łódź, 2007. Integralną część stanowi „Plan Gospodarki Odpadami Województwa Łódzkiego 2011 (z uwzględnieniem lat 2012 – 2015)”.

¹² „Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego na lata 2007 – 2020”, Łódź, 2006.

¹³ Przyjęty uchwałą Nr 99/XI/2003 Rady Powiatu Łódzkiego Wschodniego z dnia 22 grudnia 2003 r. Integralną część stanowi „Plan Gospodarki Odpadami dla Powiatu Łódzkiego Wschodniego”.

¹⁴ „Gminny Program Ochrony Środowiska dla Gminy Andrespol”, Urząd Gminy w Andrespolu, maj 2005. Został on przyjęty uchwałą przyjęty Uchwałą Rady Gminy Andrespol Nr XLI/380/05 z dnia 3 listopada 2005 r.

- ✓ ochrona zasobów leśnych, w tym szczególnie lasów stanowiących naturalne fragmenty rodzimej przyrody lub lasów szczególnie cennych ze względu na zachowanie leśnych zasobów genetycznych, walory krajobrazowe, potrzeby nauki;
- ✓ ochrona gleb i terenów szczególnie narażonych na zanieczyszczenie lub uszkodzenie, albo o specjalnym znaczeniu społecznym;
- ✓ poprawa jakości powietrza atmosferycznego (zmniejszanie wielkości „niskiej emisji” energetycznej i komunikacyjnej, wzrost wykorzystania energii odnawialnej);
- ✓ uzyskanie i utrzymanie wysokiej jakości wód powierzchniowych poprzez budowę i rozbudowę kanalizacji sanitarnej i deszczowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą;
- ✓ skuteczna ochrona dobrego stanu jakościowego wód podziemnych z jednoczesną racjonalizacją struktury ich zużycia;
- ✓ zminimalizowanie powstających odpadów oraz wdrożenie nowoczesnego systemu wykorzystania i unieszkodliwiania odpadów;
- ✓ poprawę stanu środowiska zmienionego wyniku działalności wydobywczej;
- ✓ podniesienie świadomości ekologicznej wszystkich grup społeczeństwa, polegające na wykształceniu nawyków wdrażania zrównoważonego rozwoju, dbałości o stan środowiska i oszczędnego korzystania z jego zasobów;
- ✓ stworzenie powszechnego dostępu do informacji dotyczących problematyki ochrony środowiska.

Dla osiągnięcia ww. priorytetów *Program...* wyznacza cele długo- oraz krótkookresowe oraz określa strategię ich realizacji poprzez wytyczenie kierunków działań. Ponadto przedstawia harmonogram realizacji poszczególnych zadań z uwzględnieniem instrumentów finansowania oraz system monitoringu i oceny realizacji zamierzonych celów.

- „*Plan Gospodarki Odpadami dla gminy Andrespol*”¹⁵ – zawiera on analizę stanu gospodarki odpadami na terenie gminy (rodzaj, ilość, źródła powstawania odpadów oraz system zbierania odpadów), z której wynika, że na badanym obszarze istnieje potrzeba jego wdrożenia i realizacji zadań z niego wynikających. Przedstawia propozycję docelowego systemu gospodarki odpadami opartej o system selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. Określa cele długo- i krótkoterminowe dla gospodarki odpadami komunalnymi. Za najważniejszy cel strategiczny gminy w zakresie gospodarki odpadami należy przyjąć ograniczenie do minimum negatywnego oddziaływania odpadów na środowisko oraz maksymalny wzrost ich gospodarczego wykorzystania. W części końcowej przedstawia harmonogram realizacji poszczególnych zadań z uwzględnieniem instrumentów finansowania oraz sposób monitoringu i oceny wdrażania planu.

1.4.1. Powiązania projektu Studium z innymi dokumentami

W celu koordynacji zamierzeń projektowych na wszystkich poziomach planowania przestrzennego, Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy uwzględnia zasady określone w „Koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju 2030” (KPZK 2030)¹⁶, ustalenia „Strategii rozwoju kraju” i „Planu zagospodarowania przestrzennego województwa” oraz „Strategię rozwoju gminy”.

Studium nawiązuje do dokumentów:

Projekt Studium... realizuje postanowienia i przewidywania planów wyższego rzędu, co zapewnia spójną politykę przestrzenną na poziomie regionalnym i ponadregionalnym.

---

¹⁵ Jest to integralna część „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Andrespol”

¹⁶ Została przyjęta przez rząd uchwałą z dnia 13 grudnia 2012 r.

1. „Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030” – to najważniejszy dokument dotyczący ładu przestrzennego Polski. Przedstawia on wizję zagospodarowania przestrzennego kraju w perspektywie najbliższych 20 lat oraz określa cele i kierunki polityki przestrzennej służące jej urzeczywistnieniu. Wprowadza zasadę współzależności celów polityki przestrzennej z celami polityki regionalnej, wiąże planowanie strategiczne z działaniami w ramach programów rozwoju i programów operacyjnych współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej. Celem strategicznym KPZK 2030 jest efektywne wykorzystanie przestrzeni kraju i jej zróżnicowanych potencjałów rozwojowych do osiągnięcia ogólnych celów rozwojowych – konkurencyjności, zwiększenia zatrudnienia i większej sprawności państwa oraz spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej w długim okresie. Aby zrealizować cel strategiczny sformułowano sześć celów operacyjnych:

- ✓ podwyższenie konkurencyjności głównych ośrodków miejskich Polski w przestrzeni europejskiej (chodzi o ich integrację funkcjonalną przy zachowaniu policentrycznej struktury systemu osadniczego, która sprzyja spójności);
- ✓ poprawa spójności wewnętrznej kraju (przez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków do rozwoju oraz wykorzystanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów);
- ✓ poprawa dostępności terytorialnej kraju (przez rozwijanie infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej);
- ✓ kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski;
- ✓ zwiększenie odporności struktury przestrzennej na zagrożenia naturalne i utratę bezpieczeństwa energetycznego oraz kształtowanie struktur przestrzennych wspierających zdolności obronne państwa;
- ✓ przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego, jako ważnego elementu warunkującego rozwój kraju.

W 2030 r. Polska przestrzeń będzie bardziej zintegrowana w układach międzynarodowych. Warszawa i pozostałe ośrodki metropolitalne (w tym Łódź) będą lepiej powiązane funkcjonalnie (głównie gospodarczo) między sobą, a także z podobnymi obszarami UE. Zgodnie ze sformułowaną w dokumencie wizją, Polska 2030 r. będzie krajem o ugruntowanych warunkach trwałego i zrównoważonego rozwoju, dobrze zagospodarowanym, sprawnie zarządzanym i bezpiecznym. Będzie to efekt procesów gospodarczych, społecznych, przestrzennych i cywilizacyjnych.

Podstawową cechą Polski 2030 r. będzie spójność społeczna, gospodarcza i przestrzenna.

2. Strategia Rozwoju Kraju 2007-2015 – podstawowy dokument strategiczny określający cele i priorytety polityki rozwoju w perspektywie najbliższych lat oraz warunki, które powinny ten rozwój zapewnić. Stanowi on punkt odniesienia zarówno dla innych strategii opracowywanych przez jednostki samorządu terytorialnego.

Priorytetami strategicznymi są:

- ✓ Wzrost konkurencyjności i innowacyjności gospodarki;
- ✓ Poprawa stanu infrastruktury technicznej i społecznej;
- ✓ Wzrost zatrudnienia i podniesienie jego jakości;
- ✓ Budowa zintegrowanej wspólnoty społecznej i jej bezpieczeństwo;
- ✓ Rozwój obszarów wiejskich;
- ✓ Rozwój regionalny i podniesienie spójności terytorialnej;

Województwo łódzkie wspierane będzie w działaniach zmierzających do:

- ✓ poprawy jego dostępności drogowej, kolejowej i lotniczej, szczególnie w relacjach z Warszawą oraz innymi metropoliami,

- ✓ rozwój Centralnego Węzła Komunikacyjnego – skrzyżowanie autostrad A1 i A2 oraz dróg ekspresowych S-8, S14, i S-74,
- ✓ wzmocnienie funkcji metropolitarnej Łodzi,
- ✓ rewitalizacja materialnej substancji przemysłowej i historycznej Łodzi oraz innych miast posiadających zabytkowe układy architektoniczno-urbanistyczne,
- ✓ rozwój regionalnego potencjału akademickiego i naukowo-badawczego,
- ✓ wzmocnienie sieci instytucji wspierających przedsiębiorczość, w tym na terenach wiejskich.

3. „Plan zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego” – aktualizacja¹⁷ - to strategiczny dokument opracowany przez samorząd województwa określający zasady kształtowania struktury przestrzennej województwa w długim horyzoncie czasowym. To element regionalnego planowania strategicznego i odgrywa koordynacyjną rolę pomiędzy planowaniem krajowym a planowaniem miejscowym. Formułuje cele i kierunki polityki przestrzennej, dając podstawę do formułowania tej polityki w programach operacyjnych i programach rozwoju. Realizacja określonych celów i kierunków polityki rozwoju przestrzennego województwa do 2030 r. pozwoli na osiągnięcie wysokiej pozycji konkurencyjnej regionu na arenie krajowej i międzynarodowej oraz realizację przyjętej wizji rozwoju przestrzennego. Zdefiniowana w „Strategii Rozwoju Województwa”¹⁸ misja regionu zakłada „*podniesienie atrakcyjności województwa łódzkiego w strukturze regionalnej Polski i Europy jako regionu sprzyjającego zamieszkaniu i gospodarce przy dążeniu do budowy wewnętrznej spójności i zachowaniu różnorodności jego miejsc*”. Wynika z niej nadrzędny cel polityki zagospodarowania przestrzennego – kształtowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa, warunkującej dynamizację rozwoju zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju poprzez:

- ✓ wykorzystanie cech położenia w centrum Polski,
- ✓ wykorzystanie endogenicznego potencjału regionu,
- ✓ trwałe zachowanie środowiska przyrodniczego i kulturowego,
- ✓ dążenie do budowy wewnętrznej spójności regionu.

Główne cele polityki rozwoju przestrzennego województwa do 2030 r. przyjęte w tym dokumencie to:

- ✓ równoważenie systemu osadniczego i poprawa spójności terytorialnej regionu,
- ✓ zwiększenie dostępności województwa poprzez rozwój ponadlokalnych systemów infrastruktury,

---

¹⁷ Przyjęta uchwałą Nr LX/1648/10 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 21 września 2010 r. W dokumencie tym mają swoje odzwierciedlenie wytyczne z „Koncepcji polityki przestrzennego zagospodarowania kraju” (KPPZK). Ważniejsze zadania mające pośredni wpływ na politykę i kierunki rozwoju gminy to:

- rozwój Łódź jako potencjalnego ośrodka rozwoju społeczno – gospodarczego o znaczeniu europejskim tzw. europol – ośrodek przedsiębiorczości i innowacyjności;
- stworzenie strefy dwubiegowego połączenia ośrodków Łodzi i Warszawy – strefa aktywnej restrukturyzacji – cel stworzenie warunków wzrostu efektywności gospodarowania;
- kształtowanie pasm przyspieszonego rozwoju opartego na osiach wyznaczonych przez autostrady A-1, A-2 i A-4, z czego dwie pierwsze przebiegają w rejonie Łodzi;
- kształtowanie krajowej sieci ekologicznej ECONET, w tym sieci NATURA 2000 (gmina poza zasięgiem sieci);
- rozwój sieci kolejowej, w tym Kolej Dużych Prędkości Warszawa-Łódź-Wrocław/Poznań;
- rozwój sieci drogowej, w tym autostrady A-1 i A-2 oraz A-8 (lub ekspresowa S-8 relacji Łódź-Wrocław);
- rozwój transportu lotniczego;
- rozwój telekomunikacji, w tym zaprojektowanie i budowa ISDN - zintegrowanej sieci usług cyfrowych włączonej w EURO- ISDN i sieć globalną.

¹⁸ Dokument przyjęty na lata 2007-2020 uchwalony przez Sejmik Województwa Łódzkiego uchwałą Nr LI/865/2006 z dnia 31 stycznia 2006 r.

- ✓ kształtowanie tożsamości regionalnej z wykorzystaniem walorów przyrodniczych, kulturowych i turystycznych regionu,
- ✓ ochrona i poprawa stanu środowiska, zapewnienie bezpieczeństwa publicznego,
- ✓ minimalizacja zagrożeń i obszarów problemowych.

Powyższe główne cele będą realizowane poprzez kierunki działań.

Projekt Studium... anektuje wytyczne „Planu zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego” – aktualizacja dotyczące gminy Andrespol.

4. Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Andrespol na lata 2004 – 2013¹⁹ – to dokument, który kreśli kierunki wieloletniego rozwoju. Odpowiada on trosce lokalnego samorządu o rozwój gminy i określa najważniejsze działania mające na celu ciągły rozwój gminy (ciągła poprawa życia mieszkańców) oraz przewidywane efekty tych działań. Dla osiągnięcia poprawy sytuacji na obszarze gminy Andrespol wyznacza realizację następujących priorytetów:
  - ✓ rozwój infrastruktury - rozbudowa kanalizacji i modernizacja sieci wodociągowej, poprawa stanu technicznego dróg;
  - ✓ pozyskiwanie inwestorów zewnętrznych - stworzenie warunków dla pozyskiwania inwestorów;
  - ✓ poprawa warunków bytowych ludności - zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych, poprawa stanu bezpieczeństwa gminy, poprawa stanu usług komunalnych, zapewnienie dobrej jakości szkolnictwa publicznego, poprawa zdrowotności mieszkańców, działania na rzecz rozwoju działalności sportowej i kulturalnej w gminie;
  - ✓ ochrona i wykorzystanie walorów przyrodniczych - podniesienie walorów zagospodarowania turystycznego obszarów, działania na rzecz utrzymania dobrej jakości środowiska naturalnego;
  - ✓ działanie na rzecz zapewnienia wysokiej jakości zarządzania gminą - poprawa jakości obsługi mieszkańców i inwestorów²⁰.
5. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Andrespol (uchwała Nr XXXII/340/05 Rady Gminy w Andrespolu z dnia 12 kwietnia 2005 r.)²¹ – dokument prawa miejscowego, obejmujący obszar gminy w jej granicach administracyjnych z 2002 roku z wyłączeniem części terenu sołectwa Kraszew (działki: 230/8, 230/9, 231/7, 231/9, 241/1, 212, 235/6, 20/5, 28/1, 292/1 oraz części działek przylegających do ulicy Szyszkowej o numerach: 229/1, 19/1, 225/3, 232, 233, 234, 23/6, 27/1 i 211). Jego celem jest podniesienie poziomu warunków życia mieszkańców poprzez:
  - ✓ tworzenie warunków dla prowadzenia działalności lokalizacyjnej umożliwiającej wielofunkcyjny rozwój gminy z uwzględnieniem zasady rozwoju zrównoważonego;
  - ✓ ochronę wartości środowiska przyrodniczego i dziedzictwa historyczno – kulturowego;
  - ✓ ustalenia dotyczące poprawy ładu przestrzennego;
  - ✓ ustalenia dotyczące zasad obsługi gminy w zakresie infrastruktury technicznej i komunikacji;
  - ✓ minimalizację sytuacji kolizyjnych wynikających z przeznaczenia terenów dla różnych funkcji.

Plan ustala warunki w zakresie: przeznaczenia terenów, zasad kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenów; zagospodarowania terenów i obiektów dóbr kultury

---

¹⁹ Przyjęty uchwałą Rady Gminy Andrespol Nr XXV/252/04 z dnia 16 listopada 2004 r.

²⁰ Powyższy cel i priorytety w Planie Rozwoju Lokalnego Gminy Andrespol na lata 2004-2013 zostały przyjęte za „Strategią Rozwoju Gminy Andrespol” zatwierdzoną uchwałą Nr XV/138/99 Rady Gminy Andrespol z dnia 28 grudnia 1999 r.

²¹ Dz. U. Woj. Łódzkiego z dnia 11 czerwca 2005 r. Nr 183, poz. 1835

podlegających ochronie; ochrony wartości środowiska przyrodniczego; wyposażenia w infrastrukturę techniczną (woda, ścieki sanitarne, wody opadowe, energia elektryczna, ciepło, gaz, telekomunikacja, odpady), obsługi komunikacyjnej. Do projektu planu została wykonana prognoza oddziaływania na środowisko (PZMiO Teren sp. z o.o., 2003).

Ponadto na terenie gminy Andrespol obowiązuje zmiana w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego Gminy Andrespol w rejonie ulic Brzezińskiej i Słowiańskiej (uchwała Nr XXXVI/288/08 Rady Gminy Andrespol z dnia 30 grudnia 2008 r.)²² wykonanego na potrzeby funkcjonowania i rozwoju istniejącego zakładu przetwórstwa mięsnego (prognoza oddziaływania na środowisko – mgr inż. Z. Staliński – ATMO-ex Sp. z o.o., czerwiec 2007).

W projekcie Studium... w celu określenia głównych kierunków zagospodarowania i rozwoju struktury funkcjonalno – przestrzennej gminy przyjęto zasadę zrównoważonego rozwoju, jako generalny kierunek działania. Zrównoważony rozwój, zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska²³ to: **„rozwój społeczno – gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń”**.

Ponadto wykorzystano informacje w opracowaniach:

- *Opracowanie ekofizjograficzne* adaptowane na potrzeby zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Andrespol – w rejonie ul. Rokicińskiej i ul. Brzezińskiej w Andrespolu – aktualizacja, opracowane przez mgr D. Sowę - Pracownia Planowania Przestrzennego Architektki T. Brzozowska, A. Tomczak, Sp. p., Łódź, grudzień 2011 r.;
- Informacja o stanie środowiska na obszarze powiatu łódzkiego - wschodniego, WIOŚ Łódź, 2009;
- Darnowski J., *Gminna ewidencja zabytków*, Urząd Gminy Andrespol, marzec 2007;
- Aneks „*Wojewódzkiego Programu Małej Retencji*” dla województwa łódzkiego, Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Łodzi i Biuro Planowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego w Łodzi, Łódź, marzec 2010.

2. METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Zgodnie z ustawą „O udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko” (Dz. U. 2008, Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.) oraz uzgodnieniami, co do zakresu i stopnia szczegółowości informacji zawartych w Prognozie, Państwowej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Łodzi i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi przyjęto układ treści odpowiadający wymaganiom zapisanym w ww. ustawie.

Przy opracowywaniu Prognozy wykorzystano dostępne materiały kartograficzne, opracowania dotyczące środowiska przyrodniczego oraz dokumenty planistyczne dotyczące obszaru objętego opracowaniem oraz jego otoczenia. Uwzględniono także informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla obowiązujących planów miejscowych.

---

²² Dz. U. Woj. Łódzkiego z dnia 9 lutego 2009 r. Nr 19, poz. 185

²³ Dz. U. z 2008 r., Nr 25, poz. 150 z późniejszymi zmianami

Zebrane informacje posłużyły do nakreślenia obrazu funkcjonowania obszaru w chwili obecnej i porównania go z przewidywanym jako skutek realizacji ustaleń studium.

Prognoza jest oceną oddziaływania na środowisko projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Andrespol oraz w przypadku niekorzystnych zmian propozycją jego modyfikacji w celu zminimalizowania niekorzystnego wpływu na środowisko. Osiągane jest to poprzez ocenę skutku, czyli wynikowego stanu komponentów środowiska, powstałego na skutek przemian w jego funkcjonowaniu, spowodowanych realizacją ustaleń projektu oraz sformułowanie propozycji zmian lub alternatywnej wersji ustaleń, określających osiągnięcie możliwie korzystnego stanu środowiska w warunkach projektowanego zagospodarowania przestrzennego obszaru.

Prognoza oddziaływania projektu na środowisko opiera się na zastosowaniu metody, iż procesy zachodzące obecnie w środowisku będą dalej występować, ale może zmienić się ich intensywność. Toteż ocena oddziaływania projektu opiera się na analizie aktualnego stanu funkcjonowania środowiska, określeniu jego odporności na degradację i określeniu progów krytycznych. Na tej podstawie przewiduje się zachowania i reakcje środowiska na zadany czynnik. Czynnikiem są przemiany środowiska wynikłe z realizacji projektu.

Przeprowadzona analiza oparta jest na założeniach, że: stanem odniesienia dla prognozy są:

- istniejący stan środowiska przyrodniczego i zagospodarowania terenu, określony w aktualnym opracowaniu ekofizjograficznym,
- uwarunkowania wynikające z ustaleń projektu *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy Andrespol*,
- oraz że działania związane z realizacją systemów technicznych na obszarze objętym projektem realizowane będą zgodnie ze *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy Andrespol*.

W dokumencie "*Prognozy oddziaływania na środowisko*" zastosowano metodę opisową oraz graficzną, co skutkowało przedstawieniem części tekstowej opracowania oraz załącznika graficznego.

3. STAN ISTNIEJĄCY – analiza i ocena

3.1. Charakterystyka istniejącego stanu zagospodarowania

3.1.1. Powiązania zewnętrzne

Gmina Andrespol, leżąca do 1997 roku na skraju trzech województw – łódzkiego, piotrkowskiego i skierniewickiego, dziś stanowi jedną z centralnych gmin województwa łódzkiego. Przylega ona bezpośrednio do wschodnio - południowej granicy Łodzi. Jest częścią obszaru metropolitalnego Łodzi.

Wysoki odsetek terenów zurbanizowanych, w połączeniu z wysokim wskaźnikiem gęstości zaludnienia - 534 osób na km² (stan na 11.2011 r.)²⁴, nadaje gminie charakter peryferyjnie położonego obszaru miejskiego. Granica morfologiczna, pomiędzy Andrespołem a Łodzią jest słabo widoczna (miejscowość Andrespol łączący się w zwarty układ przestrzenny z Łodzią). Położenie gminy na styku z terenami zurbanizowanymi Łodzi wywołuje tworzenie się silnych związków funkcjonalnych i społeczno - gospodarczych

---

²⁴ Na podstawie danych GUS (www.stat.gov.pl - Bank Danych Lokalnych) oraz na podstawie danych dotyczących liczby ludności uzyskanych z Urzędu Gminy Andrespol.

z Łodzią. Znajduje to swój wyraz w istnieniu i w dalszym pogłębianiu się wzajemnych powiązań gminy z Łodzią. Powiązania te tworzą się głównie na linii mieszkaniowej i rekreacyjnej funkcji gminy dla mieszkańców Łodzi, a w przeciwnym kierunku - stosunkowo znacznej liczbie miejsc pracy w Łodzi dla mieszkańców gminy. Zatem można stwierdzić, iż pod względem funkcjonalno - przestrzennym gmina Andrespol kształtuje się jako podmiejski zespół osiedlowy.

Gmina Andrespol posiada dogodnie położenie komunikacyjne. Przez Centrum gminy przechodzi droga wojewódzka nr 713 relacji: Łódź - Kurowice - Tomaszów Mazowiecki – Opoczno. Ponadto przez teren gminy przebiegają drogi powiatowe i gminne zapewniające podstawowe powiązania z ważnymi ośrodkami w gminie i powiecie oraz powiązania lokalne.

Gmina posiada również dobrą komunikację kolejową dzięki linii kolejowej Łódź Fabryczna - Koluszki - Warszawa, która na lokalnym odcinku Łódź - Koluszki posiada istotne znaczenie w przewozach pasażerskich, także dla mieszkańców gminy Andrespol. Druga linia kolejowa – z kierunku Łodzi Kaliskiej i Olechowa, włączona w układ torowy na wysokości stacji Bedoń, posiada głównie znaczenie dla przewozów towarowych.

3.1.2. Charakter funkcjonalno – przestrzenny gminy i jej dotychczasowe zagospodarowanie

Struktura funkcjonalno – przestrzenna gminy Andrespol kształtowała się przez wieki, na skutek czynników przyrodniczych i antropogenicznych. Jest to najsilniej zurbanizowana gmina województwa łódzkiego, ze względu satelitarnego położenia w stosunku do Łodzi. Bardzo wysoki odsetek terenów zainwestowanych (tereny zabudowy, komunikacji drogowej i kolejowej) nadaje gminie charakter dobrze ukształtowanego podmiejskiego zespołu osiedlowego.

Na terenie gminy możemy wyróżnić obszary – sołectwa o różnym stopniu zainwestowania. Sołectwo: Andrespol, Justynów, Janówka i częściowo Bedoń Przykościelny cechuje intensywne zainwestowanie. Nieco mniej zwarte zainwestowanie cechuje sołectwo Bedoń Nowy i Wiśniową Górę. Ekstensywnie zainwestowane są zaś: Stróża, Kraszew i Bedoń Wieś. Dominującą zabudową na terenie gminy jest zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, stopniowo wypierająca i zastępująca zabudowę zagrodową.

W strukturze zabudowy mieszkaniowej dominującą pozycję zajmują tereny budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego, z minimalnymi enklawami budownictwa wielorodzinnego w Andrespolu i Wiśniowej Górze oraz z zespołami zabudowy zagrodowej, szczególnie w sołectwach: Bedoń Wieś, Stróża, Kraszew i Janówka. Tereny zabudowy letniskowej (rekreacji indywidualnej- druga wiodąca funkcja na terenie gminy) oraz zabudowy mieszanej – letniskowej (rekreacji indywidualnej) i mieszkaniowej, występują głównie w strukturach zabudowy sołectw: Wiśniowa Góra, Justynów i Janówka.

Na terenie gminy sieć-infrastruktury społecznej (administracja, oświata, wychowanie, kultura, służba zdrowia, pomoc społeczna, itp.) jest stosunkowo dobrze rozwinięta. Funkcja usługowa (usługi komercyjne) najprężniej rozwija się w obrębie sołectwa Andrespol. Zainwestowanie przemysłowe na terenie gminy występuje nielicznie.

Tereny usługowe i produkcyjno – gospodarcze nie wytworzyły centrów usługowych, ani stref produkcyjno – gospodarczych. Gmina Andrespol charakteryzuje się znaczną ilością podmiotów prowadzących działalność gospodarczą, która z roku na rok wzrasta (w 2010 osiągnęła liczbę 1319 podmiotów zarejestrowanych w systemie REGON). Są to zakłady osób fizycznych, niewielkie pod względem zatrudnienia i kapitału o charakterze rodzinnym, prowadzące działalność na niewielką skalę. Zajmują się one głównie handlem oraz usługami, w tym produkcyjnymi. Obok niewielkich podmiotów istnieją również zakłady o silniejszej

pozycji ekonomicznej, którego działalność wywiera wpływ na stosunki ekonomiczno-społeczne w całej gminie (są głównymi pracodawcami na terenie gminy).

Gospodarka rolna w gminie Andrespol (obszary użytków rolnych zajmują północno – wschodni obszar gminy oraz przylegają do doliny rzeki Miazgi) nie jest dla gminy funkcją wiodącą.

3.2. Charakterystyka istniejącego stanu środowiska przyrodniczego²⁵

3.2.1. Położenie geograficzne

Według nomenklatury J. Dylika gmina Andrespol zajmuje teren północno-wschodniej części Wysoczyzny Łódzkiej, natomiast według podziału S. Lancewicza wschodnią część Wysoczyzny Rawskiej.

Obecnie znacznie popularniejszy jest podział J. Kondrackiego, według którego gmina Andrespol leży w mezoregionie Wzniesień Łódzkich (318.82), należącym do Wzniesień Południowomazowieckich (318.8).

Współrzędne geograficzne gminy wynoszą: od 51°67" do 51°70" szerokości geograficznej północnej, oraz od 19°35" do 19°38" długości geograficznej wschodniej. Rozciągłość południkowa obszaru gminy osiąga 8 km, a równoleżnikowa – na wysokości linii kolejowej – przekracza 4 km.

3.2.2. Budowa geologiczna

Najstarszymi utworami stwierdzonymi na obszarze gminy są skały mezozoiczne. Przez południowo-zachodni kraniec gminy, wzdłuż linii Nowosolna – Justynów - Karpin przebiega umowna granica jednostek tektonicznych pomiędzy wałem środkowopolskim (świętokrzysko-kujawskim) a kredową niecką łódzką (miechowsko – łódzko – mogileńską). Prawie cały obszar gminy znajduje się w obrębie odcinka rawskiego wału, wkraczając w północno-wschodnim fragmencie na skrzydło brachyantykliny Justynowa (Gałkówka). Antyklinę justynowską tworzą na głębokości 250 m łupki jurajskie. Ogólny przebieg formacji geologicznych przez obszar gminy jest adekwatny do przebiegu antykliny (SE - NW).

Podkenozoiczne wychodnie wału w granicach gminy tworzą: w północnej części (Justynów – Janówka) – piaskowce, mułowcowe oraz ilaste utwory jury środkowej, w najwyższym piętrze (kelowej) przechodzące w wapień, w centralnej i południowej części utwory węglanowe (wapień, margle, mułowce margliste) jury górnej oraz iłowce, mułowce z syderytami, piaskowce i margle z iłópkami dolnej kredy. Prawdopodobne wychodnie niecki w obrębie gminy reprezentują margle i wapień cenomanu. Ponad utworami jurajskimi zalegają pokłady kredy, ich strop znajduje się na głębokości 120 m. Na nich z kolei występują osady trzecio- i czwartorzędowe. Trzeciorzęd wykształcony został w fazie lądowej miocenu (23,3 - 5,2 mln lat temu) i pliocenu (5,2 - 1,64 mln lat temu). Są to przeważnie drobne piaski i ły.

Powierzchnię obszaru gminy budują wyłącznie osady czwartorzędowe. Osady czwartorzędowe złożone są na podłożu jurajskim lub kredowym (mezozoik - 245 - 65 mln lat temu). Czwartorzęd zalega na trzeciorzędzie i jego miąższość wynosi do 120 m, są to osady równin dennomorenowych, piaszczysto - żwirowych częściowo gliny zmułowane naniesione

---

²⁵ Opracowano na podstawie „Opracowania ekofizjograficznego adaptowanego na potrzeby zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Andrespol – w rejonie ul. Rokicińskiej i ul. Brzezińskiej w Andrespolu” – aktualizacja wykonanego przez mgr D. Sowę - Pracowania Planowania Przestrzennego Architektki T. Brzozowska, A. Tomczak Sp. p., Łódź, grudzień 2011 r.

podczas akumulacji wodnolodowcowej. W obniżeniach powierzchni mezozoiku występować mogą płyty mioceńskich mułków i piasków pochodzenia rozlewiskowego. W dolinie lewego dopływu Miazgi, na terenie dużego kompleksu leśnego na południu obszaru występują grunty piaszczyste terasów niższych.

Osady czwartorzędowe charakteryzują się dużą zmiennością materiału. Niekiedy na przestrzeni kilku lub kilkunastu metrów, tak w kierunku poziomym jak i pionowym, występuje kilka warstw. Dodatkowo, są one zaburzone, co jest wynikiem procesów glaciektonicznych. W podłożu występują przeważnie osady wodnolodowcowe, stanowiące dobre i bardzo dobre podłoże dla potrzeb budownictwa. Występują także znaczne ilości glin zwałowych, piasków i żwirów. Doliny rzeczne wystlane są mułkami i piaskami rzecznoimi pochodzenia plejstocenijskiego oraz holocenijskiego.

3.2.3. Zasoby naturalne i ich eksploatacja

Występujące na terenie gminy Andrespol surowce naturalne wykształciły się przeważnie na osadach plejstocenijskich i holocenijskich występujących w postaci piasków, żwirów, glin oraz pyłów i iłków. Są to złoża pospolite, a ich eksploatacja realizowana była metodami odkrywcowymi. Do surowców pospolitych występujących na terenie gminy i eksploatowanych na potrzeby lokalne należą:

- złoża kruszyw naturalnych – piaski i żwiry,
- złoża surowców ilastych – gliny mułki i ily,
- torfy.

Gmina Andrespol nie jest zasobna w surowce udokumentowane. Załedwie dwa obszary były objęte rozpoznaniem geologicznym:

- złożo gliny zwałowej w Stróży – złożo wyeksploatowane i wykreślone z „Bilansu złóż kopaliny naturalnych i wód podziemnych”, wyrobiska zarośnięte lub funkcjonują jako „dzikie” wysypiska śmieci; stało się ono przyczyną rozwoju w Andrespolu zakładów ceramicznych (założycielem fabryki była niemiecka rodzina Krause);
- złożo piasku w Bedoniu Wsi – złożo wyeksploatowane i wykreślone z „Bilansu złóż kopaliny naturalnych i wód podziemnych”, wyrobisko zrehabilitowane – zasypane i wyrównane.

W Bedoniu Nowym występują złoża piasków, jednak nie jest przewidziane do eksploatacji. Wyrobisko zostało zaniechane, a grunt zainwestowany pod funkcje produkcyjne.

Na terenie gminy Andrespol torfy występują śladowo i są eksploatowane przez właścicieli gruntów. W dolinie Miazgi, w rejonie Bedonia Przykościelnego i Bedonia Wsi znajduje się punkt (nieudokumentowany), gdzie eksploatuje się niewielkie ilości torfu.

3.2.4. Geomorfologia i ukształtowanie terenu

Gmina Andrespol występuje w obszarze staroglacjalnym zlodowacenia środkowopolskiego w strefie równinnej powierzchni sandrowej z wychodniami starszych osadów równinnej wysoczyzny morenowej.

Obszar gminy stanowi południowe przedpole charakterystycznej w rejonie Łodzi strefy krawędziowej Wzniesień Łódzkich. To położenie zdecydowało o najistotniejszych cechach materiału podłoża i ukształtowaniu terenu gminy oraz jej okolic – Nowosolnej, Andrzejowa, oraz zlewni rzeki Miazgi. Zatrzymanie lodowca (stadiał Warty) w strefie w/w krawędzi na linii Zgierz – Łagiewniki – Dobra – Janów – Plichów - Brzeziny, rozpoczęło etap jego deglacjacji. Ogromne masy wód roztopowych niosły odpowiednio wielkie ilości materiału piaszczystego

i żwirowego i osadzały go na południowym przedpolu lądolodu. W wyniku tych działań na południe od strefy spiętrzeń krawędzi Wzniesień Łódzkich rozciąga się obszar potężnego zasypania piaszczystego o dużej monotonii budowy geologicznej (sedymentacja warstwowa). Wspomniane wcześniej duże ilości wód roztopowych lodowca, tłumaczą istnienie po dziś dzień doliny Miazgi, o nieproporcjonalnej szerokości i głębokości w stosunku do ilości prowadzonej dziś wody.

Pola zbudowane z warstwowanych piasków i żwirów to sandry, charakterystyczne w większości obszaru gminy jej okolic.

W centralnej części gminy (w rejonie Kraszewa) oraz w części południowo - zachodniej (wieś Stróża) w wyniku mniejszej miąższości materiału sandrowego oraz jego większego zdenudowania na powierzchni znajdują się wychodnie glin bezpośredniej akumulacji lodowca stadiału Warty. Są to fragmenty podsandrowej równinnej wysoczyzny morenowej.

Obszar gminy Andrespol jest mało urozmaicony topograficznie. Przeważa rzeźba płaska – równinna. Na jej obszarze można wyróżnić trzy elementy:

- wysoczyznę plejstoceńską;
- dolinę rzeki Miazgi;
- boczne, suche dolinki.

Oś gminy, o przebiegu z północnego - zachodu ku południowemu - wschodowi, stanowi dolina Miazgi. Dzieli ona teren gminy na dwie części: dość płaską, niżej położoną (rzędne 213 – 220 m n.p.m.) część południowo-zachodnią i środkową (Bedoń Przykościelny, Andrespol, Kraszew, Stróża) i bardziej urozmaiconą hipsometrycznie, pagórkowatą i wyższą (rzędne 210 – do ponad 230 m) część północno - wschodnią (Bedoń Wieś, Bedoń Nowy, Justynów). Skrajne punkty wysokościowe to kulminacje 231,9 m n.p.m. (Bedoń Wieś) i około 232,5 m n.p.m. (północny Justynów) oraz punkt najniższy ok. 202,0 m n.p.m. wyznaczony przez koryto Miazgi na granicy z gminą Brójce. Najniżej położona jest południowo-zachodnia i środkowa część gminy, gdzie teren gwałtownie opada ku dolinie Miazgi. Ogólnie powierzchnia terenu opada w kierunku południowym.

Maksymalne deniwelacje terenu dochodzą, więc do 31 metrów. Pomijając dolinę Miazgi, i przyjmując minimalną wysokość terenu w okolicach Stróży (212,5 m) deniwelacje na obszarze gminy wynoszą około 20 metrów. Sprawia to, że teren można nazwać mało urozmaiconym i stosunkowo płaskim. Jedynym urozmaiceniem konfiguracyjno - wysokościowym rzeźby jest dolina Miazgi, której wcięcie dość znaczne w części NW (rzędu 7m), wyraźnie się wypłyca w części SE. W rejonie Kraszewa i Bedonia różnica między dnem doliny a jej górnymi fragmentami stoków wynosi zaledwie 2 metry.

Dolina Miazgi jest głęboka i szeroka, nieproporcjonalna do ilości wody prowadzonej przez rzekę.

Taki stan rzeczy jest uwarunkowany przeszłością historyczną. W zlodowaczeniu środkowopolskim (stadia Warty), rzeka odprowadzała wody lodowcowe. Pozostałe dolinki mają charakter suchy łączą się z doliną Miazgi. Wszystkie, łącznie z doliną Miazgi, wypełnione są osadami holoceńskimi.

Te charakterystyczne w rejonie Andrespola cechy genetyczne i litologiczne podłoża przesądzają o specyfice ukształtowania obszaru, a przede wszystkim o glebach.

3.2.5. Gleby

Powierzchnia glebowa jest ściśle związana z litologią utworów powierzchniowych – z piaszczystym (sandrowym) i miejscowo gliniastym (w miejscach wychodni starszej wysoczyzny morenowej) podłożem. Zatem wykazuje ona małe zróżnicowanie. Warstwa

glebowa ma grubość do 0,5 m, i powstała ona na glinach lekkich i piaskach słabogliniastych. Dominują dwa rodzaje gleb, ich podział związany jest z topografią i najmłodszą geologią terenu:

- gleby obszarów równinnych;
- gleby obszarów dolinnych i obniżeń terenu.

Gleby równinne na obszarze gminy pokrywają tereny niezwiązane z dolinami rzeki Miazgi, oraz suchych dolin, będących obszarami płytko zalegających wód podziemnych, oraz podwyższonej wilgotności gruntu. Są to przede wszystkim gleby pyłowe, bardzo zapiaszczone, podścielone piaskiem lub gliną zwałową.

Gleby dolinne przeważają w dolinie Miazgi i na południu. Są to gleby mułowe i torfowe. Występujące na obszarze gminy Andrespol gleby to typologicznie gleby płowe (pseudobielicowe) oraz brunatne wyługowane.

Większość gleb należy do V i VI klasy bonitacyjnej, nieco mniej jest obszarów objętych klasą IVb, znacząco mniej IVa oraz IIIb i IIIa. Gleby lepszych kompleksów nie występują.

Udział gleb chronionych prawem przed użytkowaniem nierolniczym – gleby klasy III i niższej jest bardzo mały. Większe enklawy gleb w klasach chronionych występują w rejonie Kraszewa i Bedonia Wsi.

Dominują kompleksy żytne dobre. Pod lasami przeważa kompleks żytni słaby, fragmentami w samej dolinie Miazgi, w rejonie Andrespola występujące gleby hydrogeniczne (aluwialne) tworzą kompleks żytni bardzo dobry.

Podsumowując, gleby gminy Andrespol, w stosunku do innych gmin podłódzkich, są dość dobre.

3.2.6. Klimat

Obszar gminy, zgodnie z podziałem W. Wiszniewskiego i W. Chełmońskiego, leży w Łódzko – Wieluńskim regionie klimatycznym.

Ze względu na niewielkie urozmaicenie terenu, klimat jest stosunkowo jednolity na całej powierzchni gminy. Nizinny charakter obszaru umożliwia swobodny przepływ mas powietrza, z wyraźną przewagą przepływów w układzie równoleżnikowym.

Charakterystykę klimatu pod względem termicznym najzasadniej cechują średnie miesięczne i roczne temperatury powietrza. Te ostatnie mieszczą się w przedziale 7,5 - 8°C, przy czym średnia temperatura półrocza chłodnego waha się w granicach 0,5 - 1°C, zaś półrocza ciepłego 14 - 14,5°C. Zima jest łagodna, w najzimniejszym miesiącu - styczniu, rzadko notuje się temperatury poniżej (-25°C), częste są jednak dni z mrozem, i przymrozki. Szczególnie w okresie wiosennym (22 dni z przymrozkami w marcu, oraz ich występowanie w kwietniu) są one istotne z rolniczego punktu widzenia, stanowią bowiem niebezpieczeństwo dla upraw.

Okres wegetacyjny, określany występowaniem średniej temperatury powyżej 5°C, trwa długo, przeszło 215 dni. Dni gorące pojawiają się już w końcu kwietnia, i są notowane aż do końca września. Najcieplejszymi miesiącami są lipiec i sierpień, i to na nie przypadają maksymalne ilości dni gorących, do 22 dni miesięcznie. Lokalnie, podczas pogody wyżowej, mogą się pojawić niewielkie różnice termiczne wywołane radiacją. W okresie pogody radiacyjnej (wyż, bezchmurne niebo, brak wiatru), ma miejsce wypromieniowanie ciepła przez grunt. Następuje wówczas oziębienie przyziemnych warstw powietrza, które jako cięższe w przypadku małego spadku terenu, tworzy lokalne zastoiska – tereny inwersji termicznej. Na terenie o urozmaiconej rzeźbie powietrze chłodne jako cięższe zsuwa się grawitacyjnie zajmując tereny niżej położone. Stąd doliny rzeczne (dolina Miazgi oraz suche

dolinki) stanowią typowe miejsca akumulacji chłodnego powietrza spływającego z terenów wyżej położonych.

Zatem najlepsze warunki bonitacyjne istnieją na terenach wyżej położonych, o ekspozycji południowej południowo - wschodniej i zachodniej, szybko się nagrzewające (południowe obszary wsi Wiśniowa Góra i Stróża). Najbardziej niekorzystne warunki panują natomiast w dolinach rzecznych, gdzie zalegają masy chłodnego powietrza (Andrespol). Dodatkowo wiąże się to zwykle z występowaniem płytko zalegających wód podziemnych, co wraz z masami chłodnego powietrza, podnosi wilgotność względną takiego obszaru.

Rozpatrując poszczególne elementy klimatu należy stwierdzić, że średnie wieloletnie parowanie terenowe, oszacowane metodą Konstantynowa sięga 500 - 520 mm rocznie, a największa częstotliwość występowania mgieł przypada na okres późnej jesieni i zimy, najmniejsza natomiast od kwietnia do września.

Zachmurzenie nie wykazuje większego zróżnicowania na obszarze gminy, i jest charakterystyczne dla całego regionu. Wysokie są natomiast opady. Wiąże się to z położeniem na Wzniesieniach Łódzkich, które otrzymują kilka (niekiedy kilkanaście) procent opadów więcej niżeli tereny otaczające Wzniesienia. Średnio w roku spada tutaj 650 mm deszczu, najwięcej (powyżej 50 mm miesięcznie) w kwietniu, maju i wrześniu. Opady półroczna zimowego stanowią 39% sumy rocznej. Opad stały to około 12 - 14% całości, a pokrywa śnieżna utrzymuje się przez 60 - 70 dni w roku.

Na terenie gminy Andrespol przeważają wiatry zachodnie, często także południowo - wschodnie. Średnia prędkość wiatru w okolicach Łodzi wynosi 2,9 m/s. Panują tu dobre warunki tzw. „ciszy cyrkulacyjnej”. Jedynym kierunkiem wzmożonych nawietrzeń wobec przewagi cyrkulacji zachodniej jest kierunek od Łodzi. Istnieje więc tu potencjalne zagrożenie przemieszczania się zanieczyszczeń aerosanitarnych oraz hałasu z Łodzi.

Lokalny bioklimat obszaru gminy jest stosunkowo korzystny. Nie notuje się tu większych przekroczeń w zakresie zanieczyszczenia powietrza. Obecność zaś dużych kompleksów leśnych – na południu (las Wiśniowa Góra), na północy (las Wiączyń – poza północną granicą gminy) i przylegający od wschodu do granicy gminy kompleks lasu gałkowskiego – sprawiają, że gmina Andrespol znajdująca się aktualnie w otoczeniu lasów ma stosunkowo korzystne warunki w zakresie bioklimatu.

3.2.7. Warunki hydrologiczne i hydrograficzne

3.2.7.1. Wody powierzchniowe

Przez zachodnio - południową część gminy przechodzi dział wodny I rzędu, pomiędzy dorzeczami Wisły i Odry. Dzieli on obszar gminy na dwie zlewnie. Część południowo - zachodnia odwadniana jest do Neru, dalej do Warty, i następnie do Odry. Natomiast większość terenów gminy, jej centralne, północne, południowo - wschodnie obszary odwadniane są do Miazgi, i dalej do Luciąży, Pilicy i Wisły. Na północnym - wschodzie przecinając równoleżnikowo Janówkę przechodzi dział II rzędu. Oddziela on dorzecza Bzury i Pilicy. Lokalnie występują zaburzenia w przebiegu linii wododziałowych, czego przyczyną są działania antropogeniczne. W południowo-wschodniej części gminy, w lesie na wschód od wsi Stróża występuje obszar bezodpływowy ewaporacyjno-transpiracyjny.

Ponad 90% powierzchni Gminy należy do zlewni rz. Pilicy. Jedynie północno – wschodni fragment gminy (część Janówki), należy do zlewni rzeki Mrogi (zlewnia Bzury). Z uwagi na wododziałowe położenie sieć hydrologiczna gminy charakteryzuje się znaczną ilością cieków krótkich, o bardzo małych przepływach, które na wielu odcinkach wysychają, zwłaszcza latem.

Powierzchniową sieć hydrologiczną gminy buduje głównie rzeka Miazga – dopływ Wolbórki, o przebiegu z północnego - zachodu na południowy – wschód z niewielkimi dopływami bez nazwy i starorzeczem w rejonie stawów rybnych. Mimo że aktualnie poważnie zanieczyszczona stanowi istotny element przyrodniczy łącząc ekologicznie Andrespol z terenami sąsiednimi.

Rzeka Miazga, bierze swój początek z płaskowyżu na północnym – zachodzie pomiędzy Stokami a Nowosolną. Źródła rzeki nie są ściśle określone, ponieważ nie są one widoczne na powierzchni. Długość rzeki wynosi około 25 km. Obszar gminy przecina na długości 4,5 km. Koryto jest uregulowane na długości 3,96 km i posiada charakter większego rowu melioracyjnego. Nieuregulowany odcinek o naturalnym charakterze przepływu znajduje się w Bedoniu pomiędzy mostami na ul. Brzezińskiej i ul. Sienkiewicza. Szerokość koryta rzeki waha się od 0,5m do 3m. Brzegi rzeki zostały uregulowane i umocnione urządzeniami technicznymi. Przepływy charakterystyczne w cyklu rocznym są zmienne sezonowo. Najwyższe przepływy notuje się w czasie roztopów wiosennych (marzec), natomiast najniższe pod koniec lata i jesienią (wrzesień). Drugorzędną kulminację odpływu notuje się latem, w lipcu.

Dolina rzeki Miazgi jest szeroka i głęboka, pomimo prowadzenia niewielkich ilości wody. Taka nieproporcjonalność wynika z najnowszej historii geologicznej tego obszaru. Jest ona pozostałością po kataglacjalnej fazie stadiału Warty, kiedy odprowadzała ona duże ilości wody, z przedpola topniejącego lądolodu warciańskiego podczas zlodowacenia środkowopolskiego.

Miazga na terenie gminy posiada sieć niewielkich dopływów, których koryta w części prowadzą wody tylko okresowo po większych opadach i roztopach wiosennych. Należą do nich:

- ciek naturalne:
  - ✓ lewobrzeżny dopływ w rejonie Bedonia Wsi mający swoje źródła w lesie wiączyńskim i jego bezpośrednim otoczeniu, pełniący rolę rowu melioracyjnego,
  - ✓ starorzecze w rejonie stawów rybnych,
  - ✓ dwa mało czytelne w krajobrazie dopływy prawobrzeżne związane z obszarami źródłowymi: między torami PKP w Andrespolu i w rejonie ul. Głównej w Bedoniu Przykościelnym,
  - ✓ prawobrzeżny dopływ w rejonie Kraszewa mało czytelny spełniający rolę rowu melioracyjnego,
- rowy istotne dla regulacji stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa (melioracje) oraz dla potrzeb gospodarczych.

Główny i najdłuższy prawobrzeżny dopływ Miazgi (bez nazwy) wypływający z obszaru źródłowego w południowej części lasu Wiśniowa Góra i płynący przez wsie Wygoda, Brójce i Kurowice Kościelne poza obszarem gminy Andrespol, zasila w sposób znaczący Miazgę w rejonie zbiornika retencyjnego KOTLINY (gm. Brójce).

Rzeka jest istotnym elementem dla regulacji lokalnych stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa. W jej korycie zlokalizowane są urządzenia o charakterze agrotechnicznym oraz hydrotechnicznym, których celem jest zmniejszenie spadku koryta rzeki i obniżenie prędkość przepływu wody dla poprawy warunków wilgotnościowych na przyległych użytkach rolnych. Jaz betonowy zlokalizowany na 16+500 kilometrażu rzeki Miazgi został uwzględniony w szczegółowym wykazie obiektów retencji korytowej²⁶ zawartym w Aneksie „Wojewódzkiego Programu Małej Retencji” dla województwa łódzkiego.

---

²⁶ Retencja korytowa to jeden z najtańszych sposobów zwiększania zasobów wody w zlewniach nie tylko w obrębie samego cieku, lecz również przyczynia się do zwiększenia zasobów wód podziemnych. Ten sposób retencji wody ma szczególne znaczenie w okresie wegetacyjnym, kiedy możliwe jest wykorzystanie wody dla nawodnień użytków rolnych - głównie użytków zielonych. Natomiast w zlewniach małych i okresowo

Na kształtowaniu stosunków wodnych na terenie gminy Andrespol mają także wpływ ciekii położone poza obszarem gminy.

W gminie Andrespol brak jest większych naturalnych zbiorników wodnych, jezior. Istnieje kompleks zbiorników i kilka mniejszych zbiorników:

- zespół zbiorników w Justynowie - powstał w oparciu o piętrzenie wody w rzece Miazdze za pomocą jazu betonowego; składa się z 4 zbiorników o łącznej pow. lustra wody 14,31 ha i ogólnej pojemności 256 651m³ oraz niezbędnych urządzeń wodnych; w październiku 2011 r. pozwoleniem wodnoprawnym nastąpiła zmiana użytkowania dotychczasowych hodowlanych stawów rybnych na zbiorniki retencyjne z przeznaczeniem wód na rekreację i wypoczynek.
- zbiornik retencyjny na terenie ogródków działkowych „Hulanka” – pow. całkowita wynosi 1,75 ha (pow. lustra wody 1,49 ha), a pojemność 18 770 m³; w czasie zbiornika istnieją co najmniej 4 źródła, które dodatkowo zasilają ten zbiornik w wodę.

Zasoby wód powierzchniowych uzupełniają liczne mniejsze sztuczne zbiorniki wodne powstałe na terenach prywatnych zlokalizowane w dolinie Rzeki Miazgi oraz poza nią a także zbiorniki wodne obszarów źródłowych. Na uwagę zasługują:

- stawy przy ul. Wodnej w Bedoniu Przykościelnym;
- podmokłe tereny torfowo - bagienne – obszar źródłowy w południowej części Lasu Wiśniowa Góra;
- mokradło leśne w rejon Stacja PKP – ul. Brzezińska w Bedoniu.

Na obszarze gminy zlokalizowano kilka obszarów źródłowych cieków powierzchniowych są to obszary podmokłe, bogate w roślinność typową dla siedlisk bardzo wilgotnych. Posiadają duże znaczenie hydrologiczne, stanowią strefy alimentacji wód powierzchniowych. Do większych tego typu obszarów źródłowych można zaliczyć:

- rejon ul. Głównej w Bedoniu Przykościelnym w miejscu dolinki bocznej uchodzącej do Miazgi;
- rejon między torami PKP w Andrespolu;
- rejon ul. Brzezińskiej i Źródlanej w Andrespolu;
- strefa SE Lasu Wiśniowa Góra, najcenniejszy obszar rzeki (bez nazwy), stanowiącej najdłuższy dopływ prawobrzeżny Miazgi, uchodzący do niej w rejonie miejscowości i zbiornika Kotliny (gm. Brójce).

Strefy przydenne doliny Miazgi i jej dopływów bocznych, starorzecza oraz obszary źródłowe posiadają istotne w obszarze gminy walory ekologiczne i akcenty krajobrazowe. Są to głównie ciągi atrakcyjnych zbiorowisk roślinnych i miejsca łęgowej fauny – głównie ptactwa. Strefa przydenne Miazgi to także ważna rynna wentylacyjna i korytarz powiązań przyrodniczych w systemie ekologicznym (powiązanie z lasem Wiączyń i lasami gałkowskimi). Zbiorniki wodne oprócz głównej funkcji - elementy techniczne małej retencji na obszarze gminy, również pełnią funkcje cennych elementów krajobrazu.

3.2.7.2. Zagrożenie powodziowe

Występowanie powodzi jest uwarunkowane okresowym, ale bardzo silnym, zwiększeniem zasilania rzek opadami atmosferycznymi lub wodą roztopową. Zagrożenie powodzią zależy także od możliwości retencionowania wody w dużych i małych zbiornikach wodnych oraz rowach. Ponadto regulacja rzek zmniejsza ich naturalną retencyjność, co

---

prowadzących wodę, utrzymywanie retencji korytowej wodę wydatnie ogranicza odpływ wody ze zlewni (Aneks „Wojewódzkiego Programu Małej Retencji” dla województwa łódzkiego, marzec 2010).

skutkuje przyspieszonym odpływem wód z górnych odcinków i może powodować powstanie zagrożenia powodziowego.

Na obszarze gminy mogą wystąpić dwa rodzaje wezbrań powodziowych: występujące wczesną wiosną (marzec – kwiecień) wezbrania roztopowe oraz letnie (lipiec – sierpień) wezbrania opadowo – rozlewowi.

Strefy przydenne doliny Miazgi i jej dopływów stanowią lokalnie i okresowo poważne zagrożenia związane z powodzią. W chwili obecnej zespół zbiorników retencyjnych w Justynowie, zbiornik retencyjny „Hulanka” oraz pozostałe stawy są w stanie przyjąć nadmiar wody z dorzecza rzeki Miazgi. W obowiązującym planie zagospodarowania przestrzennego Gminy Andrespol obowiązuje zakaz realizacji wszelkiej zabudowy w granicach strefy ochronnej doliny rzeki Miazgi.

Sporadycznie jednak w związku z spływem powierzchniowym wód pojawiają się na obszarze gminy lokalne podtopienia gruntów. Dotyczy to przede wszystkim terenów zamieszkałych. Przykładami szczególnie kolizyjnej z tego punktu widzenia zabudowy w strefie przydennej doliny Miazgi jest:

- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna przy ul. Łąkowej i Mokrej w Bedoniu Przykościelnym,
- zabudowa zagrodowa w rejonie ul. Mostowej w Bedoniu Wsi,
- zabudowa zagrodowa w rejonie ul. Marysińskiej w Andrespolu,
- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna w rejonie ogrodów działkowych w Justynowie przy ul. Hulanki.

Ponadto kolizyjnie zlokalizowana jest również zabudowa mieszkaniowa i rekreacji indywidualnej w rejonie ul. Ludowej i Granicznej w Janówce (w strefie przydennej cieku).

Dodatkowym problemem są lokalne zadolenia i nierówności, gdzie woda gromadzi się i stagnuje przez okres zależny od warunków pogodowych do momentu samoistnego wyparowania, lub po kilku dniach, woda zostaje wchłonięta przez glebę.

W okresach dużych opadów łatwiej dochodzi do podtapiania i zalewania gruntów oraz obiektów budowlanych (zalewane piwnice, podmywane budynki, niszczone uprawy). Zwiększenie szkód wynika z zaniedbań w zakresie konserwacji i napraw urządzeń melioracyjnych, dewastacji naturalnych systemów odwodnieniowych oraz ze złych podziałów geodezyjnych i likwidacji części naturalnych kierunków odpływu.

3.2.7.3. Melioracje

Grunty zmeliorowane na terenie gminy Andrespol obejmują powierzchnię 63 ha i występują w sołectwach: Kraszew i Bedoń Wieś w tym 23 ha to grunty orne, a 40 ha to trwałe użytki zielone. Rowy melioracyjne w Bedoniu Wsi i Justynowie (rejon ul. Hulanka) nie mają wpływu na stan stosunków wodnych w dolinie rzeki Miazgi. Ich głębokość kształtuje się w granicach 20 – 40 cm. Urządzenia melioracyjne wymagają remontu.

Siecią rowów poprzez naturalnie ukształtowany układ hydrograficzny z niewielkimi korektami ułatwiającymi sprawny spływ w terenach zabudowanych odprowadzane są wody pochodzące z opadów atmosferycznych. Z uwagi na postępującą zabudowę mieszkaniową stopniowemu zanikaniu ulegają naturalne ciek wodne odprowadzające wody powierzchniowe.

Wszystkie rowy i ciek wodne wymagają zachowania i zapewnienia drożności. Wymagana jest ochrona przed zniszczeniem sieci drenarskiej. W przypadku konieczności zabudowy należy ograniczać kolizje poprzez właściwe przełożenie sieci lub bezkonfliktowe zaprojektowanie przyszłych inwestycji. Wszelkie działania muszą być podejmowane w uzgodnieniu i pod nadzorem Wojewódzkiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych.

3.2.8. Warunki hydrogeologiczne

3.2.8.1. Wody podziemne

Podstawowe poziomy wodonośne związane są z utworami czwartorzędowymi i kredowymi. Poziomy wód w osadach czwartorzędowych są nieregularne, związane z dolinnymi osadami plejstocenu i holocenu. Występują też jako wody zawieszane (soczewki) w glinach zwałowych. Ich zasobność jest niewielka.

Podstawowy poziom wodonośny czwartorzędu tworzą piaski i żwiry podścielone od spodu nieprzepuszczalną warstwą glin starszych zlodowaceń (południowopolskich). W stropie izolują je najczęściej warstwy glin utworzone w stadiale Warty. Poziom wodonośny jest ciągły i wydajny. Drenuje je między innymi Miazga, przez co utrzymuje ciągłość jej przepływu. Podstawowe użytkowe piętro wodonośne lokalnie posiada znaczną miąższość, dochodzącą do kilkudziesięciu metrów. Stwierdzono jedną, rzadziej dwie warstwy wodonośne. Wody czwartorzędowe mogą być ujmowane na głębokości od 20 do 40 m n.p.m. i cechuje się wydajnością od 30 do 70 m³/h. Jakość wód podziemnych jest dobra.

Przepuszczalność gruntów jest na obszarze gminy zróżnicowana. W południowo - zachodniej części, a także na wschód od Kraszewa występują utwory nieprzepuszczalne. Budują je skały ilaste, słabo uszczelnione i iły. Na północy przeważają utwory słabo przepuszczalne (gliny i pyły). W dolinie rzeki Miazgi dominują grunty organiczne o zmiennych parametrach przepuszczalności. Na obszarach zabudowy przepuszczalność gruntów jest zróżnicowana i zależy od pokrycia terenu materiałem i obiektami antropogenicznymi. Pozostały obszar gminy, w przeważającej ilości na południu od doliny Miazgi, zajmują utwory o średniej przepuszczalności, zbudowane z piasków i skał ilastych silnie uszczelnionych.

Głębokość zwierciadła wody zwiększa się w miarę oddalania się od doliny Miazgi, i jest to związane z morfologią terenu. W odległości do 5 km od osi rzeki, nie przekracza ona 5 metrów, dalej na południowo - zachodnich rubieżach gminy dochodzi do 10 metrów. Brak jest terenów podmokłych oraz obszarów źródłowych. Jak wspomniano wyżej, na wschód od wsi Stróża, znajduje się bezodpływowy obszar ewaporacyjno-transpiracyjny. W rejonie północnym (Janówka) widoczny jest wyraźny wysoki poziom zwierciadła wody podziemnej zbliżający się do 0,6 m, w Justynowie znajduje się ono poniżej 10 m poniżej poziomu terenu.

3.2.8.2. Główne Zbiorniki Wód Podziemnych (GZWP)

Znaczna część obszaru gminy znajduje się w obrębie Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP)²⁷:

- Nr 403 – „Brzeziny – Lipce Reymontowskie” wydzielony w porowych międzymorenowych osadach czwartorzędowych – przeważająca część gminy, z wyłączeniem południowo-zachodniej części (Stróża, Wiśniowa Góra);
- Nr 404 – „Koluszki – Tomaszów Mazowiecki” wydzielony w szczelinowo-krasowych osadach jury górnej – centralna i północno-wschodnia część gminy (generalnie tereny położone na północny wschód od drogi wojewódzkiej nr 713);
- Nr 401 – „Niecka Łódzka” wydzielony w szczelinowo-porowych osadach kredy górnej – południowo – zachodnie krańce gminy.

Wydzielenie GZWP ma na celu m.in. powstrzymanie degradacji wód podziemnych. Ochronie podlegać powinny przede wszystkim najważniejsze i najsilniej zagrożone degradacją obszary zasilania GZWP (ONO – obszary wymagające najwyższej ochrony

---

²⁷Wyznaczonych w 1990 r. przez A. S. Kleczkowskiego

i OWO – wymagające wysokiej ochrony). Wody podziemne Głównych Zbiorników Wód Podziemnych podlegają ochronie prawnej na tych samych zasadach, co wszystkie wody podziemne, a ponadto mogą być objęte dodatkową ochroną obszarową poprzez ustanowienie obszarów ochronnych²⁸.

Znaczna część gminy leży w zasięgu obszaru najwyższej ochrony (ONO) głównych zbiorników wód podziemnych wieku górnojurajskiego i czwartorzędowego oraz obszaru wysokiej ochrony (OWO) zbiornika wód wieku kredowego. Zasięg graficzny ONO i OWO przedstawiono na planszy – *Uwarunkowania stanu istniejącego środowiska. Dyspozycje kierunków zagospodarowania przestrzennego*.

Na terenie gminy, ze względu na położenie jej na zasobach Głównych Zbiorników Wód Podziemnych oraz małe zabezpieczenie poziomu wodonośnego, obowiązuje szczególna troska o ochronę wód podziemnych przed zanieczyszczeniem i przeeksploatowaniem. Przeważająca część gminy leży w zasięgu GZWP Nr 403 wydzielonego w osadach międzymorenowych wieku czwartorzędowego, które budują powierzchnię obszaru gminy, bądź zalegają pod kilku – kilkunastometrowym nadkładem innych utworów powierzchniowych (piasków i żwirów wodnolodowcowych). Izolacja jest zatem nieznaczna, bądź jej w ogóle brak. Główne zbiorniki wód podziemnych w utworach jury górnej (Nr 404) i kredy górnej (Nr 401) posiadają zabezpieczenie poziomu wodonośnego w postaci nadkładu utworów wieku czwartorzędowego o zróżnicowanej miąższości od kilkudziesięciu do ok. 160 m. Istnieje zatem potencjalne duże zagrożenie zanieczyszczenia tych wód. Infiltracji do wód podziemnych sprzyja bowiem miejscami bardzo przepuszczalne podłoże piaszczyste.

W celu ograniczenia zagrożeń — wskazany jest zakaz lokalizacji wszelkich obiektów odprowadzających nieczystości do wód powierzchniowych oraz do gruntu. Podstawowym zadaniem jest w stosunku do obszaru najwyższej ochrony (ONO) i wysokiej ochrony (OWO) pełna jego kanalizacja, by wykluczyć lub znacznie ograniczyć zanieczyszczenie poziomu wodonośnego.

Konieczność ochrony wód podziemnych w strefie ONO i OWO stanowi istotne uwarunkowanie ograniczające swobodny rozwój znacznej części gminy, szczególnie w aspekcie wodochłonnej i niosącej zagrożenie zanieczyszczenia wód podziemnych i gruntu działalności gospodarczej.

3.2.9. Świat roślinny

Gmina Andrespol podobnie jak województwo łódzkie należy do jednostek geobotanicznych pierwszego rzędu: Państwa Holarktydy, Obszaru Euro-Syberyjskiego, Prowincji Środkowo - Europejskiej (Podprowincja Niżowo - Wyżynna), Działu Bałtyckiego. Rozpatrując krainy geobotaniczne dokładniej gmina ta leży w następujących jednostkach geobotanicznych:

- poddział – Pas Wyżyn Środkowych
- kraina – Północne Wysoczyzny Brzeżne
- okręg – Łódzko – Piotrkowski.

Głównym wyznacznikiem, który różnicuje obszary pod względem geobotanicznym są zasięgi geobotaniczne kilku ważnych drzew lasotwórczych.

---

²⁸ Obecnie prowadzone jest dokumentowanie warunków hydrogeologicznych Głównych Zbiorników Wód Podziemnych. Ustalenia zawarte w dokumentacjach hydrogeologicznych poszczególnych zbiorników będą podstawą dla formalnego ustanowienia ochrony na obszarach zasilania (obszarów ochronnych). Zbiorniki: nr 401, 403 i 404 zostały wytypowane do udokumentowania warunków hydrogeologicznych w związku z ustanawianiem obszarów ochronnych (Kierunki Badań w dziedzinie hydrogeologii 2008):

- w etapie I – 2009 – 2011 – zbiornik nr 404,
- w etapie II – 2011-2013 - zbiornik nr 401 i 403.

W gminie Andrespol występuje kilka charakterystycznych typów roślinności. Dolina rzeki Miazgi stanowi strefę występowania cennych biotycznie (retencja wód powierzchniowych i gruntowych) i florystycznie zbiorowisk roślinnych nieleśnych oraz pozostałości roślinności łąkowej, które urozmaicają wraz z meandrującym biegiem rzeki Miazgi lokalny krajobraz. Porasta ona obszary zalewane przez wysokie stany wody, oraz miejsca zamulane przez materiał znoszony ze zboczy doliny. Cechuje ją wysoka produkcja biomasy roślinnej i wyjątkowa bujność. W skład drzewostanu wchodzi głównie: olsza czarna (*Alnus glutinosa*), rzadko z domieszką jesionu wyniosłego. W podszyciu rośnie dziki bez czarny, kruszyna, czeremcha i inne. W klasyfikacji geodezyjnej zbiorowiska te posiadają oznaczenia Lz.

Na miejscu wyciętych lasów łąkowych powstały wysokodajne łąki towarzyszące strefie doliny Miazgi.

Na glebach wilgotnych występują łąki z trzęślicą modrą (*Molina coerulea*), na mniej wilgotnych żyzne łąki świeże, zwykle charakteryzujące się masowym przejawem złocienia łąkowego (*Chrysanthemum leucanthemum*) wreszcie na najbardziej wilgotnych – zespoły wysokich turzyc, najczęściej zespół turzycy zaostrej (*Caricetum gracilis*). Dość często występują łąki z masowym przejawem rdestu wężownika (*Polygonum bistorta*) lub szczawiu łąkowego (*Rumex acetosa*). Wskutek osuszania terenów i nawożenia, łąki właściwe ustępują miejsca intensywnym uprawom łąkowym o dużej produkcji biomasy, lecz o zawężonym składzie gatunkowym. Tak przejawia się jeden z czynników antropopresji w środowisko przyrodnicze. Większe tereny łąk występują w rejonie doliny Miazgi, Andrespola, Bedonia Przykościelnego i południowej części Kraszewa.

W obniżeniach terenowych, także poza dolinami rzecznyymi, gdzie woda przez wiele miesięcy w roku zalega na powierzchni występują olsy (w rejonie źródeł).

Roślinność wodna i szuwarowa występuje w starorzeczach, stawach rybnych i w dołach potorfowych.

Warto wspomnieć również o terenach zielonych w postaci sadów, ogrodów i parków i o porastającej je roślinności np. drzewa i krzewy owocowe itp.

Coraz większego znaczenia nabiera roślinność synantropijna, poprzez szybki wzrost liczby gatunków i zajmowanej powierzchni. Jest to roślinność związana z działalnością człowieka (np. z uprawami rolnymi, ogrodami, starym osadnictwem, szlakami komunikacyjnymi, śmietnikami).

Najbardziej naturalną formacją roślinną, nierozzerwalnie związaną z krajobrazem gminy są lasy. Pełnią ważną rolę w środowisku: wodochronną (zwiększają infiltrację, ograniczają spływ powierzchniowy), glebochronną (chronią gleby przed erozją wodną i wietrzną), ochronną dla powietrza (mają zdolność absorpcji pyłów i gazów), zdrowotną (zwiększają one ilość tzw. lekkich jonów w powietrzu, korzystnych dla organizmu człowieka - głównie lasy sosnowe).

Obszary leśne zajmują w gminie ok. 25,7%²⁹ ogółu powierzchni i w porównaniu go do zalesienia całego województwa łódzkiego wynoszącego 21,1% jest to wskaźnik dość wysoki. Typy lasu występujące na terenie gminy to: bór świeży, bór mieszany świeży, bór mieszany wilgotny, las mieszany świeży, ols). Główny gatunek lasotwórczy stanowi sosna zwyczajna. Gatunkami stanowiącymi domieszki są: dąb, klon, wiąz, jesion, brzoza i akacja, olcha, osika, lipa, wierzba, świerk i modrzew. Struktura gatunkowa wskazuje na duże zróżnicowanie dając możliwość utrzymania drzewostanów wielogatunkowych. Ogólnie lasy w gminie mają charakter mieszany.

Na terenie gminy Andrespol znajduje się ok. 620 ha gruntów pod lasami. W strukturze użytkowania lasów dominują lasy państwowe stanowiące własność skarbu państwa

---

²⁹ Stan wg GUS w dniu 31.12.2010 r. (www.stat.gov.pl - Bank Danych Lokalnych)

zajmujące 512 ha. Lasy prywatne stanowiące własność osób fizycznych i prawnych pokrywają 88 ha gminy. Około 20 ha lasów stanowi własność gminy (mienie komunalne).

Nadzór nad lasami sprawuje Starostwo Powiatowe w Łodzi oraz Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Łodzi. Gospodarkę leśną na terenie gminy wykonuje leśnictwo Kraszew wchodzące w skład Nadleśnictwa Brzeziny w Kaletniku.

Największy i najcenniejszy kompleks znajduje się w Wiśniowej Górze. Został on zaliczony do ciągów ekologicznych o znaczeniu lokalnym, które pełnią rolę wentylacyjno - klimatyczną i stanowią również trasy migracji zwierząt.

Oprócz w/w dużego kompleksu leśnego, w gminie występują inne mniejsze zespoły leśne. Większe ich zgrupowanie towarzyszy lewobrzeżnej dolinie Miazgi w rejonie Nowego Bedonia i Justynowa. Na gruntach porolnych zespoły leśne występują głównie w rejonach Wiśniowej Góry i Justynowa południowego. Są to lasy o mniejszych walorach florystycznych. Posiadają jednak znaczącą rolę bioklimatyczną, krajobrazową i rekreacyjną.

Na terenie gminy Andrespol decyzją Ministra Środowiska za lasy ochronne uznane zostały - lasy zdewastowane, rozdrobnione o niskiej wartości, powstałe w wyniku nadmiernej antropopresji stanowiące własność Skarbu Państwa wchodzące w skład Nadleśnictwa Brzeziny oraz gdyż położone są one w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców. Strefa SE lasu Wiśniowa Góra dodatkowo pełni funkcje wodochronne. W w/w kategoriach lasów ochronnych prowadzona gospodarka leśna skierowana jest na spełnianie funkcji rekreacyjnych i podnoszenia walorów estetycznych.

Z uwagi na charakter lasów ochronnych w aglomeracji łódzkiej oraz ich szczególną rolę w położeniu wododziałowym gminy Andrespol należy stosować specjalną politykę w gospodarce rębnej zgodną z planami urządzania lasów (zakaz zrębów całkowitych oraz wyłączenie określonych partii leśnych z gospodarki eksploatacyjnej).

Kompleksy leśne to niewielkie pozostałości puszczy, która niegdyś tutaj egzystowała. Znajdują się one pod permanentną presją zanieczyszczeń z Łodzi, które docierają tutaj od przeszło 100 lat. Wszystkie obszary leśne gminy Andrespol narażone są na dewastację biotyczną oraz antropogeniczną. Duże połacie monokulturowe (sosna, jodła) wprowadzają zagrożenie szybkiego rozprzestrzeniania się zagrożeń biotycznych. Stan zdrowotny drzew pogarsza się na skutek występujących szkodników. Zagrożenia antropogeniczne to: bezpośrednie niszczenie i nielegalny wyrąb, dewastacja, wywóz odpadów i śmieci.

Na uwagę zasługują także zasoby zieleni urządzonej występującej nielicznie na terenie gminy, reprezentowanej przez:

- dwa niewielkie zespoły zieleni parkowej ogólnie dostępnej w Andrespolu (ZP),
- park przypałacowy Kochanowskich (obecnie własność Skarbu Państwa) przy ulicy Sienkiewicza w Bedoniu Nowym (nie objęty uchwałą o ochronie parków wiejskich)
- trzy cmentarze (ZC) — w tym największy w Bedoniu Przykościelnym
- zieleń ogródków działkowych (ZD) w Justynowie przy ul. Hulanki.

Wszystkie wartościowe zespoły zieleni winny podlegać ochronie przed zmianą użytkowania. Zalecana jest ich profesjonalna pielęgnacja.

3.2.10. Świat zwierzęcy

Fauna gminy Andrespol, podobnie jak w całym województwie łódzkim, charakteryzuje się znacznym rozmnożeniem i przetrwaniem tych gatunków, które umiały przystosować się do warunków życia stworzonych przez człowieka np. gryzoni, znacznym natomiast zmniejszeniem zasięgu gatunków zwierząt wodnych, bagiennych i typowo leśnych. Ogólnie fauna gminy nie różni się od fauny Polski niżowej, jest tylko od niej uboższa.

Ryby reprezentowane są głównie przez gatunki żyjące w wodach stojących np. stawach. Są to pospolite karpie, bąki, liny, szczupaki, leszcze i inne.

Populacja płazów uzależniona jest od terenów podmokłych i zbiorników wodnych. Na opisywanym terenie możemy spotkać następujące płazy: traszka zwyczajna, kumak nizinny z rodziny ropuszkowatych, ropucha zwyczajna (pożyteczna z uwagi na zjedanie szkodliwych owadów), ropucha zielona, rzekotka drzewna, żaba trawna, żaba moczarowa i żaba wodna.

Gady reprezentowane są przez padalca zwyczajnego (beznoga jaszczurka) żyjącego w gęstych zaroślach i lasach, jaszczurkę zwinkę, lubiącą tereny nasłonecznione, jaszczurkę żyworódkę, zamieszkującą tereny wilgotne, zaskrońca zwyczajnego z podrzędu węży (niejadowity), rzadko żmię zygzakowatą.

Najliczniejszą grupę zwierząt stanowią ptaki. Grupa ta charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem gatunkowym. Na terenie gminy Andrespol można spotkać następujące gatunki: kruk, gawron, kawka, wrona, sroka, sójka, szpak, wilga, szczygieł, czyżyk (często spotykany na wierzchołkach olsz), gil (przylatujący w zimie), zięba, wróbel domowy, mazurek, potrzyszcz (na polach uprawnych), trznadel, potrzos, dzierlatka, skowronek polny, skowronek borowy, sikora bogatka, sikora uboga, mysikrólik, jemiołuszka, muchołówka szara, pierwiosnek, pokrzewka ogrodowa, trzcinia, drożdź śpiewak, kos, kwiczoł, słowik, strzyżyk, jaskółka dymówka i oknówka, dzięcioł pstry duży, dzięcioł zielony, kukułka, puszczyk z rzędu sów, myszołów, jastrząb z rzędu drapieżnych, bocian biały, kaczka krzyżówka, cyraneczka, cyranka, kaczka rdzawogłowa, perkoz dwuczuby, gołąb, kuropatwa, bażant i inne.

Z ssaków można wymienić kreta, ryjówkę aksamitną, gacka wielkoucha z rzędu nietoperzy, dzika, sarnę, królika, zająca szaraka, mysz domową i zaroślową nornicę, piżmaka, wiewiórkę i lisa.

Warto jeszcze wspomnieć o zwierzętach udomowionych np. psy, koty, krowy, drób i innych występujących pospolicie w całej Polsce.

W obszarach leśnych znaczny udział mają gatunki owadów związanych pokarmowo z sosną. Wiele z nich to znane szkodniki lasów, np. motyle: barczatka sosnowka i brudnica mniszka, a także okazały zawisak borowiec. Z lasem sosnowym związane są także duże okazałe gatunki owadów, np. pasikonik opaślik sosnowiec, a z chrząszczy: borodziej cieśla, wałkarz lipczyk oraz tęcznik liszkarz. W drzewostanie liściastym i mieszanym duży udział mają saprofagi – gatunki związane z próchniejącym drewnem. Przykładowo wymienić można muchówki.

Na terenach użytkowanych rolniczo spotkać można np. baka bydlęcego i łowika szerszeniaka. Z motyli warto wymienić pazia królowej. Na łąkach z okazałych owadów występuje turkuć podjadek, a z pająków najczęściej spotykanym jest – krzyżak łąkowy.

Duże znaczenie dla terenów rolniczych, ale i nie tylko ma pszczoła miodna, która jest głównym zapylaczem roślin. Bogactwo fauny krajobrazu rolniczego w gminie zależy przede wszystkim od stopnia intensywności prowadzonej tam gospodarki.

3.2.11. Powiązania przyrodnicze z otoczeniem

Obszar objęty opracowaniem otoczony jest terenami o podobnym sposobie zagospodarowania i warunkach przyrodniczych. W jego obrębie nie znajdują się ciągi ekologiczne o znaczeniu międzynarodowym. Wyrazem tego jest usytuowanie terenu gminy w stosunku do systemów ekologicznych o szczególnym znaczeniu wyznaczanym przez Sieć Ekologiczną ECONET. Najbliższym obszarem węzłowy o znaczeniu międzynarodowym jest obszar Puszczy Pilickiej (21M) odległy od południowych granic gminy o kilkadziesiąt kilometrów.

Jedyne powiązania obszaru gminy z szerszym otoczeniem, mające cechy powiązań wojewódzkich i lokalnych, można zaobserwować w ciągu jaki tworzy rzeka Miazga i jej dopływy.

Generalnie należy stwierdzić, iż obszar gminy ma stosunkowo słabe powiązania z szerszym otoczeniem w rozumieniu współzależności środowiskowej. Ma on raczej funkcję obszaru zwornikowego ze względu na lokalizację na wododziale I-go rzędu oraz w centrum ciągu leśnego pomiędzy doliną Pilicy a Wzniesieniami Łódzkimi.

3.2.12. Formy ochrony przyrody i Natura 2000

3.2.12.1. Istniejące formy ochrony przyrody

Na terenie gminy Andrespol najcenniejsza przyroda gminy jest chroniona następującymi formami ochrony:

A. Obszar chronionego krajobrazu

W 2006 r. na terenie gminy Andrespol – sołectwa: Andrespol, Bedoń Przykościelny, Bedoń Nowy, Bedoń Wieś, Justynów i Kraszew uchwałą Nr XLIX/466/06 oraz Nr LI/496/06 Rady Gminy Andrespol z dnia 8 czerwca 2006 r. oraz 3 sierpnia 2006 r. (Dz. Urz. Woj. Nr 32, poz. 2494 i 2495) wyznaczony został obszar chronionego krajobrazu „Dolina Miazgi pod Andrespołem”. Składa się on z części A – obejmującej południowo – zachodni fragment doliny Miazgi na terenie gminy Andrespol o powierzchni 40,52 ha oraz z części B – obejmującej południowo – wschodni odcinek doliny rzeki Miazgi na terenie gminy Andrespol o powierzchni 102,28 ha. Łączna powierzchnia obszaru wynosi 142,8 ha. Uchwała wprowadza czynną ochronę ekosystemów oraz liczne zakazy na terenie obszaru chronionego krajobrazu.

B. Pomniki przyrody – 16 drzew

Ustanowione zostały Zarządzeniem nr 8/90 Prezydenta Miasta Łodzi z dnia 10 stycznia 1990 roku³⁰ oraz Rozporządzeniem nr 12/91 Wojewody Łódzkiego z dnia 16 grudnia 1991 roku³¹:

- W ANDRESPOLU:
  - ✓ dąb szypułkowy – obwód 275 cm - ul. Ceramiczna, obok budynku Straży Pożarnej,
- W BEDONIU NOWYM:
  - ✓ 4 lipy drobnolistne – o obwodach 350 cm, 460 cm, 275 cm, 270 cm - ul. Okrężna,
  - ✓ lipa drobnolistna – obwód 480 cm - ul. Modrzewiowa 4,
  - ✓ teren parku przy ul. Sienkiewicza 15:
    - 2 lipy drobnolistne – o obwodach 560 cm (przy ziemi), 395 cm,
    - 2 klony jawor – o obwodach 260 cm i 245 cm,
    - 2 wiązy szypułkowe – o obwodach 340 cm, 290 cm,
    - dąb szypułkowy – obwód 345 cm;

---

³⁰ Zarządzenie Nr 8/90 Prezydenta Miasta Łodzi z dnia 10 stycznia 1990 r. w sprawie uznania tworów przyrody na terenie województwa łódzkiego za pomniki przyrody i ochrony tych pomników (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr 3, poz. 24).

³¹ Rozporządzenie Nr 12/91 Wojewody Łódzkiego z dnia 16 grudnia 1991 r. w sprawie uznania niektórych tworów przyrody na terenie województwa łódzkiego za pomniki przyrody i ochrony tych pomników. (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr 11, poz. 235).

- W KRASZEWIE:
  - ✓ dąb szypułkowy – obwód 510 cm - ul. Rokicińska 79-81,
- w WIŚNIOWEJ GÓRZE:
  - ✓ 2 dęby szypułkowe – o obwodach 420 cm, 290 cm – Dom Pomocy Społecznej w Wiśniowej Górze, teren parku.

C. Użytek ekologiczny

W 2001 r. na terenie gminy Andrespol – obręb ewidencyjny Wiśniowa Góra, leśnictwo Kraszew, oddz. 234 k, dz. nr 331 Rozporządzeniem Nr 50/2001 Wojewody Łódzkiego z dnia 8 sierpnia 2001 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne powołano użytek ekologiczny o powierzchni 2,72 ha. Obejmuje on bagno śródleśne wraz roślinnością charakterystyczną dla tego terenu. Ma on na celu ochronę i zachowanie swoistych zespołów przyrodniczych, charakterystycznych dla terenów podmokłych i okresowo zalewanych. Stanowi duże znaczenie dla zachowania zasobów genowych i typów środowisk niezbędnych dla zapewnienia ciągłości istnienia ekosystemów i różnorodności gatunkowej. Położony jest ona na gruntach leśnych Skarbu Państwa pozostających w zarządzie Lasów Państwowych.

3.2.12.2. Proponowane formy ochrony przyrody

Ochrona Kompleks lasu Wiśniowa Góra, ustanowiona na podstawie Uchwały Rady Narodowej m. Łodzi Nr XXVI/156/87 z dnia 25 maja 1987r., uznającej ten kompleks za Obszar Chronionego Krajobrazu straciła moc prawną. Jest to obszar leśny o przewadze siedlisk boru mieszanego świeżego, lasu mieszanego i olsu (w rejonie źródeł). Występują również większe skupienia jodły. Przeważa jednak sosna i brzoza. W centralnej części tego lasu występują także stanowiska starych dębów na naturalnym siedlisku. Obszar ten jest szczególnie cenny przyrodniczo i krajobrazowo, wskazany do ochrony z całkowitym zakazem zrębów.

W granicach kompleksu leśnego Wiśniowa Góra, w jego wschodniej części, występuje szczególnie cenne naturalne stanowisko jodły przy północnej granicy jej geograficznego zasięgu występującej w różnych zbiorowiskach oraz 3-hektarowa niecka torfowiskowa z typową florą torfowiskową o powierzchni ok. 125 ha. Obszar ten według „Planu zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego” – aktualizacja został wytypowany jako obszar cenny przyrodniczo wskazany do objęcia ochroną prawną (np. w postaci „użytku ekologicznego” lub „zespołu przyrodniczo – krajobrazowego”).

Na terenie gminy zlokalizować można także pojedyncze twory przyrody w postaci pojedynczych drzew o wyróżniających się cechach, zasługujących na uznanie ich za pomniki przyrody. Wymienić tu należy - buk znajdujący się w Andrespolu przy ul. Czajewskiego,

Na uwagę zasługują też 3 aleje drzew stanowiące nasadzenia przydrożne:

- klony - ul. Klonowa w Wiśniowej Górze,
- kasztanowce – ul. Kolejowa w Bedoniu Przykościelnym,
- lipy – ul. Projektowana w Andrespolu.

3.2.12.3. Natura 2000

Na terenie gminy Andrespol nie występują oraz nie proponuje się obszarów Natury 2000.

Na uwagę zasługuje jednak fakt, iż od strony wschodniej (sołectwo Janówka) gmina bezpośrednio graniczy ze Specjalnym Obszarem Ochrony Siedlisk (SOO) *BUCZYNA GAŁKOWSKA* o kodzie PLH 100016. Stanowi on fragment uroczyska Gałków – rozległego

kompleksu leśnego o powierzchni 103,6 ha. Szata roślinna uroczyska jest przestrzennie znacznie zróżnicowana: w części północnej dominują siedliska lasowe (głównie grądy i lasy jodłowo-bukowe), w części południowej powszechnie występują siedliska borowe – bory mieszane i bory świeże. Obszar Natura 2000 obejmuje rezerwat przyrody Gałków, utworzony w 1958 roku na powierzchni 58,6 ha, wraz z otaczającymi go oddziałami leśnymi.

Przedmiotem ochrony są lasy bukowe z udziałem jodły, zajmujące ok. 90% powierzchni obszaru. Położenie na północnej granicy naturalnego zasięgu jodły i buka, nadaje temu obiektowi szczególne znaczenie. Reprezentuje on naturalny typ lasu bukowo-jodłowego charakterystyczny dla wysoczyzn morenowych na obszarze wododziałowym. Na terenie obszaru występują liczne okazy wiekowych drzew (buki w wieku do 200 lat) o pomnikowym charakterze.

Zagrożenia dla obszaru stanowić może bardzo silna penetracja lasu związana z jego położeniem. Na zachód od uroczyska znajduje się miejscowość Justynów przeżywająca w ostatnim okresie dynamiczny rozwój osadnictwa letniskowego i mieszkalnego. Także na wschód od obszaru położona jest duża wiś Gałków. Około 400 m na południe od granic obszaru biegnie linia kolejowa relacji Łódź – Koluszki. Zagrożenie dla kwaśnej buczyny na terenach poza rezerwatem przyrody mogłaby stanowić niewłaściwa gospodarka leśna, polegająca na ograniczaniu roli buka i jodły i preferowaniu innych gatunków, zwłaszcza dębu i sosny.

Obszar Natura 2000 „Buczyna Gałkowska” został zatwierdzony przez Komisję Europejską decyzją Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny rejon biogeograficzny (Dz. U. UE L Nr 33, poz. 146). W czerwcu 2011 r. powyższy obszar Natury 2000 został poddany konsultacjom społecznym.

3.2.13. Jakość i źródła zagrożeń środowiska przyrodniczego

3.2.13.1. Powietrze atmosferyczne

Na jakość powietrza w gminie Andrespol ma wpływ kilka czynników.

- Emisja powierzchniowa – pochodzi z niskich emitorów (to tzw. niska emisja) – stanowi ona główne źródło zanieczyszczenia powietrza i jest skutkiem stosowania indywidualnych palenisk opartych o piece opalane węglem kamiennym, koksem, olejem opałowym oraz gazem ziemnym w budynkach mieszkalnych, podmiotach użyteczności publicznej oraz w małych zakładach usługowych i przemysłowych. Dotyczy to zwłaszcza większych miejscowości o zwartej zabudowie (Andrespol, Justynów), która uniemożliwia właściwe przewietrzanie terenów narażonych na emisję. Na terenach o zabudowie rozproszonej niska emisja jest zdecydowanie mniejszym problemem (lepsze przewietrzanie). Należy jednak podkreślić na sezonowość z maksimum w sezonie grzewczym i pozytywnego aspektu zastępowania tradycyjnych nośników energii na proekologiczne – gaz ziemny. W obszarach wiejskich zagrożeniem dla zdrowia mieszkańców jest również częste spalanie lub współspalanie z węglem odpadów komunalnych.
- Emisja punktowa - pochodzi ze zorganizowanych źródeł w wyniku energetycznego spalania paliw i przemysłowych procesów technologicznych. Nie ma dużego udziału w całkowitej emisji zanieczyszczeń do powietrza (dwa emitery energetyczne w Andrespolu i jeden w Kraszewie). Zakładem emitującym największe ilości zanieczyszczeń do powietrza w 2008 r. była Gminna Spółdzielnia Samopomoc Chłopska w Andrespolu (emisja równoważna równa 3,2 Mg/rok).

- Emisja liniowa (komunikacyjna) – jej źródłem jest głównie transport samochodowy, a znaczenie w emisji jak i w imisji z roku na rok coraz większe. Wprowadza do powietrza takie substancje jak: tlenki azotu, węglowodory aromatyczne i alifatyczne, pyły, tlenek węgla, dwutlenek siarki, aldehydy. Jest ona szczególnie istotna ze względu na niskie źródło emisji. Stanowi największe zagrożenie dla obszarów położonych w sąsiedztwie dróg o dużym natężeniu ruchu biegnących przez obszary o zwartej zabudowie (droga wojewódzka nr 713 i drogi powiatowe) oraz na skrzyżowaniach dróg wysokiej klasy.
- Warunki meteorologiczne – decydują o wielkości emisji energetycznej i sposobie rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń (np. istnienie ciszy cyrkulacyjnej powoduje bowiem zostawanie i gromadzenie się zanieczyszczeń).

Stopień zanieczyszczenia atmosfery na obszarze gminy kształtowany jest również przez emisję napływową. Bliskie sąsiedztwo dużego ośrodka przemysłowego, jakim jest Łódź, oraz wiatry zachodnie umożliwiające przenoszenie się zanieczyszczeń aerosanitarnych z tego miasta.

Emiterem pyłów jest również rolnictwo.

Zróznicowana fizjografia terenu (dolina Miazgi), cisza cyrkulacyjna, obustronna zabudowa głównych dróg i stosunkowo duże zalesienie sprawiają, że lokalne zanieczyszczenia pozostają. Słaba przewiewność gminy, a dodatkowo przeważające wiatry z kierunku zachodniego powodują wraz z masami powietrza napływ nowych zanieczyszczeń z Łodzi i ich „zaleganie”. Z drugiej strony tak wysoka lesistość gminy (25,7%) wpływa korzystnie na warunki aerosanitarnie. Obszary leśne i zadrzewione filtrują powietrze oczyszczając je z pyłów, tlenków siarki i azotu oraz dwutlenku węgla.

Na terenie gminy w ramach wojewódzkiego systemu oceny jakości powietrza prowadzone są pomiary zanieczyszczeń powietrza. Punkty pomiarów jakości powietrza z pasywnym poborem próby SO₂ i NO₂ zlokalizowane są w Andrespolu przy skrzyżowaniu Rokicińska/Brzezińska i pod adresem Orzeszkowa 20 oraz w Justynowie Główna 48. Stan emisji dwutlenku siarki oraz dwutlenku azotu oraz stężenie pyłu zawieszzonego PM10 w 2008 r. nie przekraczało największych dopuszczalnych wartości.

3.2.13.2. Zanieczyszczenie wód

A. Wody powierzchniowe

Wody powierzchniowe zagrożone są przez zanieczyszczenia antropogeniczne. W gminie zlokalizowanych jest kilka zakładów, które wytwarzają znaczące ilości ścieków. Dodatkowo do Miazgi odprowadza się ścieki komunalne. Pogarszają one jakość prowadzonych przez nią wody, oraz podnoszą jej termikę.

Rzeka Miazga objęta jest monitoringiem operacyjnym w 8,5 km biegu w miejscowości Karpin (gm. Kolutzki). W 2008 r. jakości wód rzeki Miazgi odpowiadała normom V klasy czystości (wody złej jakości), co wiąże się z faktem przyjmowania oczyszczonych ścieków komunalnych w Andrespolu i Kraszewie oraz z oczyszczalni zakładowych znajdujących się na terenie zlewni. Kolejnym źródłem presji jest nadal niedostatecznie rozbudowana sieć kanalizacji sanitarnej (18% ludności gminy korzysta z kanalizacji, przy jednoczesnym wysokim wskaźniku zwodociągowania gminy – 99%³²) oraz burzowej, co sprzyja ryzyku przedostania się surowych ścieków do rzeki.

Analiza czynników decydujących o klasie czystości potwierdza istotność presji z gospodarki komunalnej. Na jakość cieków wpływają głównie wskaźniki tlenowe (tlen rozpuszczony) oraz biogenne (amoniak, azot Kjeldahla, fosforany i fosfor ogólny). Ocena

---

³² Dane uzyskane z urzędu gminy.

wód rzek pod kątem ich przydatności do bytowania i migracji ryb w warunkach naturalnych wykazała, że rzeki na terenie powiatu łódzkiego wschodniego nie spełniają wymaganych warunków. Główną przyczyną takiego stanu są zbyt wysokie stężenia wskaźników tlenowych (BZT5) oraz biogenów (azotynów oraz fosforu ogólnego) w kontrolowanych rzekach.

Rzeka Miazga jest odbiornikiem ścieków z mechaniczno – biologicznej³³ oczyszczalni gminy Andrespol w Kraszewie (142 400 m³/rok w 2007 r.) oraz z oczyszczalni Łódzkiej Spółdzielni Mleczarskiej oddział / w Kraszewie (69 tys. m³/rok w 2007 r.)³⁴.

Z łąk znajdujących się w pobliżu koryta rzeki w rejonach Bedonia Wsi i Kraszewa mogą poprzez rowy melioracyjne i spływ powierzchniowy przedostawać się do Miazgi azotany pochodzących z działalności rolniczej.

W gminie brak jest także danych odnośnie ścieków nielegalnie odprowadzanych z indywidualnych gospodarstw do rowów przydrożnych i okolicznych cieków oraz wywożonych na pola i do lasów, które stanowią istotne zagrożenie zarówno dla wód powierzchniowych, jak i podziemnych.

B. Wody podziemne

Na terenie gminy Andrespol nie jest prowadzony monitoring regionalny jakości wód podziemnych. Jakości wód podziemnych na terenie gminy zagrażają głównie zanieczyszczenia antropogeniczne wywołane przez:

- stosowanie nawozów mineralnych i chemicznych środków ochrony roślin,
- niewłaściwe stosowanie nawozów naturalnych z obiektów intensywnej hodowli zwierząt,
- wysypiska odpadów urządzone „na dziko”,
- ścieki komunalne na terenach pozbawionych systemu kanalizacyjnego, kierowane do nieszczelnych szamb i dołów chłonnych, infiltrujące do wód podziemnych,
- emisja zanieczyszczeń gazowych i pyłowych przenikające do gruntu z opadami atmosferycznymi,
- spływy powierzchniowe z dróg zawierające min. związki ropopochodne, chlorki, metale ciężkie.

Ze względu na brak systemów kanalizacyjnych w gminie szczególnie niebezpieczne jest skażenie pierwszego poziomu wód. Obecnie wytwarzane na nieskanalizowanym obszarze gminy ścieki gromadzone są w szambach. Są to często zbiorniki nieszczelne, przepuszczające ścieki do gruntu lub posiadające przelewy ścieków na poziom gruntu. Skażeniu sprzyja również podłoże gminy Andrespol, które budują głównie piaski, niestanowiące skutecznej ochrony dla wód podziemnych, umożliwiając przenikanie zanieczyszczeń antropogenicznych w głąb. Warto podkreślić, iż wody na obszarach dolinnych (strefy drenażu) są niższej jakości niż wody w obrębie wysoczyzn (strefy zasilania).

Funkcję polegającą na zachowaniu wód podziemnych dobrej jakości oraz niezbędnych zasobów wód podziemnych pełnią wydzielone na obszarze kraju Główne Zbiorniki Wód Podziemnych.

Wody podziemne ze względu na swą wysoką jakość jak i potencjalne zasoby stanowią ważne źródło zaopatrzenia w wodę. System zaopatrzenia w wodę bazuje na ujęciach wód podziemnych o dużych wydajnościach eksploatacyjnych, z których woda po uzdatnieniu rozprowadzona jest siecią wodociągową do odbiorców indywidualnych na terenie gminy. Jakość wody dostarczanej odbiorcom nie budzi zastrzeżeń Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej.

---

³³ Oczyszczalnia gminy Andrespol w Kraszewie jest dodatkowo wyposażona w podwyższone usuwanie biogenów.

³⁴ Informacja o stanie środowiska na obszarze powiatu łódzkiego – wschodniego, WIOŚ, Łódź, 2009

Na obszarze gminy Andrespol obszary źródliskowe chroni naturalna dla nich roślinność.

3.2.13.3. Zanieczyszczenia gleb i degradacja powierzchni ziemi

Płaska powierzchnia i niewielki udział terenów stokowych sprawiają, że denudacja zachodzi jedynie w dolinie Miazgi, koło Justynowa. Procesowi sprzyjają niewielkie pokrycie terenu naturalną szatą roślinną, oraz rolnictwo. Dodatkowo ulegają one erozji, czemu częściowo zapobiega roślinność.

Przydatność gleb dla rolnictwa jest niewielka. Są to głównie gleby pseudobielicowe i brunatne wylugowane w dużym stopniu przesuszone, natomiast w dolinie Miazgi - zawodnione.

Podstawowymi czynnikami decydującymi o stopniu degradacji gleb są zakwaszenie i zubożenie ich w składniki pokarmowe oraz naruszenie ich równowagi. Gleby nadmiernie zakwaszone są podatne na wymywanie, co prowadzi w konsekwencji do wzrostu zanieczyszczenia wód. Przyczyną zakwaszania gleb oprócz naturalnych procesów zachodzących w glebach są nadmierne ilości SO_2 i tlenków azotu emitowanych przez przemysł i motoryzację.

Tereny wzdłuż arterii komunikacyjnych narażone są w sposób ciągły na zanieczyszczenia powstałe w wyniku spalania paliw: tlenki azotu, węglowodory i pierwiastki śladowe, w tym ołów. Eksploatacja dróg i pojazdów jest również przyczyną przenikania do gleby związków organicznych i metalicznych: kadmu, niklu, miedzi i cynku. Kolizje drogowe z udziałem pojazdów transportujących substancje niebezpieczne powodują lokalne zagrożenia dla środowiska glebowego przez skażenia substancjami ropopochodnymi, kwasami i innymi.

Niewielkie ilości surowców mineralnych sprawiają, że degradacji powierzchni sprzyjają jedynie zabudowa mieszkaniowa, oraz przebieg linii kolejowej. Jedynie w kilku miejscach widoczne są ślady eksploatacji gliny żwałowej i torfów.

Gleby ulegają zanieczyszczeniom pochodzącymi z terenów zainwestowanych, są to najczęściej skażenia toksyczne oraz zakwaszenie.

Zanieczyszczenie gleb może być także wywołane zabiegami związanymi z podnoszeniem żyzności gleb. Skutkiem takich zabiegów są podwyższone stężenia związków azotu i fosforu w glebach. Bardzo niskie zużycie nawozów mineralnych może zaś stać się przyczyną ubożenia gleb w składniki mineralne.

3.2.13.4. Hałas

Brak jest danych WIOŚ dotyczących monitoringu hałasu dla gminy Andrespol.

Źródła emisji hałasu na terenie gminy to przede wszystkim transport drogowy, kolejowy i przemysł.

A. *Hałas drogowy*

Stanowi on najbardziej uciążliwy rodzaj hałasu komunikacyjnego. Wraz z niewystarczającym i spóźnionym w stosunku do tempa rozwoju komunikacji drogowej, rozwojem układów drogowo – ulicznych (zły stan nawierzchni, zbyt wąskie drogi, wzmożony ruch), uległy pogorszeniu warunki akustyczne oraz zwiększyła się uciążliwość dla mieszkańców terenów położonych w pobliżu tras komunikacyjnych. Zagrożenie hałasem drogowym, zwłaszcza ulicznym, stanowi około 80% wszystkich zagrożeń akustycznych w środowisku.

Głównym źródłem hałasu komunikacyjnego na terenie gminy Andrespol jest droga wojewódzka nr 713 Łódź – Tomaszów Mazowiecki – Opatów o charakterze przelotowym, biegnąca śladem ul. Rokicińskiej.

Natężenie ruchu drogowego (ŚDR – średni dobowy ruch) w 2010 r. na drodze wojewódzkiej nr 713 na odcinku Andrespol - Kurowice wg pomiaru przez GDDKiA kształtował się następująco:

- ogółem 5 632 pojazdów silnikowych/dobę w obu kierunkach, w tym:
  - ✓ 4377 samochodów osobowych i mikrobusów, co stanowi 77,7%,
  - ✓ 659 lekkich samochodów ciężarowych (dostawczych), co stanowi 11,7%,
  - ✓ 490 samochodów ciężarowych, co stanowi 8,7%,
  - ✓ 39 autobusów, co stanowi 0,7%,
  - ✓ 11 ciągników rolniczych, co stanowi 0,2,
  - ✓ 56 motocykli, co stanowi 1,0%.

Stanowi ona znaczącą uciążliwość dla usytuowanego wzdłuż zwartego budownictwa mieszkaniowego w Andrespolu i Kraszewie. Na uciążliwość tą najbardziej narażony jest rejon skrzyżowania z drogą powiatową w centrum Andrespola. Następuje tu szczególne zbliżenie głównych tras komunikacyjnych gminy do obiektów użyteczności publicznej, palcówek usługowo - handlowe i innych obiektów. Obiekty te spełniają rolę specyficznych ekranów akustycznych dla dalej położonych terenów narażając jednak ich użytkowników na szkodliwy wpływ hałasu.

W przyszłości uciążliwość akustyczna drogi wojewódzkiej nr 713 powinna zmniejszyć się w związku z budową autostrady A-1. Niestety ze względu na bliski przebieg A-1 w stosunku do granic gminy (będzie przebiegała przez wschodnie krańce miasta Łodzi) jej uciążliwość może być również odczuwalna na terenie gminy – głównie w Stróży i Wiśniowej Górze.

Drogi powiatowe i gminne stanowią znacznie mniejszą uciążliwość akustyczną.

Na terenie gminy brak jest rozwiązań technicznych ograniczających rozprzestrzenianie się hałasu (np. pasy zieleni ochronnej, ekrany akustyczne) przy drogach wojewódzkich, powiatowych i gminnych. Uwarunkowania przestrzenne stanowią istotne ograniczenie dla instalowania, także w przyszłości takich rozwiązań przy istniejących drogach. Tendencja obustronnego zabudowywania terenów leżących wzdłuż szlaków komunikacyjnych, często w bliskiej odległości od jezdni, stwarza potęgowanie zjawiska uciążliwości hałasu i braku możliwości jej eliminacji.

B. Hałas kolejowy

Hałas kolejowy, występujący na terenie gminy Andrespol ma mniejsze znaczenie ze względu na usytuowanie tras w terenach o słabej gęstości zabudowy i mniejsze natężenie ruchu. Jego źródłem są dwie linie kolejowe (przewóz pasażerski i przewóz towarowy) relacji Łódź – Koluszki włączony na wysokości ul. Brzezińskiej w Nowym Bedoniu w jeden układ torowy (linia kolejowa nr 25). Jest on odczuwalny wzdłuż linii kolejowych oraz w pobliżu stacji kolejowych. W ich 100-tu metrowej po obu stronach torów normatywnej strefie ochrony akustycznej znajduje się kolizyjnie chroniona zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i letniskowa (rekreacji indywidualnej) Andrespola, Bedonia Nowego i Justynowa.

W przyszłości znaczenie ruchu kolejowego, zatem i jego oddziaływanie może w gminie wzrosnąć w wyniku planowanych w Polsce i na terenie województwa łódzkiego kolei dużych prędkości (do 250 km/h) i powiązania z nią połączeń międzyregionalnych. Linia kolejowa nr 25 przebiegająca przez gminę Andrespol m.in. ma zapewnić powiązania międzyregionalne

woj. łódzkiego z woj. świętokrzyskim oraz poprawić dostępność komunikacyjną wewnątrz aglomeracji łódzkiej (budowa systemu łódzkiej kolei aglomeracyjnej)³⁵.

C. Hałas przemysłowy

Jego natężenie od kilku lat ulega dużym zmianom, co wynika zarówno z postępu techniki i modernizacji starych urządzeń, jak i stosowania w zakładach mniej uciążliwych technologii, a także z powodu likwidacji wielu zakładów uciążliwych dla środowiska. Istniejące zakłady i jednostki usługowe na terenie gminy Andrespol stwarzają uciążliwości lokalne.

3.2.13.5. Odpady

Efektom działalności gospodarczej i bytowej człowieka są odpady przemysłowe i komunalne. Główną metodą zagospodarowania odpadów jest ich składowanie na wysypiskach. Na terenie gminy Andrespol nie zlokalizowano żadnego składowiska odpadów komunalnych. Gospodarka odpadami opiera się na ich zbiorce do kontenerów i wywozie na składowiska poza teren powiatu łódzkiego wschodniego.

Mieszkańcy gminy to główni wytwórcy odpadów komunalnych. Ich ilość jest uzależniona od liczby mieszkańców oraz poziomu życia na danym terenie. Wzrost stopy życiowej mieszkańców powoduje zwiększenie ilości wytwarzanych odpadów oraz wpływa na zmianę ich składu. W 2010 r.³⁶ wyprodukowano 2 260,89 ton zmieszanych odpadów komunalnych, w 61% pochodzących z gospodarstw domowych. Zostały one w całości zdeponowane na składowiskach

3.2.13.6. Promieniowanie elektromagnetyczne niejonizujące

Promieniowanie elektromagnetyczne niejonizujące występuje powszechnie w środowisku. Źródła promieniowania to: systemy przesyłowe energii elektrycznej wysokiego napięcia, stacje transformatorowe, stacje radiowe, telewizyjne, radiolokacji, radionawigacji, telefonia komórkowa, oraz wszelkiego typu urządzenia przemysłowe, czy gospodarstwa domowe. Ujemny wpływ na stan środowiska i ludzi mają urządzenia emitujące fale elektromagnetyczne wysokiej częstotliwości w postaci radiofal i mikrofal.

Promieniowanie niejonizujące uważa się obecnie za jedno z poważniejszych zanieczyszczeń środowiska, a jego oddziaływanie na środowisko będzie stale wzrastać, w wyniku postępu cywilizacyjnego. Od kilku lat wzrasta emisja pól elektromagnetycznych w środowisku, co jest przede wszystkim spowodowane rozwojem telefonii komórkowej oraz rozbudową linii i stacji elektroenergetycznych o napięciu znamionowym równym lub wyższym niż 110 kV.

Na terenie gminy Andrespol oprócz źródeł niskiej częstotliwości występują także sztuczne źródła emisji pól elektromagnetycznych w postaci linii elektroenergetycznych – 220kV, 110kV, 15kV oraz stacji bazowych telefonii komórkowej (trzy w Andrespolu, jedna w Janówce i jedna w Wiśniowej Górze).

---

³⁵ Ponadto w aktualizacji „Planu zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego” wyznaczono schemat budowy kolei dużych prędkości, zgodnie z którym przez południowo – zachodnie krańce gminy (Stróża, Wiśniowa Góra) będzie przebiegać linia kolejowa łącząca Łódź z linią E65 (Gdynia – Warszawa – Katowice – Bielsko-Biała – Zwardoń/Zebrzydowice).

³⁶ Stan wg GUS w dniu 31.12.2010 r. (www.stat.gov.pl - Bank Danych Lokalnych)

3.2.13.7. Potencjalne obiekty uciążliwe

W gminie funkcjonuje kilka obiektów, które w mniejszym lub większym stopniu mogą oddziaływać na poszczególne elementy środowiska:

- gminna oczyszczalnia mechaniczno – biologiczna wyposażona w podwyższone usuwanie biogenów w Kraszewie o przepustowości 1500 m³/d – źródło zanieczyszczeń wód powierzchniowych – rzeki Miazgi; uciążliwość w przypadku nie wywiązania się z obowiązków określonych w aktualnej decyzji (pozwoleniu wodnoprawnym); produktami ubocznymi oczyszczania ścieków są osad, piasek i skratki; oczyszczalnia ścieków emituje hałas, zanieczyszczenia gazowe, mikrobiologiczne i erogenne dla otoczenia;
- Łódzka Spółdzielnia Mleczarska „JOGO” o/Kraszew – źródło zanieczyszczeń wód powierzchniowych – rzeki Miazgi, uciążliwość w przypadku nie wywiązania się z obowiązków określonych w aktualnej decyzji (pozwoleniu wodnoprawnym); zakład emituje hałas oraz zanieczyszczenia gazowe i pyłowe do powietrza;
- stacja benzynowa w Andrespolu, Stróży, Kraszewie - potencjalnym zagrożeniem dla wód powierzchniowych i podziemnych, także gruntów, może być-utrata szczelności podziemnych zbiorników paliwa, jak również odcieki powierzchniowe bez urządzeń podczyszczających, potencjalne źródło zagrożenia wystąpienia poważnej awarii przemysłowej;
- ubojnia w Nowym Bedoniu i Bedoniu Wsi - emisja nieprzyjemnych zapachów, ścieki, odpady;
- blacharstwo, lakiernictwo, mechanika pojazdowa – uciążliwość akustyczna i emisja lotnych rozpuszczalników organicznych do powietrza;
- ślusarstwo – uciążliwość akustyczna;
- zakład produkcji wyrobów z drewna oraz impregnacji drewna w Kraszewie - uciążliwość w zakresie hałasu, emisji zanieczyszczeń i pyłów do powietrza.

3.2.13.8. Nadzwyczajne zagrożenia środowiska

Na terenie gminy Andrespol nie występują zakłady dużego i zwiększonego ryzyka wystąpienia poważnych awarii. Według stanu na 31 października 2007 r. funkcjonuje jeden zakład, w którym występują substancje niebezpieczne w ilościach mogących spowodować wystąpienie zagrożenia dla ludzi i środowiska poza swoim terenem, tj. Łódzka Spółdzielnia Mleczarska „JOGO” w Kraszewie³⁷.

Ponadto potencjalnymi nadzwyczajnymi zagrożeniami dla środowiska przyrodniczego i człowieka na terenie gminy Andrespol mogą być zagrożenia związane z transportem materiałów niebezpiecznych drogą wojewódzka nr 713 relacji Łódź – Tomaszów Mazowiecki – Opoczno oraz linią kolejową Łódź – Olechów (stacja kontenerowa) – Koruszki.

Na ww. szlakach przewożone są liczne substancje niebezpieczne używane obecnie przez przemysł chemiczny. Potencjalne zagrożenia (wyciek substancji niebezpiecznych, wybuch, pożar, itp.) mogą zaistnieć w wyniku nieprzewidzianych wydarzeń na w/w szlakach komunikacyjnych (awaria, wypadek, itp.). Mogą one wywołać negatywne skutki w wielu elementach środowiska przyrodniczego (powietrzu, wodach, gruntach z glebami, szacie roślinnej, świecie zwierząt) oraz bezpośrednio zagrozić zdrowiu i życiu ludzi.

---

³⁷ Program Ochrony Środowiska Województwa Łódzkiego na lata 2008-2011 z perspektywą na lata 2012-2015, BPPWŁ Łódź, grudzień 2007

Zagrożenie może stwarzać w wyniku awarii również magistrala gazowa wysokiego ciśnienia.

3.2.14. Ocena odporności środowiska na degradację oraz zdolność do regeneracji

Zdefiniowanie odporności środowiska na degradację wymaga także wytłumaczenia pojęcia stabilności, wrażliwości i reakcji środowiska³⁸

Stabilność oznacza trwałość systemu (np. fragmentu środowiska) w warunkach niezmiennego otoczenia oraz zdolność do powrotu do stanu oryginalnego po zakończeniu oddziaływania zakłócających czynników zewnętrznych.

Odporność odnosi się do konkretnego rodzaju oddziaływania na środowisko. Antonimem odporności jest wrażliwość. Im środowisko danego obszaru jest bardziej wrażliwe na dany bodziec, tym mniej jest na niego odporne, i odwrotnie. Istotny jest fakt, że ten sam obszar może być jednocześnie mało odporny na jeden typ działań człowieka, będąc jednocześnie bardzo odpornym na inny. Natomiast reakcja środowiska przyrodniczego to zespół procesów zachodzących w środowisku, będących skutkiem działania bodźców antropogenicznych lub naturalnych. Reakcja środowiska na antropopresję jest funkcją dwóch podstawowych grup zmiennych: odporności środowiska (wynikającej ze struktury środowiska i sposobu zachodzenia w nim procesów przyrodniczych) oraz typu i intensywności (natężenia i czasu działania) bodźców antropogenicznych (uwarunkowanych przez strukturę społeczno- gospodarczą danego obszaru).

Zdolność do regeneracji posiadają przede wszystkim komponenty biotyczne, a spośród abiotycznych – hydrosfera i klimat (a pozostałe są nieodnawialne). Regeneracja przyrody odbywa się dzięki procesowi sukcesji i rozprzestrzenianiu się gatunków. Środowisko przyrodnicze odznacza się zdolnością do regeneracji.

Środowisko przyrodnicze gminy charakteryzuje się w powyższym zakresie niską zmiennością i jednolitością wynikającą z braku zróżnicowania biogeocenozy oraz równomiernemu rozprzestrzenieniu antropopresji (z wyłączeniem doliny rzeki Miazgi).

Obszary, szczególnie sołectwo Andrespol, Justynów (prócz enklaw leśnych), Janówka i częściowo Bedoń Przykościelny cechują się małą wrażliwością oraz stosunkowo znaczną odpornością na degradację. Dotyczy to zwłaszcza sfery przyrody ożywionej. Wynika to z małej różnorodności i braku rozbudowania przestrzennego ekosystemów a przede wszystkim z silnego, antropogenicznego przekształcenia tych elementów. Te cechy decydują jednak również o jego stosunkowo małej zdolności do regeneracji, zwłaszcza wobec trwającej ciągle antropopresji na otaczających terenach. Jedynym elementem wrażliwym na degradację i cechującym się niską zdolnością do regeneracji jest najbardziej cenny element środowiska w tych obszarach opracowania a mianowicie wierzchnia próchniczna warstwa gleb. Jest to element łatwo poddający się degradacji już przez sam fakt zaniechania jej uprawy. Jakikolwiek działanie powodujące dewastację gleby, nie poprzedzone planowym jej zabezpieczeniem bądź zdjęciem i zagospodarowaniem przyrodniczym powoduje jej bezpowrotną utratę, a wszak gleba jest podstawowym ogniwem wielkiej przemiany dającej początek życiu, jaką jest obieg pierwiastków w przyrodzie.

Obszary zlokalizowane w północnej (sołectwo Bedoń Wieś, Bedoń Nowy i częściowo Janówka), południowo-wschodniej (sołectwo Stróża) i południowej (Sołectwo Kraszew) części gminy, wyjąwszy enklawy śródełne wykazują o wiele większą wrażliwość na degradację i niezwykle niską zdolność do regeneracji, ze względu na to, iż są zbudowane ze skomplikowanych przyrodniczo i wzajemnie powiązanych ekosystemów o dużej różnorodności biologicznej. Udowodniły to poprzednie okresy, kiedy kompleksy leśne

---

³⁸ Mariusz Kistowski. Ocena odporności środowiska na degradację oraz jego zdolność do regeneracji

narażone były na imisje zanieczyszczeń energetycznych z obszaru aglomeracji łódzkiej. Powodowało to poważne zniszczenia w substancji leśnej.

W podobny sposób słabo odporne na degradację są obszary w osiach dolin cieków. Są one wrażliwe zarówno na degradację płynącą od czynników zewnętrznych jak i na degradację wynikającą z nadmiernych wahań poziomu wód powierzchniowych i gruntowych. Obszary te są szczególnie wrażliwe na czynniki degradacji płynące ze źródeł rolniczych o czym świadczy choćby stale zmniejszająca się różnorodność gatunkowa ichtiofauny w korycie Miazgi.

3.3. Dziedzictwo kulturowe, zabytki i dobra kultury współczesnej

Na terenie gminy nie występują zabytki wysokiej klasy, a jedynie o znaczeniu lokalnym i regionalnym wpisane do Gminnej Ewidencji Zabytków³⁹. Część z nich chroniona jest na podstawie prawa miejscowego (Uchwała Nr XXXII/340/05 Rady Gminy Andrespol z dnia 12 kwietnia 2005 r.). Są to:

- zespół dworsko – pałacowy w Bedoniu Nowym;
- kościół parafialny pw. Matki Boskiej Królowej Polski w Bedoniu Przykościelnym;
- cmentarz parafialny rzymsko – katolicki założony w 1925 r. w Bedoniu Przykościelnym;
- cmentarz parafialny rzymsko – katolicki założony w 1985 r. w Justynowie;
- cmentarz ewangelicko – augsburski założony w 1890 r. w Justynowie;
- dwie wille modernistyczne w Andrespolu;
- dom – pałacyk murowany z 4 ćw. XIX w. w Wiśniowej Górze;
- dom letniskowy drewniany zbudowany w latach 20-tych XX w. w Wiśniowej Górze;
- domy drewniane z 1 ćw. XX w. (1 w Andrespolu, 10 w Kraszewie, 9 w Wiśniowej Górze);
- dom drewniany z 4 ćw. XX w. w Andrespolu.

Najbardziej znaczącym w krajobrazie kulturowym jest zespół dworsko – parkowy w Bedoniu Nowym – jedna z licznych XIX wiecznych siedzib ziemiańskich w rejonie Łodzi. Zespół ten wymaga jednak rewaloryzacji.

Z pozostałych obiektów na uwagę zasługuje również budynek Kościoła Parafialnego p. w. MB Królowej Polski w Bedoniu Przykościelnym.

Poza tym ochronie dóbr kultury podlegają stanowiska archeologiczne:

- Bedoń Wieś – stanowisko nr 1., AZP 67-53/3, kultura łużycka halsztat D., XVII – XVIII w.;
- Bedoń Wieś – stanowisko nr 1., AZP 67-53/4, kultura łużycka halsztat D., XVII – XVIII w.;
- Kraszew – stanowisko nr 1., cmentarzysko – okres nowożytny, AZP 67-53/9,;
- Justynów – stanowisko nr 1., AZP 67-53/8, XVII – XVIII w.;
- Wiśniowa Góra - stanowisko nr 1., AZP 67-53/11, kultura ceramiki sznurowej, neolit – stanowisko archiwalne.

Tereny stanowisk archeologicznych podlegają ochronie konserwatorskiej, wszelkie prace ziemne w rejonach stanowisk oraz ich otuliny winne być poprzedzone powiadomieniem wojewódzkiego konserwatora zabytków.

Zgodnie z wytycznymi z aktualizacji „Planu zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego” tereny położone w Obszarze Chronionego Krajobrazu „Dolina

---

³⁹ Stan na marzec 2007 r.

Miazgi pod Andrespołem” znajdują się w granicach utworzonego na obszarze województwa łódzkiego “Kręgu Przyrodniczo-Kulturowego Aglomeracji Łódzkiej”. W obszarze tym ustalono następujące główne zasady zagospodarowania terenów”:

- objęcie ochroną prawną nowych terenów,
- przeciwdziałanie procesom suburbanizacji poprzez: ograniczenie zagospodarowania na terenach rolno-leśnych, utrzymanie cennych krajobrazowo przestrzeni otwartych, rozwój zabudowy na istniejących rezerwach terenów budowlanych,
- rewaloryzacja i rewitalizacja zasobów kulturowych,
- ochrona dolin rzecznych, zbiorników wodnych, zieleni urządzonej, lasów,
- kształtowanie zabudowy w formie struktur gniazdowych, a w budynkach przyjmowanie skali i formy tradycyjnej zabudowy tego rejonu.

Część gminy położona jest również w granicach obszarów ochrony wartości kulturowych, takich jak:

- strefa tworzenia właściwego sąsiedztwa dla obszarów o wartościach kulturowych,
- Pasma Kulturowe – Kolei Warszawsko-Wiedeńskiej i okresu uprzemysłowienia – wzdłuż linii kolejowej Łódź – Koluszki.

3.4. Potencjalne dalsze zmiany środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy jest opracowaniem określającym politykę przestrzenną gminy. Nie jest aktem prawa miejscowego (art. 9 ust. 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2003 r. Nr 80, poz. 717, z późn. zm.)) – pełni rolę dokumentu regulującego działania gminy, w ramach powierzonych jej zadań, z uwzględnieniem wymogów realizacji celów publicznych o znaczeniu ponadlokalnym.

Studium stanowi akt planistyczny o znaczeniu strategicznym dla rozwoju przestrzennego gminy, w tym poprzez określenie kierunków zagospodarowania jakie należy przyjmować przy sporządzaniu planów miejscowych.

Sporządzona zmiana Studium... jest trzecią edycją tego dokumentu (druga zmiana).

Pierwotnie opracowane Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla gminy Andrespol zostało opracowane w warunkach prawnych ustalonych ustawą z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 1999 r., Nr 15 poz. 139 z późn. zm.). Zatwierdzono je Uchwałą Nr XV/137/99 Rady Gminy Andrespol z dnia 28 grudnia 1999 r. Jest to dokument dotychczas aktualny i obowiązujący obejmujący całą gminę.

Uchwałą Nr VIII/56/07 z dnia 19 kwietnia 2007 r. Rada Gminy Andrespol przystąpiła do sporządzania zmiany Studium wskazując obszar w rejonie ul. Brzezińskiej / ul. Słowińskiej, w którym gmina chciała dokonać korekty swojej polityki przestrzennej. Pozostałe elementy polityki przestrzennej przedstawione w Studium, gmina uznała za obowiązujące i aktualne⁴⁰. Powyższa zmiana w Studium... dokonana była już w myśl ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2003 r. Nr 80, poz. 717 z późn. zm.). Została ona podyktowana koniecznością zachowania zgodności pomiędzy Studium oraz opracowywaną zmianą miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

---

⁴⁰ Jest to zgodne z art. 87 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2003 r. Nr 80, poz. 717 z późn. zm.), który stanowi, że Studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego uchwalone po 1 stycznia 1995 r., zachowały swoją moc.

w rejonie ul. Brzezińskiej / ul. Słowińskiej na potrzeby funkcjonowania i rozwoju istniejącego zakładu przetwórstwa mięsnego⁴¹. Miała formę nowelizacji, modyfikacji i ujednoczenia części ustaleń wyjściowego dokumentu z 1999 r. oraz dostosowania go do wymogów ustawy z 2003 r. Uchwałą Nr XXV/177/08 z dnia 27 marca 2008 r. Rada Gminy Andrespol zatwierdziła zmianę w pierwotnej wersji Studium...

Kolejna – druga potrzeba dostosowania ustaleń Studium... do potrzeb i polityki gminy pojawiła się na początku 2011 r. Uchwałą Nr VIII/71/11 z dnia 7 czerwca 2011 roku Rada Gminy Andrespol przystąpiła do zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Andrespol w rejonie ul. Rokicińskiej / ul. Brzezińskiej. Obecna zmiana – projekt Studium... dotyczy fragmentu centrum gminnej miejscowości Andrespol, u zbiegu ulic Rokicińskiej i Brzezińskiej.

Ze względu na fakt wprowadzania pierwszej i drugiej zmiany w Studium... w okresie obowiązywania ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz. U. z 2003 r. Nr 80, poz. 717 z późn. zm.) w podsumowaniu Studium... przeprowadzono syntezę jego zawartości. Celem syntezy ustaleń było zbadanie adekwatności ustaleń pierwotnej wersji Studium... do obecnych przepisów prawa z zakresu planowania i zagospodarowania przestrzennego (w szczególności z odniesieniami dla obszarów objętych zmianą).

Obydwie zmiany Studium... w sferze merytorycznej obejmują zbliżoną problematykę, poza tym, że w ramach obecnej zmiany Studium... została przeprowadzona na skutek zmiany przepisów odrębnych strategiczna ocena oddziaływania na środowisko do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Obowiązek ten został wprowadzony w polskim ustawodawstwie z dniem 15 listopada 2008 r.

Podstawowym celem przeprowadzenia obecnej zmiany Studium... jest uporządkowanie sytuacji planistycznej – zmianie przeznaczenia z dotychczasowej funkcji produkcyjno – usługowej na tereny przeznaczone pod zabudowę usługową o charakterze komercyjnym (centrum usługowo-handlowe), w ramach którego będą realizowane obiekty o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² oraz umożliwienie realizacji inwestycji, potrzebnej z punktu widzenia władz gminy. Ponadto obecna zmiana dodatkowo wprowadza zmiany wynikające z aktualizacji „Planu zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego”.

W przypadku braku realizacji projektu Studium... środowisko nie pozostanie na obecnym stanie funkcjonowania. Będzie poddawane działaniu procesów zarówno naturalnych jak i antropogenicznych. Należy bowiem podkreślić, iż gmina posiada obowiązujące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz cała objęta jest miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, które stanowią podstawowe dokumenty prowadzenia gospodarki przestrzennej gminy.

Obszar objęty zmianą Studium... zarówno w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Andrespol jak i w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Andrespol został przeznaczony do urbanizacji – pod działalność gospodarczą – produkcyjną i usługową, a w planie miejscowym dodatkowo pod funkcję mieszkaniową. Obecna zmiana Studium... nie wyznacza nowych obszarów przeznaczonych do urbanizacji, a jedynie dokonuje zmiany dotychczas ustalonego przeznaczenia terenu z korzyścią dla środowiska (nowa funkcja powinna stanowić znacznie mniejszą uciążliwość niż dotychczasowa – główna uciążliwość w zakresie hałasu i emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych).

---

⁴¹ Obowiązek zachowania zgodności pomiędzy obydwoma dokumentami planistycznymi wynika z art. 9 pkt. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2003 r. Nr 80, poz. 717 z późn. zm). Przepis ten stwierdza bowiem, że ustalenia studium są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych.

Realizacja projektu Studium... zakłada dla gminy Andrespol rozwój funkcjonalno – przestrzenny wzbogacający naturalne tendencje rozwoju funkcji mieszkaniowej, uzupełnione rozwojem niezbędnego zakresu miejsc pracy na terenie gminy oraz rozwojem funkcji wypoczynkowej i zachowaniem oraz wzbogacaniem środowiska naturalnego. Głównymi działaniami w rozwoju przestrzennym gminy będą:

- działania w kierunku poprawy warunków mieszkaniowych poprzez wyznaczenie nowych terenów dla budownictwa mieszkaniowego, uzupełnienie, modernizację i przekształcenie zabudowy istniejącej oraz poprzez rozwój terenów dla funkcji uzupełniających mieszkalnictwa (sieć usług, handlu, zespołów i korytarzy zieleni itp.);
- rozwój funkcji usługowych o znaczeniu ponadlokalnym;
- wyznaczenie nowych terenów produkcyjno – gospodarczych, oraz terenów rzemiosła usługowego z ograniczeniem uciążliwości lub szkodliwości dla środowiska do granic działki lub zespołu działek o w/w funkcjach;
- maksymalną ochronę i wzbogacenie środowiska przyrodniczego, z dążeniem do ochrony naturalnych systemów wodnych, ochroną terenów dolinnych rzeki Miazgi, ochroną terenów leśnych, ochroną powiązań przyrodniczych i rolniczej przestrzeni produkcyjnej;
- ochronę wartości kulturowych;
- rozwój funkcji rekreacyjnej i letniskowej;
- udoskonalenie układu komunikacyjnego i systemów infrastruktury technicznej.

Model rozwoju funkcjonalno – przestrzennego gminy przyjęty w projekcie Studium... ma cechy rozwoju zrównoważonego. Winien on być tak ukształtowany, aby zapewnić gminie ład w przestrzeni i zachować wartości środowiska przyrodniczego, a mieszkańcom poprawę jakości i warunków życia. Projekt Studium... wskazuje rozwój osadnictwa jako dopełnienie istniejących struktur, konieczność zapewnienia normatywnego klimatu akustycznego i stanu arosanitarnego, wskazano ochronę zalesień, obszarów doliny rzecznej i wód wglębnych.

Ponadto projekt Studium... zawiera zapisy mające na celu ochronę i kształtowanie środowiska. Wskazuje:

- bariery przyrodnicze urbanizacji (elementy chronione wykluczające możliwość urbanizacji);
- ograniczenia środowiska dla urbanizacji (jest ona możliwa po spełnieniu określonych uwarunkowań realizacyjnych);
- ogólne kierunki rozwoju gminy podyktowane predyspozycjami przyrodniczo – przestrzennymi.

Nie podjęcie działań dotyczących realizacji ww. celów przyczyni się do dalszego pogarszania stanu środowiska przyrodniczego i ostatecznie spowoduje jego degradację.

Zaniechanie realizacji planowanych działań zwłaszcza w zakresie gospodarki wodno-ściekowej (rozbudowa kanalizacji sanitarnej i deszczowej) może prowadzić do niekorzystnych zmian w stosunkach wodnych obszaru i w terenach przyległych doprowadzając do:

- degradacji wód powierzchniowych;
- zwiększenia eutrofizacji wód i zaniku życia biologicznego w środowisku wodnym,;
- wzrostu zagrożenia sanitarnego obszarów zasobowych ujęć wód podziemnych;
- degradacji użytkowych warstw wodonośnych;
- ograniczenia możliwości pozyskania wód na cele komunalne i przemysłowe;
- zanieczyszczenia i pogorszenia jakości wód głównych zbiorników wód podziemnych stanowiących perspektywiczny rezerwuar wód pitnych (szczególnie na wrażliwość

hydrogeologiczną znacznej powierzchni gminy – słaba lub brak izolacji poziomu wodonośnego GZWP);

- możliwości bakteriologicznego skażenia wód podziemnych w rejonach występowania źródeł zagrożeń (zrzuty nieoczyszczonych ścieków deszczowych, nielegalne wysypiska śmieci, nieszczelne szamba);
- utrudnienia w dostosowaniu się do przepisów i spełnienia wymogów unijnych.

Brak realizacji ustaleń projektu Studium w zakresie gospodarki odpadami (selektywna zbiórka odpadów, recykling, organizacja zbiorki i transportu, wywóz śmieci na wysypisko itp.) może wywołać poważne negatywne konsekwencje dla środowiska przyrodniczego. Odpady stanowią ogniska zagrożeń zarówno dla powierzchni ziemi, jak i wód powierzchniowych i podziemnych. Najbardziej podatne na zanieczyszczenie są obszary pozbawione warstwy izolacyjnej. Jest to niezwykle istotne w rejonach występowania głównych zbiorników wód podziemnych.

Brak realizacji inwestycji gazociągowej oraz propagowania powszechnego stosowania proekologicznych źródeł ciepła i przyjaznych środowisku technologii sprzyjających ograniczaniu emisji zanieczyszczeń do powietrza pozostawi powietrze pod dalszą presją zanieczyszczeń emitowanych w wyniku ogrzewania indywidualnego domostw i spalania w nich paliw stałych. Może doprowadzić to do:

- degradacji stanu sanitarnego atmosfery i warunków klimatycznych (pogarszanie warunków termicznych, solarnych, aerosanitarnych);
- degradacji środowiska glebowego (zwiększenie zawartości metali ciężkich, nadmierna kwasowość);
- degradacji środowiska wodnego (eutrofizacja wód), degradacji szaty leśnej (zjawisko kwaśnych deszczów, proces defoliacji);
- pogarszania warunków zdrowia i życia mieszkańców.

Niezrealizowanie inwestycji komunikacyjnych polegających na modernizacji i przebudowie istniejących oraz budowie nowych ciągów komunikacyjnych i stosowaniu urządzeń eliminujących hałas spowoduje pogorszenie się klimatu akustycznego i aerosanitarnego poprzez nasilający się ruch. Ponadto w przypadku braku realizacji projektu Studium... w zakresie hałasu i wibracji może nastąpić pogorszenie standardów zamieszkania oraz warunków pracy i nauki na terenach położonych w strefach szkodliwego oddziaływania (przy głównych szlakach komunikacyjnych).

Brak realizacji ustaleń projektu Studium... w zakresie niejonizującego promieniowania elektroenergetycznego (m.in. respektowanie wymaganych odległości od urządzeń) może przyczynić się do pogorszenia standardów zamieszkania na terenach położonych w strefach szkodliwego oddziaływania pola elektromagnetycznego generowanego przez urządzenia elektromagnetyczne, radiokomunikacyjne, radionawigacyjne i radiolokacyjne.

Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektu Studium... w zakresie gospodarki leśnej to między innymi:

- zubożenie walorów zdrowotnych i krajobrazowych środowiska przyrodniczego;
- pogorszenie warunków klimatycznych w mieście;
- ograniczenie zdolności retencyjnej środowiska;
- przerwanie ciągłości i trwałości ekosystemów leśnych;
- „rozpraszanie” struktury leśnej.

Brak wdrożenia ustaleń projektu dotyczących ochrony różnorodności biologicznej (bioróżnorodności) może spowodować zubożenie zasobów biotycznych środowiska. Jednym z głównych celów postawionych w projekcie Studium... jest ochrona terenów cennych przyrodniczo przed urbanizacją.

Szczególne znaczenie dla określenia kierunków i warunków zagospodarowania obszaru gminy mają te ustalenia projektu Studium..., które eliminują niekorzystne formy zagospodarowania, tj.

- realizacji zabudowy w strefie przydennej dolin rzecznych (Miazgi i jej dopływów) wraz z ciekami i zbiornikami wodnymi;
- wyłączenie z urbanizacji obszarów źródłowych rzek i cieków powierzchniowych;
- lokalizacji zabudowy w obrębie kompleksu leśnego Wiśniowa Góra oraz wszelkich mniejszych zespołach leśnych;
- wykluczenie zabudowy na obszarach nasycenia zielenią łągową.

Projekt Studium... uwzględni zmiany, które zaszły w polskim ustawodawstwie w wyniku wejścia Polski do Unii Europejskiej. Przyjęto również zasady gospodarowania na terenach prawnie chronionych wynikających z *ustawy o ochronie przyrody* oraz z aktów je powołujących, na terenach leśnych, zgodnie z *ustawą o lasach*, zasady gospodarowania wodami wynikające z *prawa wodnego* oraz normy dotyczące hałasu, promieniowania, zanieczyszczeń powietrza, gleb wynikających z *prawa ochrony środowiska*.

Ze względu na uaktualnienie norm prawnych w projekcie Studium... jego zapisy miały pozytywny wpływ na środowisko i przyczynią się do poprawy jego dotychczasowego stanu.

4. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Do obszarów objętych znaczącym oddziaływaniem należy zaliczyć tereny, w których zostały przekroczone lub zostaną przekroczone w wyniku realizacji ustaleń projektu Studium..., dopuszczalne normy środowiskowe pogarszające stan środowiska oraz warunki zdrowia i życia ich mieszkańców.

Główne obszary objęte występowaniem znacznych oddziaływań to:

- tereny położone w strefie planowanych inwestycji przemysłowych,
- tereny położone w strefie planowanych inwestycji usługowych,
- tereny położone w strefie planowanych inwestycji mieszkaniowych,
- tereny położone w strefie planowanych inwestycji komunikacyjnych.

Stan środowiska w obszarach objętych znaczącym oddziaływaniem nie jest w stanie pierwotnej równowagi ekologicznej. Wytrącenie od niej spowodowane jest występowaniem na obszarze gminy istniejącego zainwestowania wpływając na zmianę jego funkcjonowania.

W obrębie terenów objętych znaczącym oddziaływaniem dojdzie do trwałych przemian środowiska w postaci przekształceń powierzchni, wymiany gruntów, zmian stosunków wodnych w tym ograniczenia procesów infiltracji. Skutkiem budowy lub przebudowy dróg będzie wzrost natężenia ruchu pojazdów. Największe oddziaływanie zakłada się od drogi wojewódzkiej nr 713. Przy założeniu poprawy nawierzchni jezdni, uciążliwości akustyczne i wibracyjne zostaną złagodzone. Inwestycje z zakresu infrastruktury technicznej, pomimo powodowania trwałych przekształceń środowiska, korzystnie oddziałują na poprawę stanu jakościowego środowiska przyrodniczego.

Projekt Studium..., odpowiadając na potrzeby społeczne, wyznacza nowe tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową (głównie jednorodzinna), rekreacji indywidualną (letniskową), usługową oraz produkcyjno - gospodarczą. Zakłada on dominację terenów zurbanizowanych. Prawie dwukrotny przyrost terenów zainwestowanych w gminie będzie się odbywać kosztem terenów rolnych. Zjawisko stopniowego zanikania funkcji rolniczej będzie mieć miejsce przede wszystkim na terenach wsi Kraszew, Stróża, Justynów i Janówka oraz

częściowo w Bedoniu Nowym, Bedoniu Wsi i Bedoniu Przykościelnym. W użytkowaniu rolniczym projekt Studium... pozostawia znaczną część terenów Bedonia Wsi oraz duży udział Bedonia Nowego.

W wyniku realizacji projektu Studium... powstaną rozległe kompleksy zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej rozciągające się aż po granice administracyjne gminy zarówno na wschodzie, zachodzie i na południu. Nastąpi ostateczna intensyfikacja zainwestowania. Urbanizacji oprą się jedynie kompleks leśny Wiśniowa Góra oraz nieliczne mniejsze kompleksy.

Projekt Studium... przewiduje realizację funkcji mieszkaniowej na nowych terenach oraz poprzez uzupełnienia istniejącego zainwestowania. Będzie to głównie zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna oraz zabudowa mieszkaniowo – letniskowa i letniskowa (rekreacji indywidualnej). Dopuszcza również możliwość niewielkiego uzupełnienia struktury zabudowy mieszkaniowej budynkami wielorodzinnymi, w typie małych domów mieszkalnych. Nowe tereny dla rozwoju budownictwa jednorodzinnego skupione są głównie w Stróży, Justynowie, Janówce, Bedoniu Przykościelnym i Bedoniu Nowym. Należy również podkreślić, iż pod zabudowę zostaną przekształcone wolne dotychczas działki lasów prywatnych (!). W Justynowie, Kraszewie oraz w Wiśniowej Górze projekt Studium... wyznacza tereny zabudowy mieszkaniowej i letniskowej (rekreacji indywidualnej) na działkach leśnych.

Przy głównych drogach wylotowych z gminy – rejon ul. Brzezińskiej, Rokicińskiej, Tuszyńskiej projekt Studium... wyznacza tereny zabudowy mieszkaniowo – usługowej (pierwsza zmiana Studium... wyznacza m.in. tereny zabudowy mieszkaniowej z usługami wzdłuż ulicy Brzezińskiej w Bedoniu Nowym i w Bedoniu Wsi). Zabudowę usługową koncentruje głównie w centrum sołectwa Andrespol. Będą to usługi o funkcjach ogólnogminnych i ponadlokalnych. W centrum Andrespol, w wyniku drugiej zmiany, (teren oznaczony symbolem UUC) projekt Studium... umożliwi budowę nowego centrum usługowo – handlowego, w ramach którego realizowane będą obiekty o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m².

W Justynowie w dolinie rzeki Miazgi projekt Studium... wprowadza centralny zespół usług turystycznych z dużym udziałem zieleni o znaczeniu ponadlokalnym w oparciu o zespół zbiorników o łącznej pow. lustra wody 14,31 ha, które obecnie pełnią funkcję zbiorników retencyjnych z przeznaczeniem wód na rekreację i wypoczynek.

W odpowiedzi na zapotrzebowanie ekonomiczne gminy projekt Studium... wskazuje tereny dla rozwoju funkcji produkcyjno – gospodarczych. Strefy aktywności gospodarczej wyznacza na terenie:

- wsi Stróża (rejon ulicy Tuszyńskiej i Czajewskiego) – jej rozwój związany jest z bliskim sąsiedztwem z autostradą A -1 i bliskim położeniem względem węzła autostradowego „Romanów” umożliwiającym bezpośrednie powiązanie (ok. 2 km od Stróża);
- wsi Kraszew – zgrupowana jest we wschodniej części wsi (generalnie na wschód od ulicy Rokicińskiej wyłączając dolinę Miazgi) zajmując znaczną jej część;
- sołectwa Andrespol – w bezpośrednim sąsiedztwie strefy wyznaczonej w Kraszewie (rejon ulicy Marysińskiej) oraz w rozwidleniu linii kolejowych (rejon ulicy kościelnej, zlokalizowana częściowo na gruntach wsi Bedoń Przykościelny);
- wsi Bedoń Nowy i Justynów – wyznaczona po północnej stronie linii kolejowej w rejonie ulicy Bodeńskiej;
- wsi Bedoń Wieś i Nowy Bedoń – wzdłuż głównych wylotowych ulic z gminy (rejon ulicy Brzezińskiej i ulicy Słowińskiej); pierwsza zmiana Studium... ogranicza możliwości rozwoju tej strefy w rejonie północno – zachodniej strony ulicy Brzezińskiej jedynie do terenów zakładu produkcji mięsnej. Ciężar sfery działalności usługowej i rzemiosła przenosi się na tworzone „tereny zabudowy mieszkaniowej z usługami

Dla obsługi nowo wyznaczonych terenów inwestycyjnych i zapewnienia lepszej komunikacji na terenie gminy projekt Studium... wyznacza nowy układ dróg.

Należy zaznaczyć, iż realizacja zainwestowania wyznaczonego w projekcie Studium... będzie odbywała się kosztem środowiska przyrodniczego. Nowe tereny inwestycyjne wyznaczone na znacznej części we wsi Stróża, Kraszew, na północnych krańcach wsi Justynów i Janówka oraz częściowo w obrębie wsi Bedoń Przykościelny, Bedoń Wieś i Bedoń Nowy to tereny o bardzo wysokiej bonitacji – gleby III i IV klasy bonitacyjnej, korzystne dla dalszego rozwoju rolnictwa. Ponadto znaczna część gminy są to obszary bardzo wrażliwe hydrogeologicznie, najwyższej ochrony – ONO – GZWP nr 403 „Brzeziny-Lipce Reymontowskie” i nr 404 „Koluszki – Tomaszów Mazowiecki” (Bedoń Przykościelny, Bedoń Wieś, Kraszew) i wysokiej ochrony – OWO – GZWP nr 401 „Niecka Łódzka” (Stróża). Wyznaczone zaś tereny inwestycyjne w Wiśniowej Górze, północnej części Stróża, zachodniej części Kraszewa oraz Justynowie – na południe od linii kolejowej – spowodują zmniejszenie wskaźnika lesistości gminy – urbanizacja w dużym stopniu będzie postępowała kosztem lasów prywatnych.

W celu ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego gminy projekt Studium... chroni najbardziej cenne przyrodniczo elementy gminy wykluczając je z zabudowy, precyzuje przyrodnicze ograniczenia dla urbanistycznego rozwoju gminy. Wskazuje ogólne kierunki rozwoju gminy podyktowane predyspozycjami przyrodniczo – przestrzennymi. Akcentuje, iż osadnictwo o funkcji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i częściowo rekreacji indywidualnej (letniskowej) skupiać się winno głównie w rejonie Andrespola i zachodniej części Bedonia Przykościelnego - jako dopełnianie istniejących struktur mieszkaniowych. W Wiśniowej Górze, Justynowie i Janówce powinno się koncentrować budownictwo rekreacji indywidualnej (letniskowej) oraz częściowo stała zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna.

Uciążliwość lub szkodliwość dla środowiska nowo wyznaczonych terenów produkcyjno – gospodarczych zgodnie z projektem Studium... musi zostać ograniczona do granicy działki. W kierunkach zagospodarowania przestrzennego w zakresie lokalizacji powyższych terenów przyjęto zasadę stopniowego zmniejszania uciążliwości funkcji gospodarczej dla otoczenia poprzez unikanie bezpośredniego sąsiedztwa funkcji potencjalnie uciążliwej z funkcją chronioną – mieszkaniową (wyznaczanie stref buforowych).

Zgodnie z zapisami projektu Studium... wraz z rozwojem terenów zainwestowanych powinien systematycznie następować rozwój wyposażenia w infrastrukturę techniczną, szczególnie w zakresie gospodarki ściekowej i gazownictwa – warunek *sine qua non*.

Projekt Studium... zachowanie równowagi przyrodniczej zabezpiecza poprzez wyłączenie spod zabudowy doliny rzeki Miazgi i większych kompleksów leśnych oraz zachowanie części terenów rolnych w północnej części gminy jako tereny otwarte. Zabezpieczenie najcenniejszych naturalnych zasobów przyrodniczych (poprzez ochronę, lub wprowadzanie mniej uciążliwego i intensywnego zainwestowania urbanistycznego z dużym udziałem zieleni), zamykanie uciążliwości w granicach nieruchomości, buforowanie zabudowy produkcyjno – gospodarczej od mieszkaniowej – stanowi element przeciwdziałania skutkom rozwoju cywilizacyjnego gminy (podobnie jak rozwój infrastruktury sanitarnej, a także kładziony w projekcie Studium... nacisk na zapewnienie odpowiedniego klimatu akustycznego i stanu aerosanitarne gminy).

5. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY z dnia 16 kwietnia 2004 r. *O OCHRONIE PRZYRODY*

W projekcie Studium... wskazano:

- formy ochrony przyrody - granice obszaru chronionego krajobrazu „Dolina Miazgi pod Andrespołem”, użytek ekologiczny zlokalizowany w obrębie ewidencyjnym Wiśniowa Góra, leśnictwo Kraszew, pomniki przyrody;
- obszary leśne i cennie florystycznie stanowiska starych dębów na naturalnym siedlisku, w centralnej części kompleksu leśnego Wiśniowa Góra;
- obszar cenny przyrodniczo proponowany do objęcia ochroną w południowo – wschodniej części kompleksu leśnego Wiśniowa Góra;
- zieleń w dolinach rzeki Miazgi (w tym zieleń łągową);
- ciąg ekologiczny rzeki Miazgi.

5.1. Ochrona przyrody i różnorodności biologicznej

A. Obszar chronionego krajobrazu – „Dolina Miazgi pod Andrespołem”

Zgodnie z art. 23 ust. 1 ustawy o *ochronie przyrody* (Dz. U. z 2009 r., Nr 151, poz. 1220 z późn. zm.) obszar chronionego krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnią funkcję korytarzy ekologicznych.

Uchwałą Nr XLIX/466/06 z dnia 8 czerwca 2006 r. oraz Nr LI/496/06 oraz z dnia 3 sierpnia 2006 r. (Dz. Urz. Woj. Nr 32, poz. 2494 i 2495) Rada Gminy Andrespol na terenie gminy Andrespol – sołectwa: Andrespol, Bedoń Przykościelny, Bedoń Nowy, Bedoń Wieś, Justynów i Kraszew wyznaczyła obszar chronionego krajobrazu – „Dolina Miazgi pod Andrespołem”. Składa się on z części A – obejmującej południowo – zachodni fragment doliny Miazgi na terenie gminy Andrespol o powierzchni 40,52 ha oraz z części B – obejmującej południowo – wschodni odcinek doliny rzeki Miazgi na terenie gminy Andrespol o powierzchni 102,28 ha. Łączna powierzchnia obszaru wynosi 142,8 ha.

Na terenie obszaru chronionego krajobrazu została wprowadzona czynna ochrona ekosystemów poprzez:

- a) *utrzymanie właściwych stosunków wodnych w dolinie dla zachowania pełni różnorodności ekosystemów, w tym niedopuszczanie do obniżania poziomu wód gruntowych;*
- b) *dążenie do poprawy jakości wód w rzece Miazdze poprzez ograniczanie dopływu zanieczyszczeń oraz tworzenie warunków dla wzrostu efektywności procesu samooczyszczania rzeki;*
- c) *zachowanie racjonalnego poziomu nawożenia gruntów w dolinie rzeki,*
- d) *zachowanie siedlisk marginalnych – miedze, zarośla, śródpolne obniżenia i zabagnienia, niewielkie oczka wodne i starorzecza dla zachowania różnorodności fitocenotycznej obszaru;*
- e) *utrzymanie łąkowego użytkowania gruntów w dolinie;*

- f) utrzymanie istniejących stawów hodowlanych wraz z zachowaniem brzeżnych stref szuwarów;
- g) zachowanie stwierdzonych stanowisk gatunków roślin, zwierząt i grzybów chronionych, rzadkich i zagrożonych;
- h) zachowanie występujących cennych siedlisk przyrodniczych – w tym szczególnie olsu porzeczkowego i zarośli wierzbowych;
- i) nie dokonywanie wygradzeń w obrębie przydennej części doliny dla zachowania ciągłości korytarza ekologicznego;
- j) zachowanie interesujących okazów drzew – szczególnie drzew o wyróżniających rozmiarach oraz reprezentujących oryginalne formy morfologiczne.

Wprowadzone zostały również nasycające zakazy:

- a) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
  - b) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu art. 51 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska⁴²;
  - c) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
  - d) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
  - e) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciw osuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;
  - f) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
  - g) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych.
- Powyższe zakazy nie dotyczą:
- i) wykonywania zadań na rzecz obronności kraju i bezpieczeństwa państwa;
  - ii) prowadzenia akcji ratowniczej oraz działań związanych z bezpieczeństwem powszechnym;
  - iii) realizacji inwestycji celu publicznego.

B. Pomniki przyrody

Na terenie gminy Andrespol jest obecnie 16 pojedynczych drzew uznanych za pomnik przyrody. Są to:

- dąb szypułkowy obok budynku Straży Pożarnej (ul. Ceramiczna) w Andrespolu;
- 4 lipy drobnolistne przy ul. Okrężnej w Bedoniu Nowym;
- lipa drobnolistna pod adresem ul. Modrzewiowa 4 w Bedoniu Nowym;
- 2 lipy drobnolistne, 2 klony jawor, 2 wiązy szypułkowe i dąb szypułkowy na terenie

---

⁴² Obecnie zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko reguluje ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.).

parku przy ul Sienkiewicza 15 w Bedoniu Nowym;

- dąb szypułkowy pod adresem ul. Rokicińska 79-81 w Kraszewie;
- 2 dęby szypułkowe w parku w wiśniowej Górze (Dom Pomocy Społecznej).

W/w pomniki przyrody chronione są Zarządzeniem nr 8/90 Prezydenta Miasta Łodzi z dnia 10 stycznia 1990 roku⁴³ oraz Rozporządzeniem nr 12/91 Wojewody Łódzkiego z dnia 16 grudnia 1991 roku⁴⁴. Powyższe powołujące akty prawne w celu ochrony wprowadziły następujące zakazy:

- a) *wcinania niszczenia lub uszkodzania drzew;*
- b) *zrywania pączków, kwiatów, owoców i liści;*
- c) *zanieczyszczania terenu w pobliżu drzewa, wzniecania ognia i wchodzenia na pomnik;*
- d) *wykonywania robót ziemnych w bezpośrednim sąsiedztwie pomnika (przy czym za bezpośrednie sąsiedztwo należy rozumieć odległość od pnia drzewa równą rzutowi korony);*
- e) *umieszczania tablic, napisów i innych znaków – z wyłączeniem tabliczek oznakowania pomników przyrody;*
- f) *nacinania pomnika, rycia napisów i znaków.*

C. Użytek ekologiczny

Użytkami ekologicznymi są zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej – m.in. naturalne zbiorniki wodne, śródleśne oczka wodne, bagna.

Na terenie gminy Andrespol ustanowiony został jeden użytek ekologiczny, zgodnie z Rozporządzeniem Nr 50/2001 Wojewody Łódzkiego z dnia 8 sierpnia 2001 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne. Położony jest na gruntach leśnych Skarbu Państwa, leśnictwo Kraszew, oddz. 234 k, w obrębie ewidencyjnym Wiśniowa Góra i zajmuje powierzchnię 2,72 ha.

Użytek ekologiczny obejmuje bagno śródleśne wraz roślinnością charakterystyczną dla tego terenu. Ma on na celu ochronę i zachowanie swoistych zespołów przyrodniczych, charakterystycznych dla terenów podmokłych i okresowo zalewanych. Stanowi duże znaczenie dla zachowania zasobów genowych i typów środowisk niezbędnych dla zapewnienia ciągłości istnienia ekosystemów i różnorodności gatunkowej. Położony jest on na gruntach leśnych Skarbu Państwa pozostających w zarządzie Lasów Państwowych.

Według wyżej wymienionego powołującego aktu prawnego na obszarze użytku ekologicznego zabronione jest:

- a) *niszczenie, uszkodzenie lub przekształcanie obiektu;*
- b) *składowanie odpadów stałych i wylwanie odpadów płynnych oraz inne zanieczyszczanie wody i gleby w granicach obiektów chronionych;*
- c) *pozyskiwanie kruszywa oraz torfu;*
- d) *zmiana stosunków wodnych lub przeprowadzanie zabiegów melioracyjnych, które szkodziłyby celom ochrony użytków;*
- e) *palenie ognisk, wypalanie roślinności oraz zakłócanie ciszy;*
- f) *stosowanie środków chemicznych poza przypadkami uzgodnionymi z właściwym organem administracji w zakresie przyrody;*

---

⁴³ Zarządzenie Nr 8/90 Prezydenta Miasta Łodzi z dnia 10 stycznia 1990 r. w sprawie uznania tworów przyrody na terenie województwa łódzkiego za pomniki przyrody i ochrony tych pomników (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr 3, poz. 24).

⁴⁴ Rozporządzenie Nr 12/91 Wojewody Łódzkiego z dnia 16 grudnia 1991 r. w sprawie uznania niektórych tworów przyrody na terenie województwa łódzkiego za pomniki przyrody i ochrony tych pomników. (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr 11, poz. 235).

- g) *umyślne zabijanie dziko żyjących zwierząt, niszczenie nor i legowisk zwierzęcych, gniazd ptasich oraz wybieranie jaj;*
- h) *uszkadzanie drzew i zbioru dziko rosnących roślin oraz ich części, z wyjątkiem prowadzenia gospodarki leśnej;*
- i) *lokalizowanie budynków, budowli i obiektów tymczasowych, mogących mieć negatywny wpływ na obiekt chroniony.*

W sąsiedztwie użytku ekologicznego w projekcie Studium... nie wyznaczono nowych terenów pod zabudowę. Stan ich użytkowania pozostanie niezmieniony. Stan funkcjonowania środowiska przyrodniczego w obrębie użytków nie ulegnie zmianie, gdyż inne niż leśne użytkowanie tego terenu jest wykluczone.

5.2. Rozszerzenie ochrony zasobów środowiska przyrodniczego

Na terenie gminy Andrespol projekt Studium... proponuje rozszerzenie ochrony zasobów środowiska przyrodniczego.

W granicach kompleksu leśnego Wiśniowa Góra, w jego wschodniej części, występuje szczególnie cenne naturalne stanowisko jodły przy północnej granicy jej geograficznego zasięgu występującej w różnych zbiorowiskach oraz 3-hektarowa niecka torfowiskowa z typową florą torfowiskową o powierzchni ok. 125 ha. Obszar ten według aktualizacji „Planu zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego” został wytypowany jako obszar cenny przyrodniczo wskazany do objęcia ochroną prawną (np. w postaci „użytku ekologicznego” lub „zespołu przyrodniczo – krajobrazowego”).

Projekt Studium... uwzględnia powyższe wytyczne na szczeblu województwa i również wskazuje go do objęcia ochroną prawną. Należy podkreślić, iż realizacja zadań w zakresie ochrony obszarów cennych przyrodniczo w formie „użytku ekologicznego” lub „zespołu przyrodniczo – krajobrazowego”, w tym określenie zasad ich użytkowania, na mocy obowiązujących przepisów, leży w gestii samorządu gminy, który jest odpowiedzialny za powołanie powyższych form ochrony przyrody. Konieczne jest zatem wypracowanie takich rozwiązań, które pogodzą wymogi ochrony środowiska z potrzebami gospodarczymi.

Ochrona kompleksu lasu Wiśniowa Góra, ustanowiona na podstawie Uchwały Rady Narodowej m. Łodzi Nr XXVI/156/87 z dnia 25 maja 1987r., uznającej ten kompleks za Obszar Chronionego Krajobrazu straciła moc prawną. Projekt Studium... by zachować walory tego kompleksu leśnego i go chronić zachowuje go w dotychczasowym leśnym użytkowaniu bez prawa do zabudowy.

W centralnej części kompleksu lasu Wiśniowa Góra występują stanowiska starych dębów na naturalnym siedlisku. Ze względu na szczególnie cenne walory przyrodnicze i krajobrazowe, projekt Studium akcentuje, by w tym miejscu wprowadzić szczególną ochronę drzewostanu i prowadzić szczególną gospodarkę rębnią.

5.3. Koncepcja kształtowania ekologicznego systemu obszarów chronionych

Na terenie gminy Andrespol nie znajdują się ciągi ekologiczne o znaczeniu międzynarodowym. Wyrazem tego jest usytuowanie terenu gminy w stosunku do systemów ekologicznych o szczególnym znaczeniu wyznaczanym przez Sieć Ekologiczną ECONET. Najbliższym obszarem węzłowy o znaczeniu międzynarodowym jest obszar Puszczy Pilickiej (21M) odległy od południowych granic gminy o kilkadziesiąt kilometrów.

Jedyne powiązania obszaru gminy z szerszym otoczeniem, mające cechy powiązań wojewódzkich i lokalnych, można zaobserwować w ciągu jaki tworzy rzeka Miazga i jej dopływy.

Generalnie należy stwierdzić, iż obszar gminy ma stosunkowo słabe powiązania z szerszym otoczeniem w rozumieniu współzależności środowiskowej. Ma on raczej funkcję obszaru zwornikowego ze względu na lokalizację na wododziale I-go rzędu oraz w centrum ciągu leśnego pomiędzy doliną Pilicy a Wzniesieniami Łódzkimi.

Dla prawidłowego funkcjonowania systemu przyrodniczego gminy konieczne jest utrzymanie spójnego systemu powiązań przyrodniczych poprzez zachowanie drożności naturalnych korytarzy ekologicznych oraz ochronę węzłów ekologicznych, jakimi są istniejące wielkopowierzchniowe ekosystemy leśne. Realizacja nowego zainwestowania nie może powodować pogorszenia warunków funkcjonowania istniejących terenów zieleni oraz korytarzy ekologicznych.

Projekt Studium... proponuje „Strategiczną koncepcję kształtowania ekologicznego systemu obszarów chronionych”, który ma pełnić funkcje biotyczne, wentylacyjne i hydrologiczne oraz ma zapewnić ochronę istniejących dotąd walorów i zasobów przyrodniczych oraz równowagę biocenotyczną w środowisku. Został on przedstawiony na planszy – *Uwarunkowania. Powiązania zewnętrzne*. System ten tworzą następujące elementy przestrzenne, wynikające z istniejącego stanu środowiska i powiązań gminy Andrespol z otoczeniem:

- korytarz ekologiczny (K) o znaczeniu powiązań regionalnych – to głównie dolina rzeki Miazgi (powiązanie z lasem Wiączyń i strefą krawędziową Wzniesień Łódzkich oraz lasem gałkowskim i zlewnią doliny Luciaży i Pilicy);
- ciągi ekologiczne (C) – to powiązania o znaczeniu lokalnym. Funkcje te pełnić mają przede wszystkim przyrodnicze strefy dolinek bocznych - dopływów Miazgi w rejonie lasu wiączyńskiego oraz dopływ prawobrzeżny Miazgi wypływający z południowej części lasu Wiśniowa Góra. Ciągi ekologiczne obok dużej roli wentylacyjno-klimatycznej ochrony hydrologicznej cieków płynących okresowo, mogą mieć duże znaczenia jako trasy migracji fauny i ogólnej integracji biocenoz;
- obszary węzłowe (W) – to głównie, poza dolinami rzek, powierzchniowe strefy uzasadniające przyrodniczo i podtrzymujące w/w system ekologiczny. Do obszarów węzłowych w tym rejonie zaliczono trzy duże kompleksy leśne (Wiśniowa Góra, Wiączyń, Gałków) wraz z otaczającymi je bezpośrednio zalesieniami prywatnymi.

Część w/w systemu nie jest włączona do obszarów chronionego krajobrazu (np. kompleks leśny Wiśniowa Góra, dolina Miazgi poza południowo – wschodnią granicą gminy).

Planowanie przestrzenne uwzględniające zachowanie korytarzy ekologicznych jest zadaniem, umożliwiającym utrzymanie równowagi ekologicznej.

Ponadto projekt Studium... wskazuje do ochrony mniejsze zespoły leśne, obszary nasycenia zielenią łągową, obszary niskich zbiorowisk roślinnych i zespoły zieleni urządzonej, poprzez wykluczenie ich z możliwości urbanizacji.

W celu uaktywnienia biotycznego w/w systemu ekologicznego oraz dopełnienia go strukturami przyrodniczo - czynnymi projekt Studium... dodatkowo proponuje powiększenie obszarów zieleni, w nawiązaniu do predyspozycji oraz uwarunkowań środowiska. Zadrzewienia, zgodnie z projektem Studium... powinny być również realizowane poza systemem ekologicznym, na słabych gruntach oraz w celu kształtowania stref izolacji akustycznej, sanitarnej i wizualnej od układu dróg i kolei. Podkreśla, iż szczegółowa koncepcja realizacyjna zadrzewień i dolesień w gminie winna być wykonana w dokładniejszej skali graficznej i w odrębnym opracowaniu z uwzględnieniem szczegółowych uwarunkowań przyrodniczo-przestrzennych i prawnych.

6. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

Główne zobowiązania międzynarodowe Polski w dziedzinie ochrony środowiska wynikają z jej członkostwa w Unii Europejskiej. Dokumenty programowe UE wprowadzające koncepcję trwałego i zrównoważonego rozwoju oraz zasady ochrony środowiska do polityk krajowych:

- Agenda 21;
- Strategia Lizbońska;
- Szósty Program Działań Unii Europejskiej zatytułowany „Środowisko 2010 – Nasza Przyszłość, Nasz Wybór”;
- Odnowiona Strategia Zrównoważonego Rozwoju UE;
- „Europa 2020. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu”.

Zobowiązania Polski w zakresie ochrony środowiska wynikają także z ratyfikowanych konwencji międzynarodowych:

- Konwencja Ramsarska o obszarach wodno-błotnych (1971);
- Konwencja w sprawie ochrony światowego dziedzictwa kulturalnego i naturalnego (1972);
- Konwencja Berneńska o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk (1979);
- Konwencja Bońska o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt (1979);
- Konwencja Wiedeńska w sprawie ochrony warstwy ozonowej (1985);
- Konwencja z Espoo o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym (1991);
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Nowego Yorku (1992);
- Konwencja o różnorodności biologicznej z Rio de Janeiro (1992);
- Protokół z Kioto do ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (1997);
- Europejska Konwencja Krajobrazowa we Florencji (2000);
- Konwencja z Aarhus o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska (2002).

Polska jako członek Unii Europejskiej, jest zobowiązana do implementacji całego prawodawstwa unijnego do krajowego systemu prawnego.

Szereg wyartykułowanych w projekcie Studium... celów wynika z dyrektyw Unii Europejskiej, które są sukcesywnie wdrażane do polskiego prawodawstwa w zakresie ochrony środowiska.

- Dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko wprowadzająca procedury sporządzania i uchwalania m.in. studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania

przestrzennego gmin;

- Ramowa Dyrektywa Wodna 2000/60/WE regulująca politykę wodną Unii Europejskiej;
- Dyrektywa 2006/118/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ochrony wód podziemnych przed zanieczyszczeniem i pogorszeniem ich stanu oraz 2008/105/EWG w sprawie środowiskowych norm jakości w dziedzinie polityki wodnej (tzw. córki Ramowej Dyrektywy Wodnej);
- Dyrektywa 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim (tzw. dyrektywa powodziowa);
- Dyrektywa 2001/81/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie krajowych poziomów emisji dla niektórych rodzajów zanieczyszczenia powietrza (tzw. dyrektywa pułapowa);
- Dyrektywa Rady 96/62/WE z dnia 27 września 1996 r. w sprawie oceny i zarządzania jakością otaczającego powietrza;
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy (dyrektywa CAFE);
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (tzw. dyrektywa ptasia);
- Dyrektywa Rady 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (tzw. dyrektywa siedliskowa);
- Dyrektywa 2006/12/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie odpadów;
- Dyrektywa Rady 91/689/EWG w sprawie odpadów niebezpiecznych;
- Dyrektywa Rady 1999/31/WE w sprawie składowania odpadów;
- Dyrektywa 2004/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie odpowiedzialności za środowisko w odniesieniu do zapobiegania i zaradzania szkodom wyrządzonym środowisku naturalnemu.

Najważniejszym dokumentem prawnym w Polsce jest *Konstytucja Rzeczypospolitej Polski*, która w artykule piątym uznaje zrównoważony rozwój jako zasadę, którą kierować powinno się Państwo.

Podstawowym dokumentem programowym na szczeblu krajowym w zakresie ochrony środowiska jest uchwalona w 2001 roku "II Polityka Ekologiczna Państwa" ustalająca cele ekologiczne Polski do 2010 i 2025 roku. Głównym celem "II Polityki Ekologicznej Państwa" jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego kraju, przy założeniu, że skuteczna regulacja i reglamentacja korzystania ze środowiska nie dopuści do powstania zagrożeń dla jakości i trwałości zasobów przyrodniczych. Zakłada ona, że niepodważalnym kryterium obowiązującym na każdym - także lokalnym i regionalnym szczeblu - jej realizacji jest człowiek, jego zdrowie oraz komfort środowiska, w którym żyje i pracuje. Cele polityki ekologicznej określono w sferach racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych i jakości środowiska.

Dokumentem strategicznym wskazującym na główne wyzwania i najważniejsze priorytety polityki ekologicznej RP w najbliższych 4 latach i z perspektywą 4-letnią jest Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016. Główne cele to m.in.

- uwzględnienie zasad ochrony środowiska w strategiach sektorowych;
- aktywizacja rynku na rzecz ochrony środowiska;
- udział społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowiska poprzez podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa;
- ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne gospodarowanie zasobami przyrody;

- poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego.

Podstawową zasadą realizacji polityki ekologicznej państwa jest zasada zrównoważonego rozwoju zakładająca jakość życia na poziomie, na jaki pozwala obecny rozwój cywilizacyjny, bez umniejszania szans przyszłych pokoleń na ich zaspokojenie.

W projekcie Studium... w celu określenia kierunków rozwoju struktury funkcjonalno – przestrzennej gminy również przyjęto zasadę zrównoważonego rozwoju, jako generalny kierunek działania. Zrównoważony rozwój, zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska⁴⁵ to: „*rozwój społeczno – gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych*”.

Polityka przestrzenna gminy realizowana jest w działaniach planistycznych oraz poprzez decyzje administracyjne związane z gospodarowaniem przestrzenią.

W zakresie gospodarki przestrzennej zasadniczym dokumentem na szczeblu krajowym jest „Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030”, która wśród podstawowych celów wymienia kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski. Pożądanymi cechami polskiej przestrzeni będzie: konkurencyjność i innowacyjność, spójność wewnętrzna, bogactwo i różnorodność biologiczna, bezpieczeństwo oraz ład przestrzenny. Polityka przestrzennego zagospodarowania kraju powinna sprostać zaspokojeniu:

- bieżących potrzeb rozwojowych społeczeństwa w drodze najmniejszych konfliktów ekologicznych i społecznych,
- możliwości dalszego rozwoju społeczno-gospodarczego w oparciu o zachowane w dobrym stanie zasoby naturalne, kulturowe i lokalne walory środowiska,
- racjonalnego powiązania rozwoju społeczno-gospodarczego z ochroną zasobów wodnych i ich dostępnością,
- bezpieczeństwa poprzez podjęcie działań na rzecz ograniczenia ryzyka powodziowego oraz zagrożenia skutkami suszy,
- ciągłości i możliwości rozwoju na wielu obszarach Polski przez skuteczną ochronę złóż kopalin (w tym wód leczniczych, termalnych i solanek) przed nieracjonalną i nielegalną eksploatacją.

W projekcie Studium... określono:

- zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody;
- zasady ochrony dziedzictwa kulturowego zabytków oraz dóbr kultury współczesnej, ochrony krajobrazu kulturowego;
- kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz przeznaczeniu terenów;
- kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone spod zabudowy;
- kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej;
- obszary, na których będą rozmieszczone inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym;
- obszary, na których będą rozmieszczone inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa;

---

⁴⁵ Dz. U. z 2008 r., Nr 25, poz. 150 z późniejszymi zmianami

- obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego;
- kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej;
- obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych;
- obiekty wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji;
- granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych

opierając się na priorytetowych celach ochrony środowiska (wymienionych poniżej) wynikających z dokumentów ustanowionych na szczeblu wspólnotowym (dokumenty i dyrektywy Unii Europejskiej), rządowym (II Polityka Ekologiczna Państwa, Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030, Strategia Rozwoju Kraju), samorządowym (Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego, Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego – aktualizacja, Program Ochrony Środowiska Województwa Łódzkiego, Strategia Rozwoju Gminy, Program Ochrony Środowiska dla Gminy Andrespol).

Priorytetowe cele ochrony środowiska:

1. Ochrona zasobów wód podziemnych i powierzchniowych: zintegrowana ochrona zasobów wodnych przed zanieczyszczeniem oraz nadmiernym lub nieuzasadnionym zużyciem. Przywracanie czystości wód jest najwyższym priorytetem w sektorze ochrony środowiska. Stan czystości wód w Polsce jest daleki od zadowalającego, głównie ze względu na obecność związków azotu i fosforu oraz zanieczyszczenia bakteriologiczne. Opracowany został "Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych", który obejmuje szczegółowy wykaz aglomeracji powyżej 2 000 RLM⁴⁶, w których należałoby wybudować oczyszczalnię ścieków i sieć kanalizacyjną. Program ten został opracowany w celu sprawnej realizacji zobowiązań, jakie podjęła RP w Traktacie Akcesyjnym z UE w 2004 r. Zgodnie z tym zobowiązaniem wszystkie aglomeracje o równoważnej liczbie mieszkańców powyżej 2 000 powinny być wyposażone w oczyszczalnię ścieków oraz w odpowiednio rozbudowaną sieć kanalizacyjną do końca 2015 r. Odrębnym programem jest program wyposażenia aglomeracji poniżej 2 000 RLM w oczyszczalnię ścieków komunalnych i systemy kanalizacji zbiorczej.

2. Ochrona przed powodzią: zwiększenie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego poprzez m.in. tworzenie warunków dla właściwego zagospodarowania terenów zagrożonych powodzią, zwiększenie retencyjności zlewni oraz poprawę stanu technicznego urządzeń zabezpieczenia przeciwpowodziowego.

3. Ochrona przed zagrożeniami osuwiskowymi: minimalizacja skutków występowania niekorzystnych zjawisk geodynamicznych poprzez m.in. właściwe zagospodarowanie terenów osuwiskowych, prowadzenie prac zabezpieczających na obszarach stwierdzonych osuwisk, zapobieganie powstawaniu osuwisk poprzez właściwe zabezpieczenie terenów ze skłonnością do ich powstawania.

4. Ochrona zasobów leśnych: zapewnienie trwałości ekosystemów leśnych. Powinno się prowadzić prace w kierunku racjonalnego użytkowania zasobów leśnych poprzez kształtowanie ich właściwej struktury gatunkowej i wiekowej, z zachowaniem bogactwa biologicznego. Oznacza to rozwijanie idei trwale zrównoważonej i wielofunkcyjnej gospodarki leśnej. Należy dążyć także do zwiększania lesistości, do równowagi między turystycznym wykorzystaniem obszarów cennych przyrodniczo a koniecznością ich ochrony.

5. Ochrona gleb: ochrona gleb przed degradacją, rekultywacją terenów zdegradowanych i przemysłowych. Kierunkiem działań powinna być m.in. ochrona zwartych kompleksów terenów rolnych o wysokich wartościach bonitacyjnych przeznaczonych do produkcji rolnej,

---

⁴⁶ RLM - równoważna liczba mieszkańców.

realizacja prac na rzecz rekultywacji terenów zdegradowanych, zagospodarowanie gleb w sposób, który odpowiada w pełni ich przyrodniczym walorom i klasie bonitacyjnej.

6. Ochrona przyrody i bioróżnorodności: ochrona przyrody i różnorodności biologicznej poprzez zachowanie, wzbogacanie i odtwarzanie zasobów przyrody. Podstawowym celem jest zachowanie bogatej różnorodności biologicznej polskiej przyrody na różnych poziomach organizacji, wraz z umożliwieniem zrównoważonego rozwoju gospodarczego kraju, który w sposób niekonfliktowy współistnieje z różnorodnością biologiczną (m.in. utrzymanie walorów i funkcji obszarów i obiektów objętych ochroną prawną, ochrona dolin rzecznych a także potoków i mniejszych cieków wodnych jako korytarzy migracyjnych zwierząt, utrzymanie przedmiotów ochrony w obszarach poszczególnych form ochrony - gatunków, siedlisk, wartości krajobrazowych i kulturowych). Konieczne jest egzekwowanie wymogów ochrony przyrody w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz rygorystyczne przestrzeganie zasad ochrony środowiska. Niezbędne jest wypracowanie metod skutecznej ochrony cennych przyrodniczo zadrzewień przydrożnych oraz terenów zieleni miejskiej. Ważna jest także kontynuacja tworzenia krajowej sieci obszarów chronionych uwzględniająca utworzenie nowych parków narodowych, rezerwatów, parków krajobrazowych oraz powstanie form i obiektów ochrony przyrody.

7. Gospodarka odpadami: uporządkowanie gospodarki odpadami. Niezbędne jest poprawienie racjonalizacji gospodarki odpadami, przede wszystkim stworzenia skutecznego mechanizmu dla segregacji i odzysku odpadów oraz dla zbierania i unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych.

8. Ochrona powietrza atmosferycznego: spełnienie norm jakości powietrza atmosferycznego poprzez sukcesywną redukcję emisji do powietrza (emisji komunikacyjnej oraz niskiej emisji).

9. Ochrona przed hałasem i promieniowaniem elektromagnetycznym: likwidacja zagrożeń środowiska z tytułu hałasu, wibracji i promieniowania elektromagnetycznego. Nadmierny hałas stanowi jedno z najbardziej uciążliwych zanieczyszczeń środowiska szczególnie wzdłuż szlaków komunikacyjnych. Monitoring hałasu, zwłaszcza przy drogach publicznych jest zaniedbaną dziedziną. O podobnym zaniechaniu można mówić w przypadku problemu ochrony przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych. Działania z zakresu ochrony przed hałasem powinny być skierowane na dokonanie wiarygodnej oceny narażenia społeczeństwa na ponadnormatywny hałas i podjęcie kroków do zmniejszenia tego zagrożenia tam, gdzie jest ono największe. Cel działań związany z emitowaniem pól elektromagnetycznych jest podobny i polega na podjęciu działań związanych z zabezpieczeniem społeczeństwa przed nadmiernym oddziaływaniem pól elektromagnetycznych.

10. Dziedzictwo kulturowe: dziedzictwo kulturowe jest trwałym elementem krajobrazu.

Sposób, w jaki cele ochrony środowiska i inne problemy środowiskowe zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

A. Ochrona zasobów wód podziemnych i powierzchniowych

Jednym z zadań gminy jest ochrona wód w strefach bezpośredniej ochrony ujęć wód podziemnych. Ujęcia wód powierzchniowych nie występują. Podstawowy poziom wodonośny gminy – poziom czwartorzędowy eksploatowany jest przez poniższe ujęcia wodociągowe:

- ujęcie w Bedoniu Przykościelnym – dwie studnie zaopatrujące w wodę miejscowości: Bedoń Przykościelny, Bedoń Wieś, Bedoń Nowy, część miejscowości Andrespol (rejon ul. Młynarskiej i Fredry);

- ujęcie w Stróży – jedna studnia zaopatrująca w wodę wodociąg grupowy Andrespol – Wiśniowa Góra – Kraszew – Stróża;
- ujęcie wody w Justynowie – trzy studnie zaopatrujące w wodę lokalny wodociąg;
- ujęcie wody w Wiśniowej Górze – jedna studnia zaopatrująca w wodę lokalny wodociąg;
- ujęcie wody w Kraszewie – dwie studnie zaopatrujące w wodę lokalny wodociąg;
- ujęcie wody w Janówce – dwie studnie zaopatrujące w wodę lokalny wodociąg.

Dobrze rozbudowany system zaopatrzenia w wodę zapewnia zaspokojenie potrzeb bytowych mieszkańców, większości instytucji, zakładów usługowych. Przy poborze maksymalnym w okresie letnim mogą występować czasowe niedobory wody, które należy uzupełniać poprzez zakup wody z magistrali Pilica - Łódź. Nieliczni odbiorcy korzystają z ujęć własnych – Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska” w Andrespolu, pracownicze ogrody działkowe „Hulanka” w Justynowie, Łódzka Spółdzielnia Mleczarska oddział w Kraszewie, Dom Pomocy Społecznej w Wiśniowej Górze, Zakład Mięsny „Zbyszko” w Bedoniu Wsi.

Projekt Studium... wyłącza z możliwości urbanizacji strefy ochronne ujęć wód podziemnych – wprowadza zakaz lokalizacji nowej zabudowy. W ich obrębie zakazuje odprowadzania ścieków do wód powierzchniowych i do gruntu oraz wprowadza maksymalizację zieleni.

Przez obszar gminy Andrespol przebiegają magistrale przesyłowe wody $\phi 1000$ mm oraz 2×4800 mm. Projekt Studium... akcentuje dalsze utrzymywanie dla każdej z tych magistral strefy ochronnej mierzonej w każdą stronę od zewnętrznej krawędzi rury, w obrębie których wprowadza zakaz lokalizacji stałych obiektów kubaturowych oraz trwałych nasadzeń roślinnych.

Ze względu na położenie znacznej części gminy w obrębie Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (Nr 401, Nr 403 i Nr 404), projekt Studium... nakłada konieczność ochrony terenów narażonych na przenikanie zanieczyszczeń do wód w ramach stref najwyższej ochrony (ONO) i wysokiej ochrony (OWO) tych zbiorników poprzez m.in. priorytet dla realizacji pełnej kanalizacji sanitarnej już w I etapie, zakaz lokalizacji wysypisk oraz odprowadzania wszelkich nieczystości do wód i do gruntu.

Ponadto projekt Studium... wprowadza ustalenia służące kompleksowej ochronie wód podziemnych. Ochrona ta będzie prowadzona poprzez:

- powiększanie powierzchni zalesień sprzyjających zwiększeniu naturalnej retencji i procesów samooczyszczania wody;
- wyznaczenie strefy działu wodnego I rzędu jako wymagającej specjalnej ochrony wód powierzchniowych i wód w głębinnych;
- wyłączenie obszarów źródłowych rzek i cieków z możliwości urbanizacji;
- dalszy rozwój systemów kanalizacji sanitarnej – priorytetowo na terenach zurbanizowanych i położonych w zasięgu ONO i OWO GZWP;
- eliminację nieszczelnych szamb poprzez podłączenie do sieci kanalizacji sanitarnej;
- prowadzenie gospodarki odpadami gminy w oparciu o składowisko odpadów zlokalizowane poza granicami gminy;
- wyłączenie obszarów dolinnych rzeki Miazgi jako potencjalnego miejsca na lokalizację nowego cmentarza.

B. Gospodarka ściekowa

Kanalizacja deszczowa

W gminie występują jedynie fragmenty kanalizacji burzowej, która zbiera ścieki deszczowe. Pozostałe wody opadowe odprowadzane są powierzchniowo do najbliższych cieków wodnych.

Najistotniejszym kierunkiem działań jest zatem przyspieszenie realizacji sieci kanalizacyjnej. Jej rozwój przewiduje się poprzez budowę kanałów deszczowych, jak również poprzez rowy otwarte, którymi ścieki deszczowe będą odprowadzane do rzeki Miazgi.

Projekt Studium... wskazuje budowę sieci kanalizacji deszczowej jako jeden z kierunków rozwoju systemu infrastruktury technicznej.

Kanalizacja sanitarna

Ścieki z terenu gminy odprowadzane są do gminnej oczyszczalni ścieków, zlokalizowanej w południowo – wschodniej części gminy – w Kraszewie, na prawym brzegu rzeki Miazgi o docelowej średniodobowej przepustowości 1500 m³/d. Jest to oczyszczalnia mechaniczno – biologiczna. Obecnie działa tylko jeden reaktor (z trzech przewidywanych) o mocy Q=926 m³/d. Docelowa wydajność ma osiągnąć 2700 m³/dobę. Jest to oczyszczalnia biologiczna, która nie przyjmuje ścieków przemysłowych, lecz tylko i wyłącznie ścieki komunalne z terenu gminy Andrespol. Ścieki dostarczane są do oczyszczalni siecią kanalizacyjną oraz dowożone transportem samochodowym (stanowią 65% ogółu ścieków). Odbiornikiem ścieków oczyszczonych jest rzeka Miazga.

Oprócz oczyszczalni komunalnej na terenie gminy istnieje przyzakładowa oczyszczalnia Łódzkiej Spółdzielni Mleczarskiej oddział / w Kraszewie.

Tabela nr 1

Ilość ścieków i ładunki zanieczyszczeń odprowadzanych w ciągu roku
do rzeki Miazgi w 2007 r.

L.p.	Nazwa zakładu	Odbiornik - rzeka	Ilość ścieków [m ³ /rok]	Ładunki zanieczyszczeń [kg/rok]			
				BZT5	ChZT	Zawiesina	Azot ogólny
1	Oczyszczalnia gm. Andrespol w Kraszewie.	Miazga	142 400	2 734	11 605	3 332	---
2	ŁSM o/Kraszew	Miazga	69 000	831	3 135	1 276	538

Źródło: Informacja o stanie środowiska na obszarze powiatu łódzkiego – wschodniego, 2009, WIOŚ, Łódź

Długość sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Andrespol w 2010 r. wynosiła 25,7 km. Zaledwie 19,4% ludności korzystała z instalacji kanalizacyjnej⁴⁷. Jednak gmina prowadzi sukcesywną rozbudowę sieci kanalizacji sanitarnej.

Na terenach nieskanalizowanych ścieki gromadzone są najczęściej w zbiornikach bezodpływowych, a następnie transportem specjalistycznym dowożone do automatycznej stacji zlewnej na terenie oczyszczalni ścieków w Kraszewie.

Na mocy Rozporządzenia Nr 10/08 Wojewody Łódzkiego z dnia 21 kwietnia 2008 r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Andrespol wyznaczono aglomerację Andrespol, o równoważnej liczbie mieszkańców (RLM) 13 750, obejmującą: Andrespol, Justynów, Kraszew, Bedoń Nowy, Wiśniowa Góra wraz z oczyszczalnią ścieków zlokalizowaną w Kraszewie.

⁴⁷www.stat.gov.pl - Bank Danych Lokalnych

Projekt „Studium” za główny kierunek działań w dziedzinie gospodarki ściekowej ustala konsekwentną realizację kolektorów sanitarnych szczególnie na terenach silnie zurbanizowanych – Andrespol, Justynów, Bedoń Przykościelny i Bedoń Nowy.

C. Ochrona przed powodzią

W projekcie Studium... nie zaznaczono obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi w rozumieniu przepisów odrębnych.

Dla rzeki Miazgi dotychczas nie zostały przeprowadzone prace studialne oraz sporządzony dokument (Studium dla potrzeb planów ochrony przeciwpowodziowej) mówiący, iż niesie ona zagrożenie powodziowe. W ramach zatwierdzonej w grudniu 2011 r. „Wstępnej oceny ryzyka powodziowego” rzeka Miazga również nie została określona jako rzeka stwarzająca ryzyko w zakresie powodzi.

Niemniej jednak sporadycznie w związku z spływem powierzchniowym wód pojawiają się na obszarze gminy lokalne podtopienia gruntów, które zagrażają budynkom, szczególnie kolizyjnie zlokalizowanym.

Projekt Studium... pozostawia doliny rzeki Miazgi i jej dopływów w dotychczasowym naturalnym wykorzystaniu o maksymalnie szerokim przekroju dolinnym mogącym pomieścić ewentualne przepływowe zwiększone masy wody. Zakazuje również regulacji koryta rzek. Na planszy – *Uwarunkowania stanu istniejącego środowiska. Dyspozycje kierunków zagospodarowania przestrzennego* wyznacza strefy przydenne rzeki Miazgi i jej dopływów jako tereny wykluczone z zabudowy.

Projekt Studium... adaptuje istniejącą zabudowę, zlokalizowaną kolizyjnie w strefie przydennej rzeki Miazgi. W celu jej ochrony, wskazuje realizację zabezpieczeń przeciwpowodziowych. Ponadto by zmniejszyć zagrożenie w strefach przydennych (głównie wodami roztopowymi) postuluje całkowite zahamowanie urbanizacji w rejonach obecnie kolizyjnych tj. rejon: ul. Łąkowej i Mokrej w Bedoniu Przykościelnym, ul. Mostowej w Bedoniu Wsi, ul. Marysińskiej w Andrespolu oraz ogródków działkowych w Justynowie (ul. Hulanki). W bezpośrednim sąsiedztwie dolin rzek wyznacza obszary zabudowy o niskiej intensywności zainwestowania lub tereny o funkcjach przewidujących duże udziały zieleni.

Ponadto projekt Studium... w strefie przydennej dolin rzecznych zakazuje wycinania zieleni łąkowej, co zwiększy retencję wodną doliny i tym samym zmniejszy zagrożenie podczas przepływu zwiększonych mas wody.

Nie przewiduje się, by ustalenia projektu Studium... miały wpływ na zwiększenie zagrożenia ze strony wód powierzchniowych. Zastosowanie wymienionych w dokumencie zaleceń powinno wpłynąć na zwiększenie skuteczności zapobiegania zalewania i podtapiania oraz ograniczenia rozmiaru ich negatywnych skutków.

Obszary źródłowe rzek i cieków wodnych zostały wykluczone z zabudowy – utrzymuje się funkcje przyrodnicze terenu.

D. Ochrona przed zagrożeniami osuwiskowymi

Na terenie gminy tereny narażone na osuwanie się mas ziemnych nie występują. Takie zagrożenie mogą jedynie stwarzać tereny o znacznym spadku (powyżej 5%) – pagórki, stoki dolin rzecznych, strome skarpy.

W celu wyeliminowania zagrożenia projekt Studium... dolne partie stoków wyklucza z możliwości zabudowy. Wskazuje strefy wyraźniejszych powierzchni stoków doliny Miazgi jako strefy specjalnych działań na rzecz ochrony przed erozją (pasy zieleni ochronnej).

E. Ochrona zasobów leśnych

Lesistość gminy kształtuje się na poziomie 25,7%, przy średniej krajowej 29,2%⁴⁸. Grunty leśne zajmują w gminie powierzchnię 620 ha. W strukturze użytkowania lasów dominują lasy państwowe stanowiące własność skarbu państwa zajmujące 512 ha. Lasy prywatne stanowiące własność osób fizycznych i prawnych pokrywają 88 ha gminy. Około 20 ha lasów stanowi własność gminy (mienie komunalne).

Typy lasu występujące na terenie gminy to: bór świeży, bór mieszany świeży, bór mieszany wilgotny, las mieszany świeży, ols). Główny gatunek lasotwórczy stanowi sosna zwyczajna. Gatunkami stanowiącymi domieszki są: dąb, klon, wiąz, jesion, brzoza i akacja, olcha, osika, lipa, wierzba, świerk i modrzew. Struktura gatunkowa wskazuje na duże zróżnicowanie dając możliwość utrzymania drzewostanów wielogatunkowych. Ogólnie lasy w gminie mają charakter mieszany.

Największy i najcenniejszy kompleks znajduje się w Wiśniowej Górze. Oprócz niego występują inne mniejsze zespoły leśne. Większe ich zgrupowanie towarzyszy lewobrzeżnej dolinie Miazgi w rejonie Nowego Bedonia i Justynowa. Na gruntach porolnych zespoły leśne występują głównie w rejonach Wiśniowej Góry i Justynowa południowego. Są to lasy o mniejszych walorach florystycznych.

Na terenie gminy Andrespol decyzją Ministra Środowiska za lasy ochronne uznane zostały lasy zdewastowane, rozdrobnione o niskiej wartości, powstałe w wyniku nadmiernej antropopresji stanowiące własność Skarbu Państwa wchodzące w skład Nadleśnictwa Brzeziny oraz gdyż położone są one w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców. Strefa SE lasu Wiśniowa Góra dodatkowo pełni funkcje wodochronne. W w/w kategoriach lasów ochronnych prowadzona gospodarka leśna skierowana jest na spełnianie funkcji rekreacyjnych i podnoszenia walorów estetycznych.

Z uwagi na charakter lasów ochronnych w aglomeracji łódzkiej oraz ich szczególną rolę w położeniu wododziałowym gminy Andrespol należy stosować specjalną politykę w gospodarce rębnej zgodną z planami urządzania lasów (zakaz zrębów całkowitych oraz wyłączenie określonych partii leśnych z gospodarki eksploatacyjnej).

Główne kierunki wskazane w celu ochrony lasów to:

- wykluczenie z możliwości urbanizacji kompleksu leśnego Wiśniowa Góra oraz wszelkich mniejszych zespołów leśnych (zakaz zabudowy wewnątrz lasów);
- ograniczenie trasowania przez obszary leśne linii uzbrojenia podziemnego oraz dróg;
- pozostawienie lasów i gruntów leśnych, podlegających szczególnej ochronie, w dotychczasowym użytkowaniu;
- postulowanie wprowadzenia stosowania specjalnej polityki w gospodarce rębnej, zgodnej z planami urządzania lasów – ze względu na ochronny charakter lasów oraz ich szczególną rolę w położeniu wododziałowym gminy;
- wskazanie stanowiska starych dębów na naturalnym siedlisku w centralnej części kompleksu leśnego Wiśniowa Góra – strefa lasu szczególnie wartościowa florystycznie jako obszaru szczególnej ochrony drzewostanu i specjalnej gospodarki rębnej;
- wprowadzenie w sąsiedztwie lasów obszarów zabudowy o niskiej intensywności zainwestowania lub terenów o funkcjach przewidujących duże udziały zieleni.

Projekt Studium... przyczyni się do zachowania w obszarze gminy cennych ekosystemów leśnych. Ochrona ta będzie wzmocniona przez powiększanie powierzchni gruntów leśnych, którą dokument realizuje wskazaniem kierunku powiększenia obszarów zieleni, m.in. poprzez wprowadzanie zadrzewień na słabych gruntach. Postuluje, by szczegółowa koncepcja realizacyjna zadrzewień i dolesień w gminie winna być wykonana

---

⁴⁸ wg GUS – stan w dniu 31.12.2010 r.

w dokładniejszej skali graficznej i w odrębnym opracowaniu z uwzględnieniem szczegółowych uwarunkowań przyrodniczo-przestrzennych i prawnych.

F. Ochrona gruntów rolnych

Użytki rolne gminy Koluszki stanowią 38,9 % powierzchni gminy i nadal ich udział ma tendencje zmniejszającą na korzyść terenów zurbanizowanych. W strukturze użytków rolnych dominują grunty orne – 80,9%. Łąki zajmują 12,4 % powierzchni użytków rolnych, pastwiska – 5,2% (głównie występują w dolinie rzeki Miazgi i cieków powierzchniowych oraz w lokalnych obniżeniach), a sady – 1,5%⁴⁹. Naturalne warunki glebowo-przyrodnicze i klimatyczne nie sprzyjają rozwojowi produkcji rolniczej. W gminie Andrespol jakość gleb jest słaba. Gleby I i II klasy bonitacyjnej w ogóle nie występują. Gleby III klasy bonitacyjnej występują niewielkimi enklawami (ok. 3% powierzchni gruntów ornych). Przeważają gleby orne średnie (klasa IV) i słabe (klasa V) (łącznie zajmują ok. 65% powierzchni gruntów ornych). Gmina posiada niski wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej (IUNG – 100) wynoszący 52,5 pkt. Relatywnie najkorzystniejsze warunki dla rozwoju rolnictwa posiada rejon południowo – wschodni (Kraszew), oraz północne krańce (Bedoń Wieś).

Ustalenia projektu Studium... zakładają kierunek rozwoju przestrzennego gminy, charakteryzujący się silnym rozwojem urbanizacji. Dokument przewiduje znaczną część gminy pod zainwestowanie. Zatem niemal dwukrotny przyrost terenów zainwestowanych w gminie może się odbywać wyłącznie kosztem terenów rolnych. Zjawisko stopniowego zanikania funkcji rolniczej mieć będzie miejsce przede wszystkim na terenach wsi Kraszew, Janówka i Stróża oraz częściowo w Bedoniu Nowym i Bedoniu Wsi.

W celu częściowego utrzymania funkcji rolniczej w gminie, projekt Studium... w użytkowaniu rolniczym pozostawia jedynie północną część gminy - znaczna część terenów Bedonia Wsi, oraz duży udział terenów Bedonia Nowego. Na gruntach o najwyższych klasach bonitacyjnych gleb postuluje rozwoju rolnictwa ekologicznego. Na pozostałych gruntach utrzymanie dotychczasowego kierunku w produkcji roślinnej - tj. kierunku żytnio - ziemniaczanego ze stopniową zmianą struktury zasiewów na korzyść upraw ogrodniczych i warzywniczych.

Obszary słabych gleb o niskiej przydatności rolniczej projekt Studium... wskazuje jako obszary marginalizacji funkcji rolnej, rozwoju funkcji przyrodniczych – realizacji zadrzewień i dolesień. Ponadto zakłada ograniczenie produkcji rolnej w obszarze gminy oraz przekształcenie istniejących gospodarstw:

- wyłączenie z produkcji rolnej i przeznaczanie na cele nierolnicze, z głównym wykorzystaniem na zalesienia, najsłabszych jakościowo gruntów, których uprawa staje się nieuzasadniona ekonomicznie;
- rozwój rolnictwa jedynie w północnej części gminy ze stopniową zmianą dotychczasowego kierunku żytnio -ziemniaczanego na korzyść upraw ogrodniczych i warzywniczych;
- restrukturyzacja oraz racjonalizacja struktury agrarnej - akcentowanie tendencji powiększania gospodarstw rolnych;
- brak wyznaczenia nowych terenów z zakresu obsługi rolnictwa – obsługa w oparciu o istniejące obiekty na terenie gminy, jak również, wspomagająco, obiekty w Nowosolnej - dla północnej części gminy, oraz w Brójcach - dla części południowej.

Dla ochrony gleb projekt Studium... ustala zakaz wprowadzania odpadów do gruntu oraz eliminację nieszczelnych szamb z obowiązkiem podłączenia do rozbudowywanej sieci kanalizacji sanitarnej.

---

⁴⁹ Stan na 31.12.2005 r. (brak nowszych danych na www.stat.gov.pl - Bank Danych Lokalnych)

G. Ochrona przyrody i bioróżnorodności

Do najważniejszych obszarów pełniących funkcje przyrodnicze na obszarze gminy należą obszary o unikatowych zasobach, walorach i cechach środowiska przyrodniczego oraz wybitnych walorach krajobrazowych, objęte ochroną prawną – obszar chronionego krajobrazu, pomniki przyrody, użytek ekologiczny oraz: obszary leśne, cennie florystycznie stanowiska starych dębów na naturalnym siedlisku, w centralnej części kompleksu leśnego Wiśniowa Góra, obszar cenny przyrodniczo proponowany do objęcia ochroną (już na szczeblu wojewódzkim) w południowo – wschodniej części kompleksu leśnego Wiśniowa Góra.

Istotnym zadaniem w zakresie ochrony przyrody i bioróżnorodności jest zachowanie istniejących form ochrony przyrody i krajobrazu.

Najcenniejsze zasoby środowiska naturalnego gminy, które oparły się antropopresji projekt Studium... uznaje za priorytetowe elementy polegające ochronie. Wyklucza je z możliwości urbanizacji – zakaz wszelkiej zabudowy. Są to wszystkie formy ochrony przyrody (obszar chronionego krajobrazu, użytek ekologiczny, pomniki przyrody), kompleks leśny Wiśniowa Góra i mniejsze zespoły leśne, obszary nasycenia zielenią łągową, strefy przydenne dolin rzecznych Miazgi i jej dopływów, obszary źródłowe. Bez prawa zabudowy pozostawia cenna zieleń urządzoną antropogenicznie – parki, cmentarze, ogródki działkowe.

Projekt Studium... dla prawidłowego funkcjonowania systemu przyrodniczego gminy ustala konieczność zapewnienia ciągłości w przestrzeni układów przyrodniczych. Proponuje „Strategiczną koncepcję kształtowania ekologicznego systemu obszarów chronionych”, który ma pełnić funkcje biotyczne, wentylacyjne i hydrologiczne oraz ma zapewnić ochronę istniejących dotąd walorów i zasobów przyrodniczych oraz równowagę biocenotyczną w środowisku. I który jest integralnie związany z analogicznym systemem wyznaczonym na szczeblu wojewódzkim i krajowym.

Zgodnie z projektem Studium... konieczne jest utrzymanie spójnego systemu powiązań przyrodniczych w gminie poprzez zachowanie drożności naturalnych korytarzy i ciągów ekologicznych jakimi są przede wszystkim doliny rzek i cieków oraz ochronę węzłów ekologicznych, jakimi są istniejące ekosystemy leśne wielkopowierzchniowe – kompleks leśny Wiśniowa Góra oraz mniejsze. Ochrona i użytkowanie lasów (m.in. polityka w gospodarce rębnej) musi się odbywać zgodnie z zasadami określonymi w planach urządzenia lasów.

Szczegółnej ochronie należy poddać te elementy systemu ekologicznego, które zapewniają powiązania przyrodnicze gminy z otoczeniem (z elementami krajowego i regionalnego systemu ekologicznego). Są nimi:

- dolina rzeki Miazgi stanowiąca korytarz ekologiczny o znaczeniu powiązań regionalnych - zapewnia powiązanie z lasem Wiączyń i strefą krawędziową Wzniesień Łódzkich oraz lasem gałkowskim i zlewnią doliny Luciaży i Pilicy);
- przydenne strefy dolinek bocznych - dopływów Miazgi w rejonie lasu wiączyńskiego oraz dopływ prawobrzeżny Miazgi wypływający z południowej części lasu Wiśniowa Góra stanowiące ciągi ekologiczne i zapewniające powiązania o znaczeniu lokalnym, mogą mieć one duże znaczenia jako trasy migracji fauny i ogólnej integracji biocenoz;
- duże kompleksy leśne (Wiśniowa Góra, Wiączyń, Gałków) oraz otaczające je bezpośrednio zalesienia prywatne stanowiące obszary węzłowe - powierzchniowe strefy uzasadniające przyrodniczo i podtrzymujące w/w system ekologiczny.

Część w/w systemu nie jest włączona do obszarów chronionego krajobrazu (np. kompleks leśny Wiśniowa Góra, dolina Miazgi poza południowo – wschodnią granicą gminy).

W celu uaktywnienia biotycznego w/w systemu ekologicznego oraz dopełnienia go strukturami przyrodniczo - czynnymi projekt Studium... dodatkowo proponuje powiększenie obszarów zieleni, w nawiązaniu do predyspozycji oraz uwarunkowań środowiska.

Zgodnie z projektem Studium... realizacja nowego zainwestowania nie może powodować pogorszenia warunków funkcjonowania istniejących terenów zieleni oraz korytarzy ekologicznych.

Podstawowymi kierunkami działań, określonymi w projekcie Studium... są:

- zabezpieczenie przed nową zabudową terenów o wysokich wartościach przyrodniczych i krajobrazowych, w tym szczególnie obszarów i obiektów objętych formami ochrony oraz innych obszarach cennych przyrodniczo i florystycznie;
- zachowanie otwartych przestrzeni o wysokich walorach krajobrazowych – dolina rzeki Miazgi, kompleks leśny Wiśniowa Góra;
- ochrona wód powierzchniowych i podziemnych;
- kształtowanie korzystnych warunków aerosanitarnych gminy;
- ochrona gruntów leśnych;
- ochrona terenów łąk, pastwisk, zieleni niskiej i łąkowej w dolinach rzek, pełniące funkcje przyrodnicze (m.in. retencja wodna), z zakazem realizacji nowej zabudowy;
- ochrona zieleni urządzonej w gminie poprzez zachowanie parków, cmentarzy, ogrodów działkowych;
- wzmocnienie systemu przyrodniczego gminy – wprowadzenie zieleni izolacyjnej jako stref buforowych pomiędzy funkcją uciążliwą a funkcją chronioną (mieszkaniową), maksymalne nasycenie terenu 1P i UUC⁵⁰ zielenią wysoką (w tym również izolacyjną), wprowadzenie stref izolacji akustycznej od strony linii kolejowej.

H. Ochrona złóż

Obecnie na terenie gminy Andrespol nie występują udokumentowane złoża. Złoże gliny zwałowej w Stróży i złoża piasku w Bedoniu Wsi zostały wyeksploatowane i wykreślone z „Bilansu złóż kopalin naturalnych i wód podziemnych”. Projekt Studium... wskazuje kierunki rekultywacji powstałych wyrobisk poeksploatacyjnych.

I. Gospodarka odpadami

Zasady zbiórki i wywozu odpadów komunalnych regulowane są Uchwałą nr LIII/528/06 z dnia 27 października 2006 r. Rady Gminy Andrespol w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Andrespol. Zawiera ona wymagania w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości i w miejscach publicznych, rodzaje urządzeń przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych, zasady zbierania – selektywna zbiórka oraz częstotliwości i sposobów usuwania odpadów komunalnych jak również .

Gmina Andrespol nie posiada na swoim terenie składowiska odpadów komunalnych. Gospodarka odpadami opiera się na ich zbiorce do kontenerów i wywozie na składowiska poza teren powiatu łódzkiego wschodniego. Mieszkańcy gminy to główni wytwórcy odpadów komunalnych. Ich ilość jest uzależniona od liczby mieszkańców oraz poziomu życia na danym terenie. Wzrost stopy życiowej mieszkańców powoduje zwiększenie ilości wytwarzanych odpadów oraz wpływa na zmianę ich składu. W 2010 r.⁵¹ wyprodukowano 2 260,89 ton zmieszanych odpadów komunalnych, w 61% pochodzących z gospodarstw domowych. Zostały one w całości zdeponowane na składowiskach

---

⁵⁰ Tereny wprowadzone odpowiednio pierwsza i druga zmiana w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Andrespol przyjęte uchwałą Nr XV/137/99 Rady Gminy Andrespol z dnia 28 grudnia 1999 r.

⁵¹ Stan wg GUS w dniu 31.12.2010 r. (www.stat.gov.pl - Bank Danych Lokalnych)

W grupie odpadów wytwarzanych w gospodarstwach domowych poważną ilość stanowią niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne.

System gospodarki odpadami na terenie gminy polega na odbiorze zebranych od mieszkańców i instytucji odpadów zmieszanych w pojemnikach, kontenerach, koszach ulicznych i workach na śmieci przez firmy uprawnione do wywozu odpadów komunalnych i wywożeniu ich na składowisko odpadów poza teren gminy.

Poważnym problemem gminy są „dzikie wysypiska śmieci” tworzone przez społeczeństwo zamieszkujące tereny wsi. Podlegają one samoczynnej rekultywacji.

W zakresie gospodarki odpadami projekt Studium... nie przewiduje lokalizacji indywidualnego, obsługującego całą gminę Andrespol, składowiska odpadów komunalnych. Gospodarka odpadami będzie się odbywać zgodnie z aktualnym planem gospodarki odpadami.

J. Ochrona powietrza atmosferycznego

Do antropogenicznych źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza można zaliczyć:

- energetyczne spalanie paliw; główne źródło emisji dwutlenku siarki, pyłów, węglowodorów aromatycznych i alifatycznych, tlenku węgla, aldehydów;
- procesy technologiczne stosowane w zakładach przemysłowych;
- transport; duży udział w emisjach tlenku węgla, tlenków azotu;
- paleniska indywidualne;
- produkcja rolna; źródło emisji dużych emisji amoniaku.

Na jakość powietrza w gminie Andrespol ma wpływ kilka czynników.

- warunki meteorologiczne – decydują o wielkości emisji energetycznej i sposobie rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń; wiatry zachodnie umożliwiające przenoszenie się zanieczyszczeń aerosanitarnych z Łodzi (emisja napływowa);
- emisja punktowa – pochodzi ze zorganizowanych źródeł w wyniku energetycznego spalania paliw i przemysłowych procesów technologicznych; nie ma dużego udziału w całkowitej emisji zanieczyszczeń do powietrza (dwa emitory energetyczne w Andrespolu i jeden w Kraszewie); zakładem emitującym największe ilości zanieczyszczeń do powietrza w 2008 r. była Gminna Spółdzielnia Samopomoc Chłopska w Andrespolu (emisja równoważna równa 3,2 Mg/rok);
- emisja powierzchniowa – pochodzi z niskich emitatorów odprowadzających gazowe produkty spalania z domowych palenisk i lokalnych kotłowni; to tzw. niska emisja, mająca największy udział w sezonie grzewczym i pojawiająca się na terenach większej koncentracji zabudowy opalanej węglem kamiennym (Andrespol, Justynów, Janówka, Bedoń Przykościelny), gdzie brak jest właściwego przewietrzania terenów narażonych na emisję; zagrożeniem dla zdrowia mieszkańców jest również częste spalanie lub współspalanie z węglem odpadów komunalnych;
- emisja liniowa (komunikacyjna) – jej źródłem jest głównie transport samochodowy, a znaczenie w emisji jak i w imisji z roku na rok coraz większe; szczególnie istotna ze względu na niskie źródło emisji; stanowi największe zagrożenie dla obszarów położonych w sąsiedztwie dróg o dużym natężeniu ruchu (droga wojewódzka nr 713 i drogi powiatowe) oraz na skrzyżowaniach dróg wysokiej klasy).

W celu ograniczenia emisji zanieczyszczeń obecnie w skali ogólnopolskiej podejmowane są działania polegające na:

- budowie i eksploatacji urządzeń ochrony powietrza;
- modernizacji kotłowni;
- termomodernizacji budynków.

W projekcie Studium..., w zakresie respektowania obowiązujących norm czystości powietrza, w ustaleniach polityki ochrony środowiska (nawiązując do powszechnie obowiązujących aktów prawnych) określono następujące działania dotyczące całego obszaru gminy Andrespol:

- ograniczenie oddziaływania emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych;
- ograniczenie niskiej emisji, zmiana paliw na niskoemisyjne.

W zakresie ograniczenia emisji komunikacyjnej działaniami, które przyczynią się do zmniejszenia uciążliwości komunikacyjnej, wskazywanymi w projekcie Studium... są:

- wyprowadzenie ruchu samochodowego poza najintensywniej zabudowane tereny zamieszkania;
- modernizacja i przebudowa istniejącej sieci dróg w dostosowaniu do obowiązujących przepisów w zakresie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (przyczyni się do płynności ruchu samochodowego);
- usprawnienie połączeń komunikacyjnych zarówno zewnętrznych jak i wewnętrznych gwarantujących płynność jazdy i komfort podróży;
- budowa nowych powiązań gminy – tereny wyznaczone pod nowa zabudowę,
- poprawa parametrów ulic układu lokalnego, szczególnie w centralnym obszarze gminy (przyczyni się do płynności ruchu samochodowego);
- odpowiednie zagospodarowanie terenu w bezpośrednim sąsiedztwie głównych ciągów komunikacyjnych - wprowadzenie ochronnych pasów zieleni wysokiej izolacyjnej, parawany akustyczne, rozluźnianie zabudowy, ograniczenie nowej zabudowy;
- kształtowanie stref izolacji sanitarnej i akustycznej od kolei i głównych dróg poprzez wprowadzanie zadrzewień;
- promowanie turystyki rowerowej.

Projekt Studium... docelowo zakłada poprawę stanu aerosanitarnej gminy. W celu ograniczenia niskiej emisji największą uwagę skierowano na eliminowanie paliw stałych na rzecz paliw ekologicznych z preferencją dla wykorzystania gazu, oleju opałowego i energii elektrycznej jako nośnika energii. Promuje rozwój sieci gazowej i wykorzystanie gazu do celów grzewczych i przygotowania posiłków. Wynika to z faktu, że do pokrycia potrzeb w zakresie zapotrzebowania na energię ciepłą, realizowanych w indywidualnych i lokalnych źródłach energii tj. kotłowniach oraz paleniskach piecowych wykorzystuje się często paliwa takie jak węgiel oraz koks.

Dodatkowo pierwsza zmiana w Studium...⁵² oraz obecna druga zmiana wprowadza zakaz emisji zanieczyszczeń w postaci pyłów i odorów. Korzystne jest również ustalenie przez pierwszą zmianę Studium... dla terenu oznaczonego symbolem 1P obowiązku stosowania nowoczesnych technologii i niskoemisyjnych technik utylizacji.

K. Ochrona przed hałasem

Warunki akustyczne na terenie gminy Andrespol kształtowane są głównie przez komunikację drogową (droga wojewódzka nr 713) i kolejową (dwie linie kolejowe - przewóz pasażerski i przewóz towarowy relacji Łódź – Koluszki włączone na wysokości ul. Brzezińskiej w Nowym Bedoniu w jeden układ torowy (linia kolejowa nr 25)), a w mniejszym stopniu przez obiekty przemysłowe i komunalne oraz linie elektroenergetyczne.

Według wytycznych projektu Studium... klimat akustyczny będzie systematycznie poprawiany poprzez:

---

⁵² Zatwierdzone Uchwałą Nr XXV/177/08 z dnia 27 marca 2008 r. Rady Gminy Andrespol

- wyprowadzenie ruchu samochodowego poza najintensywniej zabudowane tereny zamieszkania;
- stosowanie rozwiązań technicznych i organizacyjnych, które obniżą uciążliwy hałas, w szczególności pochodzący od głównych tras komunikacyjnych;
- zabezpieczenie obszarów o funkcji chronionej (zabudowa mieszkaniowa) narażonych na uciążliwości akustyczne w sposób minimalizujący zasięg i wpływ negatywnego oddziaływania funkcji uciążliwych, poprzez stosowanie ochrony przeciwhałasowej m.in. pasów zieleni wysokiej izolacyjnej;
- zagospodarowanie obszarów narażonych na uciążliwości akustyczne – tereny położone w strefie akustycznej od głównych elementów układu kolejowego i drogowego – w sposób ograniczający skutki uciążliwości – rozluźnienie zabudowy, ograniczenie nowej zabudowy;
- kształtowanie stref izolacji akustycznej od kolei i głównych dróg poprzez wprowadzanie zadrzewień;
- unikanie bezpośredniego sąsiedztwa funkcji potencjalnie uciążliwej z funkcją chronioną;
- ograniczanie i zamykanie uciążliwości generowanych przez funkcje produkcyjne, gospodarcze i usługowe wprowadzone pierwszą i drugą zmianą w Studium... do granic nieruchomości;
- usprawnienie połączeń komunikacyjnych zarówno zewnętrznych jak i wewnętrznych gwarantujących płynność jazdy;
- modernizację istniejącej sieci dróg w dostosowaniu do obowiązujących przepisów w zakresie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać drogi publiczne (przyczyni się do płynności ruchu samochodowego);
- poprawę parametrów ulic układu lokalnego, szczególnie w centralnym obszarze gminy (przyczyni się do płynności ruchu samochodowego).

L. Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym

Na kształtowanie pola elektromagnetycznego na obszarze gminy Andrespol wpływ mają źródła liniowe i punktowe emitujące promieniowanie niejonizujące:

- linie średniego (15kV) i wysokiego napięcia (110kV i 220kV) i związane z nimi stacje elektroenergetyczne;
- stacje bazowe telefonii komórkowej w Andrespolu, Janówce i Wiśniowej Górze;
- urządzenia typu kuchenki mikrofalowe, telefony komórkowe, anteny radiowe i telewizyjne, komputery, telewizory, lodówki, instalacje domowe, suszarki - urządzenia te w czasie pracy są źródłem promieniowania elektromagnetycznego o częstotliwości 50 Hz, a nawet wyższej.

Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym niejonizującym, zgodnie z ustaleniami projektu Studium... będzie prowadzona poprzez zapobieganie szkodliwemu oddziaływaniu pól elektromagnetycznych poprzez przestrzeganie w procesach inwestycyjnych odpowiednich odległości projektowanej zabudowy od sieci elektromagnetycznych - zachowanie w przebiegu linii elektroenergetycznych stref ochronnych, w których występują ograniczone możliwości zabudowy i zagospodarowania terenu:

- strefa o całkowitej szerokości 40,0 m od linii napowietrznej wysokiego napięcia 110 kV;
- strefa o całkowitej szerokości 80,0 m od linii napowietrznej wysokiego napięcia 220 kV.

M. Dziedzictwo kulturowe i krajobraz kulturowy

Dziedzictwo kulturowe miejsca to zarówno obiekty lub zespoły objęte ochroną prawną, ale także liczne relacje i interakcje tych obiektów z przestrzenią otaczającą. To zarówno układ urbanistyczny jak i formy, gabaryty obiektów, sposoby lokalizacji zabudowy, detal urbanistyczny i architektoniczny oraz sposoby organizacji przestrzeni, utrwalone w miejscu i czasie na przestrzeni wielowiekowej historii.

Na terenie gminy Andrespol nie występują zabytki wysokiej klasy o znaczeniu międzynarodowym a nawet krajowym. Są to obiekty głównie o znaczeniu lokalnym rzadziej regionalnym. Elementami dziedzictwa kulturowego na terenie gminy są obiekty wpisane do Gminnej ewidencji zabytków⁵³ oraz stanowiska archeologiczne (cztery stanowiska i jedno archiwalne). Część obiektów chroniona jest na podstawie prawa miejscowego (Uchwała Nr XXXII/340/05 Rady Gminy Andrespol z dnia 12 kwietnia 2005 r.).

Najbardziej znaczącym w krajobrazie kulturowym jest zespół dworsko – parkowy w Bedoniu Nowym – jedna z licznych XIX wiecznych siedzib ziemiańskich w rejonie Łodzi. Zespół ten wymaga jednak rewaloryzacji. Z pozostałych obiektów na uwagę zasługuje również budynek Kościoła Parafialnego p. w. MB Królowej Polski w Bedoniu Przykościelnym.

Kierunki polityki przestrzennej gminy przyjęte w projekcie Studium... dla realizacji celów dotyczących ochrony, rozwoju zasobów i kształtowania środowiska kulturowego to:

- rewaloryzacja istniejących zasobów, a przede wszystkim założenia dworsko - parkowego oraz tworzenie nowych wartości kulturowych w przestrzeniach publicznych gminy;
- ochrona elementów środowiska kulturowego jako istotnych dla budowania tożsamości gminy;
- tworzenie obrazu gminy rozwijającej się harmonijnie, wykorzystującej i szanującej swoje dziedzictwo;
- uwzględnienie uwarunkowań rozwoju historycznego i kulturowego gminy w wyznaczonych kierunkach rozwoju gminy;
- utrzymaniu właściwego miejscowego krajobrazu kulturowego poprzez wytyczane dla funkcji terenów i charakteru nowej zabudowy;
- wykorzystanie zabytku na cele użytkowe może odbywać się wyłącznie w sposób zapewniający trwałe zachowanie jego wartości.

W oparciu o wytyczne z planów wyższego rzędu oraz analizy autorów projektu Studiów... w projekcie Studium... wyznaczono:

- Krąg Przyrodniczo – Kulturowy Aglomeracji Łódzkiej obejmujący dolinę rzeki Miazgi (w jego obrębie znajduje się Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolna Miazgi pod Andrespołem”). Dla tego obszaru projekt Studium... przyjmuje następujące główne zasady zagospodarowania terenów:

---

⁵³ Obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków to:

- zespół dworsko – pałacowy w Bedoniu Nowym;
- kościół parafialny pw. Matki Boskiej Królowej Polski w Bedoniu Przykościelnym;
- cmentarz parafialny rzymsko – katolicki założony w 1925 r. w Bedoniu Przykościelnym;
- cmentarz parafialny rzymsko – katolicki założony w 1985 r. w Justynowie;
- cmentarz ewangelicko – augsburski założony w 1890 r. w Justynowie;
- dwie wille modernistyczne w Andrespolu;
- dom – pałacyk murowany z 4 ćw. XIX w. w Wiśniowej Górze;
- dom letniskowy drewniany zbudowany w latach 20-tych XX w. w Wiśniowej Górze;
- domy drewniane z 1 ćw. XX w. (1 w Andrespolu, 10 w Kraszewie, 9 w Wiśniowej Górze);
- dom drewniany z 4 ćw. XX w. w Andrespolu.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

ustaleń projektu zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego
GMINY ANDRESPOL – w rejonie ul. Rokicińskiej i ul. Brzezińskiej

---

- ✓ objęcie ochroną prawną nowych terenów,
  - ✓ przeciwdziałanie procesom suburbanizacji poprzez: ograniczenie zagospodarowania na terenach rolno-leśnych, utrzymanie cennych krajobrazowo przestrzeni otwartych, rozwój zabudowy na istniejących rezerwach terenów budowlanych,
  - ✓ rewaloryzacja i rewitalizacja zasobów kulturowych,
  - ✓ ochrona dolin rzecznych, zbiorników wodnych, zieleni urządzonej, lasów,
  - ✓ kształtowanie zabudowy w formie struktur gniazdowych, a w budynkach przyjmowanie skali i formy tradycyjnej zabudowy tego rejonu.
- Pasma Kulturowe – Kolei Warszawsko-Wiedeńskiej i okresu uprzemysłowienia – wzdłuż linii kolejowej Łódź – Koruszki;
  - strefę tworzenia właściwego sąsiedztwa dla obszarów o wartościach kulturowych obejmującą tereny po obu stronach drogi wojewódzkiej nr 713 w centralnej części gminy.

W projekcie Studium... wskazano wszystkie obiekty objęte gminną ewidencją zabytków. Dla zapewnienia ich ochrony zgodnie z ustaleniami projektu Studium... konieczne jest ustanowienie zasad ich ochrony prawnej na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. W szczególności wymagane jest wskazanie obowiązku uzyskania opinii i wytycznych wojewódzkiego konserwatora zabytków przy podejmowaniu działań budowlanych (przebudowa, rozbudowa), rozbiórkowych oraz innych prac wpływających na wygląd i stan wymienionych obiektów.

Projekt Studium... wskazuje wszystkie stanowiska archeologiczne, które są chronione na podstawie przepisów odrębnych z tego zakresu. W strefie stanowisk archeologicznych przed rozpoczęciem inwestycji wymagających prac ziemnych, nasadzeń leśnych oraz poboru kruszywa obowiązuje przeprowadzenie ratowniczych badań archeologicznych na koszt inwestora, na które należy uzyskać pozwolenie Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Dla zapewnienia ochrony stanowisk wskazuje je na planszy – *Polityka przestrzenna – kierunki zagospodarowania* oraz wyznacza dla nich otuliny ochronne – strefy ochrony archeologicznej o promieniu ok. 100 m.

Zgodnie z ustaleniami projektu Studium... w strefie ochrony archeologicznej stanowisk obejmującej obszary istniejących i potencjalnych stanowisk obowiązuje przeprowadzenie na koszt inwestora nadzorów archeologicznych przy wszelkich inwestycjach związanych z robotami ziemnymi i nasadzeniami leśnymi, na prowadzenie których należy uzyskać pozwolenie WKZ.

W sytuacji ujawnienia nowego stanowiska archeologicznego w obszarze ochrony archeologicznej wymagane jest wykonanie badań archeologicznych. Wszystkie nowoodkryte stanowiska archeologiczne należy oznaczyć, zabezpieczyć i zawiadomić Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Dopuszczalne jest powiększenie strefy ochrony archeologicznej po odkryciu nowych stanowisk i wciągnięciu ich do ewidencji zabytków archeologicznych.

Na całym obszarze gminy przy wszystkich inwestycjach liniowych należy uzgodnić z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków konieczności przeprowadzania nadzoru archeologicznego.

Zgodnie z ustaleniami projektu Studium... stanowiska archeologiczne wraz ze strefami ochronnymi wymagają konieczności uwzględnienia przy opracowywaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Ponadto projekt Studium... wyznacza podstawowe zasady sprzyjające utrzymaniu właściwego miejscowego krajobrazu kulturowego, które są wytyczane zarówno dla funkcji terenów jak i charakteru nowej zabudowy.

Ograniczenia funkcjonalne dotyczą utrwalania zrównoważonego rozwoju gminy w postaci utrzymania dominującej funkcji mieszkaniowej wspomaganej terenami dla rozwoju lokalnego rynku pracy i rozwoju zaplecza usługowego. Te funkcje będą wzbogacone funkcjami rekreacji wykorzystującej miejscowe uwarunkowania środowiska naturalnego.

W zakresie charakteru nowej zabudowy utrzymany zostanie wysokościowy wymiar kreowanej przestrzeni i kształt zewnętrzny zabudowy. Projekt Studium... wprowadza ustalenia dotyczące zachowania tradycyjnego pejzażu poprzez ograniczenia form i gabarytów zabudowy, komponowanie zabudowy z zielenią, ograniczenie dużych powierzchni malowanych w agresywnych kolorach oraz nie wprowadzanie zamknięć pełnymi ogrodzeniami.

7. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIE BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO

Planowane zmiany zagospodarowania wpłyną na stan środowiska przyrodniczego. Wystąpi szereg niekorzystnych czynników, które będą w różnym stopniu oddziaływać na środowisko przyrodnicze.

Największy wpływ na zmiany zachodzące w środowisku mają inwestycje: rozbudowa zabudowy mieszkaniowej, lotniskowej (rekreacji indywidualnej), usługowej, produkcyjno-gospodarczej, rozbudowa infrastruktury technicznej, budowa i modernizacja szlaków komunikacyjnych.

Negatywne zmiany i przekształcenia środowiska związane są z etapem powstawania nowego zainwestowania powodującym wzrost presji w okresie jego funkcjonowania.

Tabela nr 2

Prognozowanie oddziaływanie i natężenie zagrożeń środowiska

Czynnik	Możliwość wystąpienia	Prognozowane oddziaływanie i jego natężenie
przekształcenie krajobrazu	wystąpi	<p>bardzo znaczące – projekt Studium... zakłada silny rozwój urbanizacji, dominację terenów zurbanizowanych (prawie dwukrotny wzrost);</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Justynów, Janówka, Bedoń Przykościelny, Bedoń Nowy, Stróża – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej; ✓ Justynów, Kraszew, Wiśniowa Góra – tereny zabudowy mieszkaniowej i lotniskowej (rekreacji indywidualnej) na działkach leśnych; ✓ rejon ul. Brzezińskiej, Rokicińskiej, Tuszyńskiej – tereny zabudowy mieszkaniowo – usługowej; ✓ centrum sołectwa Andrespol – tereny zabudowy usługowej; ✓ dolina Miazgi w Justynowie – tereny usług turystycznych; ✓ Stróża, Kraszew, Andrespol, Bedoń Nowy,

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
ustaleń projektu zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego
GMINY ANDRESPOL – w rejonie ul. Rokicińskiej i ul. Brzezińskiej

		Bedoń Wieś, Justynów – strefy aktywności gospodarczej (tereny zabudowy produkcyjno – gospodarczej)
zmiana powierzchni czynnej	wystąpi	na terenach nowo zainwestowanych zmiana albedo powierzchni
likwidacja powierzchni biologicznie czynnej	wystąpi	wymiana gruntów pod zabudowę – oddziaływanie znaczące
przekształcenie walorów widokowych	wystąpi	lokalne ograniczenie zasięgu, ekspozycja dominant
emisja zanieczyszczeń powietrza z układów grzewczych	wystąpi przed rozbudową systemu gazyfikacyjnego oraz powszechnym stosowaniem paliw bezpiecznych ekologicznie	wystąpi na obszarze gminy dotychczas nie objętym gazyfikacją
emisja zanieczyszczeń powietrza z pojazdów samochodowych	wystąpi	wystąpi w znaczącym rozmiarze
emisja hałasu komunikacyjnego	wystąpi głównie w bezpośrednim sąsiedztwie drogi wojewódzkiej i linii kolejowych	hałas drogowy i kolejowy najbardziej skoncentrowany w otoczeniu dróg oraz linii kolejowych i w pobliżu stacji kolejowych
emisja hałasu komunalnego	wystąpi	oddziaływanie w stopniu mało znaczącym
emisja niejonizującego promieniowanie elektromagnetycznego	wystąpi	w sąsiedztwie napowietrznych linii wysokiego napięcia 110kV i 220kV, stacji bazowych telefonii komórkowej
przekształcenie stosunków wodno-gruntowych	wystąpi	osuszanie, lokalnie znaczący wzrost uwilgotnienia
zanieczyszczenie wód powierzchniowych na skutek zrzutu ścieków komunalnych	wystąpi - do czasu zrealizowania planu rozbudowy systemu kanalizacji sanitarnej zakończone wysokoefektywnymi oczyszczalniami ścieków	oddziaływanie znaczące – do czasu zrealizowania planu rozbudowy systemu kanalizacji sanitarnej (docelowo zależnie od sprawności oczyszczalni ścieków)
zanieczyszczenie wód podziemnych	może wystąpić	w obrębie GZWP 401, 403 i 404 – szczególnie w obszarze najwyższej ochrony (ONO) i obszarze wysokiej ochrony (OWO)
powstawanie odpadów komunalnych	wystąpi	zależnie od sprawności gminnego systemu zbierania, gromadzenia i utylizacji
powstawanie odpadów niebezpiecznych	wystąpi	w założeniu nieznaczące (podlega utylizacji według przepisów odrębnych)
ograniczenie infiltracji wód opadowych do gruntu	wystąpi	mało znaczące
ryzyko podtopienia terenów	może wystąpić	uzależnione od sprawności odprowadzania wód opadowych
degradacja wartości zbiorowisk roślinnych	może wystąpić	w zależności od stosowanych metod ochrony powierzchni biologicznie czynnej
zagrożenie dla świata zwierzęcego	może wystąpić	w zależności od stosowanych metod ochrony czynnej

Źródło: Opracowanie własne

Uwzględniając lokalizację nowych obiektów oraz projektowane rozwiązania, oddziaływania na środowisko przyrodnicze, wynikające z etapu budowy i eksploatacji, przedsięwzięć będą miały charakter:

A. Bezpośredni:

- zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej;
- mechaniczne przekształcenia pokrywy glebowo-roślinnej w wyniku technicznej zabudowy powierzchni ziemi (pod budynkami, terenami komunikacyjnymi);
- zmniejszenie powierzchni obszarów rolniczych;
- zmniejszenie obszarów leśnych i zadrzewionych;
- emisja zanieczyszczeń pyłowych i gazowych do powietrza;
- zanieczyszczenie powietrza spalinami;
- wzrost poziomu hałasu związanego z pracami budowlanymi (zabudowa kubaturowa, drogi, infrastruktura techniczna, itp.);
- pylenie z powierzchni odkrytych, miejsc składowania materiałów sypkich i obiektów w budowie;
- wzrost ilości wytwarzanych odpadów;
- wzrost ilości wytwarzanych ścieków;
- wzrost ilości odprowadzanych ścieków opadowych ze szczelnych powierzchni;
- rozszerzenie strefy oddziaływania hałasu;
- wycinka powierzchni leśnych i zadrzewień śródpolnych kolidujących z nowym zainwestowaniem;
- wzrost zagrożenia dla świata zwierzęcego ze strony infrastruktury komunikacyjnej;
- zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego (gazyfikacja, promowanie ekologicznych nośników energii);
- poprawa funkcjonowania ekosystemów w dolinach rzek;
- poprawa stanu technicznej zabudowy objętej ochroną konserwatorską (rewitalizacja).

B. Pośredni:

- ryzyko wystąpienia wypadków w czasie budowy;
- wzrost szczelnych powierzchni;
- wzrost źródeł zanieczyszczeń środowiska;
- generowanie ruchu pojazdów na terenach nowo zainwestowanych;
- poprawienie jakości wód powierzchniowych i gruntowych oraz gleb po wprowadzeniu systemu kanalizacji sanitarnej;
- poprawa stanu zdrowotnego ludności i zwierząt wskutek poprawy warunków sanitarnych i higienicznych zamieszkiwania;
- poprawa estetyki zabudowy i stanu krajobrazu kulturowego.

C. Wtórny:

- eksploatacja pojazdów samochodowych jest źródłem emisji gazów obniżających odczyn opadów atmosferycznych (kwaśne deszcze), na których oddziaływanie narażone są gleby oraz roślinność;
- zwiększenie spływu powierzchniowego wód opadowych w obrębie uszczelnionych powierzchni;
- zwiększenie płynności i bezpieczeństwa ruchu wpływające na zmniejszenie zanieczyszczeń komunikacyjnych i hałasu;
- pogorszenie warunków krajobrazowych (wyznaczenie rozległej strefy produkcyjno – gospodarczej w Kraszewie w bezpośrednim sąsiedztwie doliny rzeki Miazgi);

- poprawa higienicznych warunków życia ludności i pracy;
- zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego (gazyfikacja, promowanie ekologicznych nośników energii).

D. Skumulowany:

- związane z prowadzeniem robót montażowo – budowlanych;
- na terenie zainwestowanym na skutek lokalizacji obiektów o różnych funkcjach będą kumulowały się różnego rodzaju zanieczyszczenia – ścieki, odpady, emisje i hałas komunikacyjny, niskie emisje energetyczne pyłowo-gazowe do atmosfery.

E. Krótkoterminowy:

- hałas budowlany;
- zanieczyszczenie powietrza w fazie budowy;
- odpady budowlane;
- ryzyko wystąpienia wypadków w fazie budowy;
- fragmentaryczne zakłócenie funkcjonowania środowiska przyrodniczego w trakcie prowadzenia robót budowlanych.

F. Długoterminowy:

- zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej;
- zmniejszenie powierzchni obszarów rolniczych;
- zmniejszenie powierzchni kompleksów leśnych;
- wzrost szczelnych powierzchni;
- wzrost źródeł zanieczyszczeń środowiska;
- wzrost ilości wytwarzanych odpadów;
- wzrost ilości wytwarzanych ścieków;
- wzrost ilości odprowadzanych ścieków opadowych ze szczelnych powierzchni;
- lokalne zmiany jakości krajobrazu;
- rozszerzenie strefy oddziaływania hałasu;
- zmiany fizykochemiczne gleb w obszarze inwestycji infrastrukturalnych i zabudowy mieszkaniowej, letniskowej (rekreacji indywidualnej), usługowej, produkcyjno – gospodarczej;
- poprawienie jakości powietrza w wyniku gazyfikacji i promowania ekologicznych nośników energii);
- poprawienie jakości wód powierzchniowych i gruntowych oraz gleb po wprowadzeniu systemu kanalizacji sanitarnej.

G. Stały

- zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej;
- zmniejszenie powierzchni obszarów rolniczych;
- zmniejszenie obszarów leśnych i zadrzewionych;
- zmiany ukształtowania terenu;
- zmiana krajobrazu;
- zmiana topoklimatu;
- wzrost źródeł zanieczyszczeń środowiska;
- wzrost ilości wytwarzanych odpadów;
- wzrost ilości wytwarzanych ścieków;
- wzrost ilości odprowadzanych ścieków opadowych ze szczelnych powierzchni;

- wzrost szczelnych powierzchni;
- rozszerzenie strefy oddziaływania hałasu;
- wzrost zagrożenia dla świata zwierzęcego ze strony infrastruktury komunikacyjnej;
- wycinka powierzchni leśnych i zadrzewień śródpolnych kolidujących z nowym zainwestowaniem;
- pogorszenie warunków krajobrazowych (wyznaczenie rozległej strefy produkcyjno – gospodarczej w Kraszewie w bezpośrednim sąsiedztwie doliny rzeki Miazgi);
- poprawa funkcjonowania ekosystemów w dolinach rzek;
- poprawienie jakości wód powierzchniowych i gruntowych oraz gleb po wprowadzeniu systemu kanalizacji sanitarnej;
- zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego (gazyfikacja, promowanie ekologicznych nośników energii);
- zwiększenie płynności i bezpieczeństwa ruchu wpływające na zmniejszenie zanieczyszczeń komunikacyjnych i hałasu;
- poprawa stanu technicznej zabudowy objętej ochroną konserwatorską (rewitalizacja),
- poprawa estetyki zabudowy i stanu krajobrazu kulturowego;
- poprawa higienicznych warunków życia ludności i pracy.

H. Chwilowy

- ryzyko wystąpienia wypadków w fazie budowy;
- powstawanie odpadów „budowlanych”;
- powstawanie gruntów z wykopów;
- hałas i zanieczyszczenia pyłowo-gazowe powietrza powodowane pracą sprzętu budowlanego występujące w fazie budowy obiektów.

I. Pozytywny

- zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego (gazyfikacja, promowanie ekologicznych nośników energii);
- poprawa funkcjonowania ekosystemów w dolinach rzek;
- poprawienie jakości wód powierzchniowych i gruntowych oraz gleb w wyniku dalszego sukcesywnego rozwoju kanalizacji sanitarnej;
- zwiększenie płynności i bezpieczeństwa ruchu wpływające na zmniejszenie zanieczyszczeń komunikacyjnych i hałasu;
- poprawa stanu zdrowotnego ludności i zwierząt wskutek poprawy warunków sanitarnych i higienicznych zamieszkiwania;
- poprawa higienicznych warunków życia ludności i pracy;
- poprawa estetyki zabudowy i stanu krajobrazu kulturowego;
- poprawa stanu technicznej zabudowy objętej ochroną konserwatorską (rewitalizacja).

J. Negatywny

- zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej;
- zmniejszenie powierzchni obszarów rolniczych;
- zmniejszenie powierzchni obszarów leśnych i zadrzewionych;
- emisja zanieczyszczeń pyłowych i gazowych do powietrza;
- zanieczyszczenie powietrza spalinami;
- wzrost poziomu hałasu zwanego z pracami budowlanymi (zabudowa kubaturowa, drogi, infrastruktura techniczna, itp.);

- pylenie z powierzchni odkrytych, miejsc składowania materiałów sypkich i obiektów w budowie;
- wzrost ilości wytwarzanych odpadów;
- wzrost ilości wytwarzanych ścieków;
- wzrost szczelnych powierzchni;
- wzrost źródeł zanieczyszczeń środowiska;
- wzrost ilości odprowadzanych ścieków opadowych ze szczelnych powierzchni;
- rozszerzenie strefy oddziaływania hałasu;
- wycinka powierzchni leśnych i zadrzewień śródpolnych kolidujących z nowym zainwestowaniem;
- wzrost zagrożenia dla świata zwierzęcego ze strony infrastruktury komunikacyjnej;
- pogorszenie warunków krajobrazowych (wyznaczenie rozległej strefy produkcyjno – gospodarczej w Kraszewie w bezpośrednim sąsiedztwie doliny rzeki Miazgi);
- zmiany fizykochemiczne gleb w obszarze inwestycji infrastrukturalnych i zabudowy mieszkaniowej, letniskowej (rekreacji indywidualnej), usługowej, produkcyjno – gospodarczej;
- zmiana topoklimatu.

Rozpatrując poszczególne elementy środowiska skala oddziaływania będzie następująca:

Budowa geologiczna:

- Na etapie budowy i eksploatacji oddziaływania nie będą znaczące.

Rzeźba terenu i gleby:

- Na etapie budowy oddziaływania będą znaczące, bezpośrednie, krótkotrwałe i nieodwracalne w obszarze zainwestowanym.
- Na etapie eksploatacji oddziaływania będą pośrednie, stałe i o bardzo małym stopniu oddziaływania.
- Przeznaczenie gruntów rolnych wyższych klas bonitacyjnych na cele nierolnicze.
- Przeznaczenie gruntów niższych klas do zalesienia.
- Znaczne poszerzenie funkcji mieszkaniowej, letniskowej (rekreacji indywidualnej), usługowej i produkcyjno - gospodarczej na terenie gminy (w rolniczym użytkowaniu rolniczym projekt Studium... pozostawia jedynie północną część gminy - znaczną część terenów Bedonia Wsi oraz duży udział Bedonia Nowego). Realizacja tych funkcji znacząco wpłynie na przekształcenie powierzchni terenu (największe na terenach zabudowy produkcyjno - gospodarczej). Zmiany te należy jednak uznać za nieuniknione, towarzyszące wprowadzeniu każdego typu inwestycji.
- Projekt Studium... wskazuje równocześnie rozwój osadnictwa jako dopełnienie istniejących struktur.
- Dla ochrony gleb ustala zakaz wprowadzania odpadów do gruntu oraz eliminację nieszczelnych szamb z obowiązkiem podłączenia do sieci obowiązkowe rozbudowywanej kanalizacji sanitarnej.

Klimat:

- Ze względu na znaczne obszary objęte zmianami form użytkowania i kubatury obiektów, które można wznieść na działkach włączonych przez projekt Studium... do terenów budowlanych, mogą wystąpić zmiany w stosunkach klimatycznych obszaru

(szczególnie klimatów lokalnych i topoklimatów).

Powietrze:

- Na etapie budowy oddziaływania będą bezpośrednie, krótkookresowe, odwracalne, znaczące, lecz ograniczone do terenów przeznaczonych pod zabudowę i bezpośrednio w jej otoczeniu.
- Na etapie eksploatacji oddziaływania będą bezpośrednie, stałe, o bardzo małym stopniu oddziaływania.
- Przeznaczenie terenów biologicznie czynnych pod zainwestowanie kubaturowe spowoduje powstanie nowych źródeł zanieczyszczeń powietrza.
- Wzrost ilości obiektów o funkcji mieszkaniowej, letniskowej (rekreacji indywidualnej), usługowej i produkcyjno – gospodarczej, które powstaną w wyniku realizacji projektu Studium... przyczyni się do wzrostu emisji z systemów grzewczych. W przypadku budowy znacznej liczby domów ogrzewanych przy użyciu paliw stałych, nastąpi wzrost tzw. „niskiej emisji”. Można jednak założyć, że zdecydowana większość nowych budynków będzie ogrzewana przy użyciu ekologicznych nośników energii – paliwa gazowego, energii elektrycznej czy oleju opałowego (co zakłada projekt Studium...), co spowoduje (w bilansie ogólnym) utrzymanie (czy nawet poprawę) obecnego poziomu emisji zanieczyszczeń powietrza⁵⁴.
- Wyprowadzenie ruchu samochodowego poza najintensywniej zabudowane tereny zamieszkania spowoduje poprawę jakości powietrza na terenach o zwartej zabudowie.
- Na terenie gminy Andrespol rolnictwo i ogrodnictwo pozostaje źródłem utrzymania pewnej liczby mieszkańców. Z gospodarką rolną nieodłącznie związany jest pewien poziom uciążliwości zapachowej, której postrzeganie jest silnie indywidualnie zróżnicowane. Należy zatem stwierdzić, iż sporadyczne występowanie wyczuwalnego poziomu zapachu w niewielkiej odległości od miejsca emisji substancji zapachowej nie powinno być uciążliwe.
- Nowym jednak w skali obszaru drobnym źródłem emisji staną się ciągi ulic lokalnych obsługujących nową zabudowę.

Wody powierzchniowe i podziemne:

- Na etapie budowy oddziaływania będą pośrednie, krótkookresowe, odwracalne i o bardzo małym stopniu oddziaływania.
- Na etapie eksploatacji oddziaływania będą pośrednie, stałe (docelowo nastąpi poprawa stanu wód w związku z rozbudową systemu kanalizacji).
- Projekt Studium... uwzględnia zagrożenie ze strony wód powierzchniowych – pozostawia doliny rzeki Miazgi i jej dopływów w dotychczasowym naturalnym wykorzystaniu, wykluczone z zabudowy o maksymalnie szerokim przekroju dolinowym mogąym pomieścić ewentualne przepływy zwiększone masy wody.
- Utrzymuje funkcje przyrodnicze w obszarach źródłowych rzek i cieków wodnych oraz chroni zieleni łągową w dolinach, co zwiększy retencję wodną na terenie gminy.
- Ze względu na położenie znacznej części gminy w obrębie Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (Nr 401, Nr 403 i Nr 404), projekt Studium... nakłada konieczność ochrony terenów narażonych na przenikanie zanieczyszczeń do wód w ramach stref najwyższej ochrony (ONO) i wysokiej ochrony (OWO) tych zbiorników poprzez m.in. priorytet dla realizacji pełnej kanalizacji sanitarnej już w I etapie, zakaz lokalizacji

---

⁵⁴ Należy w tym miejscu zaznaczyć, iż istnieje możliwość finansowego wsparcia inwestycji polegających na zmianie systemu ogrzewania z węglowego na bardziej ekologiczne, co może być istotną zachętą dla użytkowników posiadających przestarzałe systemy grzewcze do przeprowadzenia ich modernizacji.

wysypisk oraz odprowadzania wszelkich nieczystości do wód i do gruntu.

- Projekt Studium... wprowadza ustalenia służące kompleksowej ochronie wód podziemnych. Ochrona ta będzie prowadzona poprzez: powiększanie powierzchni zalesień sprzyjających zwiększeniu naturalnej retencji i procesów samooczyszczania wody; wyłączenie obszarów źródłowych rzek i cieków z możliwości urbanizacji; wyznaczenie strefy działu wodnego I rzędu jako wymagającej specjalnej ochrony wód powierzchniowych i wód wglębnych; dalszy rozwój systemów kanalizacji sanitarnej; eliminację nieszczelnych szamb poprzez podłączenie do sieci kanalizacji sanitarnej; prowadzenie gospodarki odpadami gminy w oparciu o składowisko odpadów zlokalizowane poza granicami gminy; wyłączenie obszarów dolinnych rzeki Miazgi jako potencjalnego miejsca na lokalizację nowego cmentarza.
- Wyłącza z możliwości urbanizacji strefy ochronne ujęć wód podziemnych – wprowadza zakaz lokalizacji nowej zabudowy. W ich obrębie zakazuje również odprowadzania ścieków do wód powierzchniowych i do gruntu oraz wprowadza maksymalizację zieleni.
- Projekt Studium... utrzymuje strefy ochronne od magistral wodnych przebiegających przez teren gminy wyłączonych z lokalizacji stałych obiektów kubaturowych oraz trwałych nasadzeń roślinnych.
- Zakłada dalszy rozwój systemów kanalizacji sanitarnej, szczególnie na terenach silnie zurbanizowanych – Andrespol, Justynów, Bedoń Przykościelny i Bedoń Nowy. Tak więc docelowo należy się spodziewać znacznej poprawy wyposażenia obszaru w kanalizację sanitarną. To najbardziej znaczący ekologicznie efekt ustaleń projektu Studium....

Zwierzęta:

- Na etapie budowy oddziaływania będą bezpośrednie, krótkookresowe, stosunkowo mało znaczące, w większości odwracalne.
- Na etapie eksploatacji oddziaływania będą pośrednie, stałe, o bardzo małym stopniu oddziaływania i określonym tylko do niektórych gatunków zwierząt.
- Projekt Studium... będzie utrzymywał istniejące warunki bytowania zwierząt jedynie na terenach wyłączonych z urbanizacji. Na terenach wskazanych pod nowe zainwestowanie wraz ze zmianą przeznaczenia terenów obecnie rolnych, odłogowanych lub nieużytków na tereny pod zainwestowanie, warunki bytowania zwierząt ulegną zmianie. Należy spodziewać się przenoszenia i zanikania gatunków źle znoszących sąsiedztwa człowieka, ale też pojawienia się gatunków nowych.

Rośliny:

- Na etapie budowy oddziaływania będą bezpośrednie, krótkookresowe, w większości nieodwracalne,
- Na etapie eksploatacji oddziaływania będą pośrednie, stałe, o bardzo małym stopniu oddziaływania.
- Najcenniejszymi elementami środowiska przyrodniczego w obszarze opracowania są ekosystemy leśne, zbiorowiska łąkowe, torfowiskowe, bagienne oraz zbiorowiska związane z wodami płynącymi. W celu zachowania ich naturalnego charakteru, obszary te zostały wykluczone z zabudowy. Będzie to skutkowało zachowaniem istniejącego stanu występujących tam zbiorowisk roślinnych.
- Ochrona ta będzie wzmocniona przez powiększanie powierzchni gruntów leśnych, którą projekt Studium... realizuje wskazaniem terenów pod dolesienia (obszary słabych gruntów).
- Znaczącą część prywatnych kompleksów leśnych projekt Studium... wyłącza z produkcji leśnej, co spowoduje bezpowrotną utratę walorów środowiskowych tych zbiorowisk roślinnych.

- W celu minimalizacji zagrożeń ze strony urbanizacji projekt Studium... wprowadza w sąsiedztwie lasów obszary zabudowy o niskiej intensywności zainwestowania lub tereny o funkcjach przewidujących duże udziały zieleni.
- Zmiany w zbiorowiskach roślinnych będą dotyczyły obszarów, gdzie powstanie nowa zabudowa. Są to głównie tereny rolne, a także łąk i pastwisk. Wyznaczenie terenów zurbanizowanych na terenach użytkowanych dotąd rolniczo jest zamianą jednej formy antropogennej na inną formę antropogenną, a największą stratą jest zniszczenie powierzchni biologicznie czynnej. W terenach łąk i nieużytków, gdzie zróżnicowanie biologiczne jest znacznie większe i cenniejsze straty będą większe.
- Należy tu podkreślić, że projekt Studium... nie przeznaczają całej powierzchni działki pod zabudowę, a jedynie jej część.

Różnorodność biologiczna:

- Oddziaływanie długotrwałe, nieodwracalne.
- W projekcie Studium... wyznaczono obszary o wysokich walorach środowiska przyrodniczego i krajobrazu wykluczono z zabudowy, by mogły one pełnić jedynie funkcje przyrodnicze gminy. Obejmują one takie elementy jak: tereny kompleksów leśnych, dolesień, tereny rolne, tereny nasycenia zielenią łągową, zespoły zieleni urządzonej (parki, cmentarze, ogródki działkowe), strefy przydenne dolin rzecznych wraz z wodami powierzchniowymi, obszary źródłowe rzek i cieków. Jest to niezwykle istotnym i ważnym działaniem mającym na celu ochronę powyższych obszarów przed skutkami zmian przestrzennych związanych z rozwojem gospodarczym, turystyką, rozwojem zabudowy mieszkaniowej.
- Ustalenia projektu Studium... będą umożliwiały trwałe funkcjonowanie różnorodności biologicznej w obszarze gminy poprzez utrzymanie w niezmienionym stanie cennych ekosystemów leśnych oraz cieków wodnych z towarzyszącymi im zbiorowiskami roślinnymi. Ochrona ta będzie wzmocniona przez powiększanie powierzchni gruntów leśnych, którą dokument realizuje wskazaniem terenów pod dolesienia (słabe grunty rolne). W niezmienionym stanie należy także zachować tereny łąk, pastwisk i zieleni niskiej w dolinach rzek, pełniące funkcje przyrodnicze, z zakazem realizacji nowej zabudowy.
- Do najważniejszych obszarów pełniących funkcje przyrodnicze na obszarze gminy należą obszary o unikatowych zasobach, walorach i cechach środowiska przyrodniczego oraz wybitnych walorach krajobrazowych, objęte ochroną prawną - obszar chronionego krajobrazu, pomniki przyrody, użytek ekologiczny oraz: obszary leśne, cennie florystycznie stanowiska starych dębów na naturalnym siedlisku, w centralnej części kompleksu leśnego Wiśniowa Góra, obszar cenny przyrodniczo proponowany do objęcia ochroną (już na szczeblu wojewódzkim) w południowo – wschodniej części kompleksu leśnego Wiśniowa Góra. Prawidłowe funkcjonowanie tych obszarów wymaga ze strony gminy oraz innych odpowiedzialnych organów egzekwowanie wymagań, które są narzucone przez prawo dotyczące ochrony przyrody oraz eliminowanie działań mogących pogorszyć ich walory.
- Dla prawidłowego funkcjonowania systemu przyrodniczego gminy projekt Studium... ustala konieczność zapewnienia ciągłości w przestrzeni układów przyrodniczych. Proponuje „Strategiczną koncepcję kształtowania ekologicznego systemu obszarów chronionych”, który ma pełnić funkcje biotyczne, wentylacyjne i hydrologiczne oraz ma zapewnić ochronę istniejących dotąd walorów i zasobów przyrodniczych oraz równowagę biocenotyczną w środowisku.
- Konieczne jest utrzymanie spójnego systemu powiązań przyrodniczych w gminie poprzez zachowanie drożności naturalnych korytarzy i ciągów ekologicznych – dolin rzecznych i cieków oraz ochronę węzłów ekologicznych – wielkopowierzchniowych

ekosystemów leśnych (kompleks leśny Wiśniowa Góra) oraz mniejszych. Szczególnej ochronie należy poddać te elementy systemu ekologicznego, które zapewniają powiązania gminy z elementami krajowego i regionalnego systemu ekologicznego.

- Ochrona i użytkowanie lasów (m.in. polityka w gospodarce rębnej) według projektu Studium... musi się odbywać zgodnie z zasadami określonymi w planach urządzenia lasów.
- Projekt Studium... dodatkowo proponuje powiększenie obszarów zieleni – zadrzewienia i dolesienia, w nawiązaniu do predyspozycji oraz uwarunkowań środowiska, w celu uaktywnienia ekologicznego systemu obszarów chronionych gminy oraz dopełnienia go strukturami przyrodniczo – czynnymi.
- Akcentuje ochronę zieleni łąkowej szczególnie w dolinach rzek, pełniące funkcje przyrodnicze (retencja wodna), a także zieleni urządzonej (parków, cmentarzy, ogródków działkowych).
- Wprowadzenie zieleni izolacyjnej jako stref buforowych pomiędzy funkcją uciążliwą a funkcją chronioną (mieszaniową), maksymalne nasycenie terenu oznaczonego symbolem 1P i UUC zielenią wysoką (w tym również izolacyjną), wprowadzenie stref izolacji akustycznej od strony linii kolejowej przyczyni się dodatkowo do wzmocnienia systemu przyrodniczego gminy.
- Projekt Studium... w wyniku założonej silnej urbanizacji gminy przekształca znaczne obszary terenów rolniczych i lasów prywatnych w tereny zainwestowane (prawie dwukrotny wzrost terenów zurbanizowanych).
- Zmiany w lokalnych uwarunkowaniach, które będą miały znaczenie dla funkcjonowania ekosystemów, głównie rolnych, będą związane z przeznaczeniem tych terenów pod nowe zainwestowanie. Będzie to się wiązało ze zubożeniem występującej tam szaty roślinnej i zmianą warunków bytowania zwierząt. Z uwagi na dość znaczną powierzchnię takich obszarów – projekt Studium zakłada silną urbanizację, zmiany te mogą wpłynąć na ogólny stan zasobów przyrody i warunki ich egzystencji.
- Najpoważniejszą barierą, ograniczającą przyrodniczą funkcjonalność korytarzy ekologicznych są szlaki komunikacyjne o dużym natężeniu ruchu. Szczególnie silne ograniczenia tworzą one dla lokalnych korytarzy ekologicznych niezwiązanych z ciekami wodnymi, a jedynie z pasmami terenów otwartych.

Krajobraz:

- Oddziaływanie długotrwałe.
- Powierzchnia obszarów, które z racji form zainwestowania zaliczyć należy do obszarów zurbanizowanych systematycznie rośnie.
- W celu ochrony krajobrazu oraz włączenia terenu gminy w wieloprzestrzenny system obszarów chronionych projekt Studium... proponuje „Strategiczną koncepcję kształtowania ekologicznego systemu obszarów chronionych” gminy w oparciu o: węzły przyrodnicze, korytarze ekologiczne, ciągi ekologiczne.
- Ustalenia projektu Studium..., poprzez dyspozycję przestrzenną (przeznaczenie i zasady użytkowania terenów) zmierzają do zabezpieczenia potrzeb terenowych dla rozwoju, dążąc przy tym do zachowania walorów przyrodniczych obszaru, a szczególnie krajobrazowych.
- Kierunek rozwoju przestrzennego gminy zakładający silny rozwój urbanizacji prowadzi do ukształtowania się na niektórych obszarach krajobrazu typowej strefy podmiejskiej, gdzie większość terenów pokrywa jednorodzinna zabudowa mieszkaniowa i liczne obiekty nierolniczej działalności gospodarczej, głównie usługowej, z odpowiednio rozwiniętą infrastrukturą komunikacyjną.

- Ustalenia projektu Studium... w znacznym stopniu ingerują w przekształcenia krajobrazów naturalnych. Nastąpi znaczna redukcja terenów użytkowanych rolniczo oraz prywatnych kompleksów leśnych na korzyść terenów zurbanizowanych. Presja na zmianę przeznaczenia terenów położonych w wielu atrakcyjnych wnętrzach krajobrazowych (Wiśniowa Góra, Justynów) powoduje naruszenie fragmentów krajobrazu półnaturalnego, albo jest powodem zagrożenia degradacją z powodu sytuowania zabudowy w bezpośrednim sąsiedztwie z naturą.
- W celu zachowania naturalnego charakteru najcenniejszych elementów środowiska przyrodniczego gminy projekt Studium... wyklucza je z możliwości urbanizacji – zakaz zabudowy.
- Zachowanie otwartych przestrzeni o wysokich walorach krajobrazowych – dolina rzeki Miazgi, kompleks leśny Wiśniowa Góra.
- Model rozwoju funkcjonalno – przestrzennego gminy przyjęty w projekcie Studium... ma cechy rozwoju zrównoważonego. Winien on być tak ukształtowany, aby zapewnić gminie ład w przestrzeni i zachować wartości środowiska przyrodniczego, a mieszkańcom poprawę jakości i warunków życia. Wskazuje rozwój osadnictwa jako dopełnienie istniejących struktur.
- Projekt Studium... wyznacza podstawowe zasady sprzyjające utrzymaniu właściwego miejscowego krajobrazu kulturowego, które są wytyczane zarówno dla funkcji terenów jak i charakteru nowej zabudowy. Zapisy te wpłyną na poprawę krajobrazu i jego zharmonizowanie.
- Projekt Studium... generalnie nie przewiduje wielkoskalowych inwestycji mogących mieć wpływ na krajobraz gminy. Większość przyjętych funkcji ma już obecnie swoje odzwierciedlenie w jej zagospodarowaniu. Część nowych funkcji jest prostym i nieuciążliwym dla środowiska wykorzystaniem predyspozycji środowiska. Nie mniej jednak największe zastrzeżenia budzi wyznaczenie na dotychczasowych terenach rolnych rozległej strefy produkcyjno – gospodarczej w Kraszewie w bezpośrednim sąsiedztwie doliny rzeki Miazgi, która znacznie pogorszy warunki krajobrazowe i środowiskowe w tej części gminy.
- Najbardziej ekspansywny przestrzennie jest krajobraz zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i letniskowej (rekreacji indywidualnej). O wiele mniej "ekspansywnym" typem krajobrazu jest krajobraz terenów działalności gospodarczej. Projektowane nowe elementy układu komunikacyjnego nie spowodują poważniejszego przekształcenia krajobrazu.

Zasoby naturalne:

- Oddziaływania nie będą znaczące.
- Na terenie gminy Andrespol nie występują udokumentowane złoża. Złoże gliny zwałowej w Stróży i złożo piasku w Bedoniu Wsi zostały wyeksploatowane i wykreślone z „Bilansu złóż kopalin naturalnych i wód podziemnych”.
- Ze względu na położenie na obszarach zasobowych Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (Nr 401, Nr 403 i Nr 404), projekt Studium... nakłada konieczność ochrony terenów narażonych na przenikanie zanieczyszczeń do wód w ramach strefy najwyższej ochrony (ONO) i wysokiej ochrony (OWO) tych zbiorników poprzez m.in. priorytet dla realizacji pełnej kanalizacji sanitarnej już w I etapie, zakaz lokalizacji wysypisk oraz odprowadzania wszelkich nieczystości do wód i do gruntu.

Ludzie:

- Na etapie budowy, ze względu na odległość terenu budowy od istniejącej zabudowy mieszkaniowej, wystąpią lokalnie oddziaływania dla mieszkańców, i okresowe

- pogorszenie warunków życia (hałas, wibracje, wzrost zanieczyszczenie powietrza, itp.).
- Na etapie eksploatacji oddziaływania będą pośrednie, trwałe, tj. bez znaczących zmian w stosunku do stanu istniejącego.
  - Na etapie budowy oddziaływania emitowanego hałasu i pojawiających się wibracji będą bezpośrednie, krótkookresowe, odwracalne.
  - Na etapie eksploatacji oddziaływania emitowanego hałasu i pojawiających się wibracji będą bezpośrednie, zmienne w zależności od natężenia ruchu komunikacyjnego.
  - W stosunku do oddziaływania ustaleń projektu Studium... na ludność (w kontekście oddziaływania na zdrowie, bezpieczeństwo i jakość życia) spodziewane następstwa będą pozytywne.
  - Warunki życia mieszkańców ulegną poprawie poprzez m.in.: działania związane z przebudową i budową infrastruktury technicznej (kanalizacja, gazociąg); promowanie ekologicznych nośników energii; budowę nowych ciągów komunikacyjnych; wyprowadzenie ruchu samochodowego poza najintensywniej zabudowane tereny zamieszkania; zabezpieczenie obszarów o funkcji chronionej, narażonych na uciążliwości akustyczne hałasu komunikacyjnego, poprzez realizację pasów wysokiej zieleni izolacyjnej, zadrzewień; usprawnienie połączeń komunikacyjnych; wyznaczenie terenów mających pełnić funkcje rekreacyjne i sportowe.
  - Polepszenie jakości powietrza po rozbudowie sieci gazociągu obszaru i eksploatacji sieci gazowej.
  - Polepszenie stanu aerosanitarnego i hydrosanitarnego po rozbudowie systemu kanalizacji.
  - Polepszenie klimatu akustycznego (szczególnie w mieście) po wyprowadzeniu ruchu samochodowego poza najintensywniej zabudowane tereny zamieszkania oraz zastosowaniu ochrony przeciwhałasowej (m.in. zwiększenie ochronnych pasów zieleni izolacyjnej, zadrzewień).
  - Poprawienie bezpieczeństwa poprzez usprawnienie połączeń komunikacyjnych w gminie i modernizację istniejących dróg gwarantujących płynność jazdy.
  - Dopuszczenie dla wszystkich terenów zabudowy mieszkaniowej działalności usługowej będzie powodowało większe nasilenie ruchu kołowego, manewrów pojazdów zaopatrzenia itp. Nie będzie to jednak powodowało przekraczania poziomów dopuszczalnych. Dopuszczenie tej zabudowy wynika z powszechności użytkowania w takiej formie wiejskich i podmiejskich terenów zabudowy jednorodzinnej. Mimo niekorzystnego wpływu na jakość środowiska obszarów mieszkaniowych (przeważnie bezpośredniego sąsiedztwa części obiektów usługowych), jest ono koniecznością wobec faktu, że ten typ działalności gospodarczej jest źródłem utrzymania dużej części społeczności lokalnej.
  - W terenach usługowych i produkcyjno – gospodarczych należy się spodziewać większej uciążliwości akustycznej, gdyż źródłem uciążliwości będzie przede wszystkim transport technologiczny i zewnętrzny, w mniejszym stopniu procesy produkcyjne.
  - Brak oddziaływań promieniowania elektromagnetycznego przy zachowaniu stref bezpieczeństwa od linii elektroenergetycznych.

Zabytki:

- Brak oddziaływania.
- Projekt Studium... wytycza główne kierunki polityki przestrzennej gminy mających na celu ochronę, rozwój zasobów oraz kształtowanie środowiska kulturowego.
- Kwestie ochrony obiektów zabytkowych i elementów środowiska kulturowego projekt Studium... realizuje ustanowieniem obszarów podlegających ochronie - wyznaczeniu

w oparciu o wytyczne z planów wyższego rzędu oraz analizy autorów projektu Studiów... Kręgu Przyrodniczo – Kulturowego Aglomeracji Łódzkiej obejmującego dolinę Miazgi, Pasma Kulturowego – Kolei Warszawsko-Wiedeńskiej i okresu uprzemysłowienia wzdłuż linii kolejowej Łódź – Koluszki oraz strefy tworzenia właściwego sąsiedztwa dla obszarów o wartościach kulturowych obejmującej tereny po obu stronach drogi wojewódzkiej nr 713 w centralnej części gminy.

- Zgodnie z ustaleniami projektu Studium... wszystkie *obiekty objęte gminną ewidencją zabytków* wymagają ustalenia zasad ich ochrony prawnej na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.
- Ochrona prawna *stanowisk archeologicznych* będzie się odbywać się na podstawie przepisów odrębnych z tego zakresu (*ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*). W strefie stanowisk archeologicznych przed rozpoczęciem inwestycji wymagających prac ziemnych, nasadzeń leśnych oraz poboru kruszywa obowiązuje przeprowadzenie ratowniczych badań archeologicznych.
- Projekt Studium... dla zapewnienia ochrony stanowisk archeologicznych wyznacza dla nich otuliny ochronne – strefy ochrony archeologicznej o promieniu ok. 100 m, w obrębie których obowiązuje przeprowadzenie nadzorów archeologicznych przy wszystkich inwestycjach związanych z robotami ziemnymi i nasadzeniami leśnymi. Dopuszczalne jest powiększenie strefy ochrony archeologicznej po odkryciu nowych stanowisk i wciągnięciu ich do ewidencji zabytków archeologicznych.
- Wszystkie inwestycje liniowe na obszarze gminy wymagają uzgodnienia, co do konieczności przeprowadzania nadzoru archeologicznego.
- Projekt Studium... wyznacza podstawowe zasady dla funkcji terenów i charakteru nowej zabudowy sprzyjające utrzymaniu właściwego miejscowego krajobrazu kulturowego.

Dobra materialne:

- Oddziaływanie długotrwałe.
- Realizacja ustaleń projektu Studium... bez wątpienia wpłynie pozytywnie na zagadnienie wartości i jakości dóbr materialnych poprzez: poprawę jakości i wartości przestrzeni publicznych (estetyzacja, modernizacja, remonty, renowacja zabytków, realizacja nowych elementów małej architektury, realizacja nowych lub poprawa stanu istniejących terenów zieleni); tworzenie korzystnych warunków dla dokonywania inwestycji na terenie gminy; poprawę zaplecza turystycznego poprzez wykorzystanie unikatowych walorów gminy; wzrost wartości nieruchomości gruntowych wskutek zmiany ich przeznaczenia na tereny budowlane; wzrost wartości terenów o funkcjach gospodarczych, wskutek poprawy ich dostępności; tworzenie nowego zainwestowania służącego bezpośrednio rozwojowi turystyki, sportu i rekreacji (urządzenie terenów, budowa infrastruktury - np. szlaków, ścieżek, rozwój bazy gastronomicznej, noclegowej, usług sfery rozrywkowej, itp.).

Natura 2000:

- Na terenie gminy Andrespol nie występują oraz nie proponuje się obszarów Natury 2000.
- Nie mniej jednak od strony wschodniej (sołectwo Janówka) gmina bezpośrednio graniczy ze Specjalnym Obszarem Ochrony Siedlisk (SOO) *BUCZYNA GAŁKOWSKA* o kodzie PLH 100016.
- Powyższy obszar został zatwierdzony przez Komisję Europejską decyzją Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty

składających się na kontynentalny rejon biogeograficzny (Dz. U. UE L Nr 33, poz. 146). W czerwcu 2011 r. został on poddany konsultacjom społecznym.

- Zagrożenia dla obszaru stanowić może bardzo silna penetracja lasu związana z jego położeniem. Na zachód od uroczyska znajduje się miejscowość Justynów (gmina Andrespol) przeżywająca w ostatnim okresie dynamiczny rozwój osadnictwa letniskowego i mieszkalnego. Także na wschód od obszaru położona jest duża wieś Gałków Duży (gmina Koluszki). Około 400 m na południe od granic obszaru biegnie linia kolejowa relacji Łódź – Koluszki.
- Realizacja ustaleń projektu Studium..., szczególnie wyznaczenie znacznych nowych terenów pod rozwój zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, letniskowej i usługowej we wschodniej części gminy – niemalże całe sołectwa Janówka i Justynów może powodować bezpośrednie oddziaływania na obszar Natury 2000 Buczyna Gałkowska. Największe zagrożenie dla obszaru stanowić będzie wzrost i tak już silnej penetracji lasu, związanej z jego położeniem. Realizacja ustaleń projektu Studium... dotyczących rozwoju osadnictwa mieszkalnego, letniskowego i usługowego w miejscowościach położonych na zachód od Buczyny Gałkowskiej przekształci dotychczasowe tereny użytkowane rolniczo, odłogowane, a nawet leśne w tereny zainwestowane. Spowoduje to znaczne zwiększenie liczby użytkowników terenu, co może wpłynąć na zwiększenie i tak już dużego obciążenia dla terenów sąsiednich.
- Każda przyszła inwestycja na terenach przeznaczonych do zmian w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego niesie potencjalne ryzyko zmian jakościowych siedlisk na terenach sąsiadujących z planowaną inwestycją. Ponadto przeznaczenie terenów do celów usług komercyjnych, mieszkalnictwa, osadnictwa letniskowego czy obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej da w konsekwencji wzrost zanieczyszczeń do powietrza, wód i gleby prowadząc do pogorszenia jakości środowiska życia ludzi, fauny i flory.

8. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

W wyniku zagospodarowania obszaru gminy Andrespol zgodnie z ustaleniami projektu *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Andrespol* zagrożenia dla środowiska, w tym dla ludzi, nie nastąpią lub zostaną bardzo znacząco zminimalizowane. Realizacja części ustaleń projektu Studium... będzie ingerowała w środowisko przyrodnicze, powodując jego przekształcenia. Chodzi szczególnie o wprowadzanie terenów przeznaczonych pod zainwestowanie kubaturowe w obszary, które obecnie pozostają biologicznie czynne.

W celu zapobieżenia, ograniczenia oraz kompensacji przyrodniczej negatywnych oddziaływań na środowisko, do projektu Studium... wprowadzono ustalenia, które wpłyną pozytywnie na stan i funkcjonowanie poszczególnych komponentów środowiska:

- Wskazanie istniejących obszarów i obiektów przyrodniczych objętych ochroną prawną i projektowanych do objęcia ochroną.

- Zabezpieczenie przed nową zabudową terenów o wysokich wartościach przyrodniczych i krajobrazowych poprzez wykluczenie ich z możliwości urbanizacji – obszary i obiekty objęte ochroną prawną oraz: kompleks leśny Wiśniowa Góra i mniejsze zespoły leśne, obszary nasycenia zielenią łągową, zespoły zieleni urządzonej, strefy przydenne dolin rzecznych Miazgi i jej dopływów, obszary źródłowe, przyczyniając się tym samym do zachowania przyrodniczego układu gminy.
- Zachowanie otwartych przestrzeni o wysokich walorach krajobrazowych – dolina rzeki Miazgi, kompleks leśny Wiśniowa Góra.
- Model rozwoju funkcjonalno – przestrzennego gminy przyjęty w projekcie Studium..., mimo że zakłada silną urbanizację ma mieć jednocześnie cechy rozwoju zrównoważonego. Winien on być tak ukształtowany, aby zapewnić gminie ład w przestrzeni i zachować wartości środowiska przyrodniczego, a mieszkańcom poprawę jakości i warunków życia. Wskazuje rozwój osadnictwa jako dopełnienie istniejących struktur.
- Stworzenie wewnętrznego systemu przyrodniczego gminy w oparciu o węzły przyrodnicze, korytarze ekologiczne, ciągi ekologiczne, z akcentem na ochronę elementów zapewniających powiązania gminy z elementami krajowego i regionalnego systemu ekologicznego – „Strategiczna koncepcja kształtowania ekologicznego systemu obszarów chronionych”.
- Utrzymanie drożności naturalnych korytarzy i ciągów ekologicznych oraz ochrona węzłów ekologicznych – m.in. bezwzględna ochrona przed zabudową strefy przydennej dolin rzecznych oraz lasów.
- Uaktywnienie ekologicznego systemu obszarów chronionych gminy oraz dopełnienie go strukturami przyrodniczo – czynnymi poprzez powiększenie obszarów zieleni – zadrzewienia i dolesienia, w nawiązaniu do predyspozycji oraz uwarunkowań środowiska.
- Wzmocnienie drobnej sieci korytarzy ekologicznych – tj. wprowadzenie zadrzewień i stref wysokiej zieleni izolacyjnej wzdłuż kolei i dróg.
- Ochrona lasów (m.in. poprzez wykluczenie z możliwości urbanizacji, wprowadzenie w sąsiedztwie lasów zabudowy o niskiej intensywności zainwestowania lub z dużym udziałem zieleni).
- Postulowanie wprowadzenia stosowania specjalnej polityki w gospodarce rębnej lasów – ze względu na ochronny charakter lasów oraz ich szczególną rolę w położeniu wododziałowym gminy; m.in. wskazanie stanowiska starych dębów na naturalnym siedlisku w centralnej części kompleksu leśnego Wiśniowa Góra, jako obszaru szczególnej ochrony drzewostanu i specjalnej gospodarki rębnej.
- Wzmocnienie systemu przyrodniczego gminy poprzez obsadzanie zielenią izolacyjną terenów o funkcji uciążliwej i głównych szlaków komunikacyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem sąsiedztwa terenów o funkcji chronionej (mieszkańcowych) oraz maksymalne nasycenie zielenią wysoką terenu oznaczonego symbolem 1P i UUC.
- Powiększenie powierzchni gruntów leśnych poprzez wskazanie terenów do dolesień – słabe grunty o niskich klasach bonitacyjnych nieprzydatnych rolniczo.
- Ochrona terenów łąk, pastwisk, zieleni niskiej oraz łąkowej w dolinach rzek, pełniące funkcje przyrodnicze (m. in. retencja wodna), z zakazem realizacji nowej zabudowy.
- Ochrona zieleni urządzonej w gminie poprzez zachowanie parków, cmentarzy, ogrodów działkowych.
- Obszary o najwyższych klasach bonitacyjnych gleb - obszary preferowane do dalszego rozwoju funkcji rolnej.
- Preferowanie ekologicznej działalności rolniczej.
- Rozwój funkcji przyrodniczych (zadrzewienia i dolesienia) na obszarach słabych gleb o niskiej przydatności rolniczej.

- Wykluczenie z możliwości zabudowy dolnych partii stoków doliny rzeki Miazgi.
- Wskazanie stref wyraźniejszych powierzchni stoków doliny Miazgi jako strefy specjalnych działań na rzecz ochrony przed erozją - pasy zieleni ochronnej.
- Objęcie działaniami ochronnymi terenów stref ochronnych ujęć wód podziemnych – wyłączenie z możliwości urbanizacji, maksymalizacja zieleni, zakaz odprowadzania ścieków do wód powierzchniowych i do gruntu.
- Utrzymanie stref ochronnych wzdłuż magistral przesyłowych wody z zakazem lokalizacji stałych obiektów kubaturowych oraz trwałych nasadzeń roślinnych.
- Ochrona przed jakościową degradacją zasobów wodnych Głównych Zbiorników Wód Podziemnych ze szczególnym akcentem na tereny narażone na przenikanie zanieczyszczeń do wód w ramach stref najwyższej ochrony (ONO) i wysokiej ochrony (OWO) tych zbiorników.
- Wyznaczenie strefy działu wodnego I rzędu jako wymagającej specjalnej ochrony wód powierzchniowych i wód wgłębnych.
- Wyłączenie obszarów dolinnych rzeki Miazgi jako potencjalnego miejsca na lokalizację nowego cmentarza.
- Ochrona obszarów źródłowych rzek i cieków.
- Zakaz regulacji koryta rzek.
- Zakaz wycinania zieleni łąkowej w dolinach rzecznych.
- Wyznaczenie doliny rzeki Miazgi i jej dopływów o maksymalnie szerokim przekroju dolinnym mogącym pomieścić ewentualne przepływowe zwiększone masy wody.
- Wykluczenie zagospodarowania w obrębie strefy przydennej rzeki Miazgi i jej dopływów ze względu na istniejące realne zagrożenie powodziowe.
- Wskazanie realizacji zabezpieczeń przeciwpowodziowych dla istniejącej zabudowy zlokalizowanej kolizyjnie w strefie przydennej rzeki Miazgi.
- Postulowanie dalszego rozwoju systemów kanalizacji sanitarnej – priorytetowo na terenach zurbanizowanych (Andrespol, Justynów, Bedoń Przykościelny i Bedoń Nowy) oraz położonych w zasięgu ONO i OWO GZWP.
- Ustalenie zakazu wprowadzania odpadów do gruntu.
- Eliminacja nieszczelnych szamb oraz wprowadzenie obowiązku podłączenia do rozbudowywanej sieci kanalizacji sanitarnej.
- Kształtowanie korzystnych warunków aerosanitarnych gminy.
- Eliminowanie paliw stałych na rzecz paliw ekologicznych z preferencją dla wykorzystania gazu, oleju opałowego i energii elektrycznej jako nośnika energii – eliminowanie niskiej energii.
- Promowanie rozwoju sieci gazowej i wykorzystanie gazu do celów grzewczych i przygotowania posiłków.
- Zakaz emisji zanieczyszczeń w postaci pyłów i odorów⁵⁵.
- Wprowadzenie obowiązku stosowania nowoczesnych technologii i niskoemisyjnych technik utylizacji dla terenu oznaczonego symbolem 1P⁵⁶.
- Rozwój alternatywnych środków komunikacji (tworzenie ścieżek rowerowych).
- Przeciwdziałanie ograniczaniu emisji komunikacyjnej oraz pogarszaniu się klimatu akustycznego poprzez m.in. wyprowadzenie ruchu samochodowego poza najintensywniej zabudowane tereny zamieszkania; usprawnienie połączeń komunikacyjnych, modernizację, przebudowę i poprawę parametrów istniejących dróg/ulic zmierzające do poprawienia płynności jazdy; budowę ścieżek rowerowych.
- Stosowanie rozwiązań technicznych i organizacyjnych, które obniżą uciążliwy hałas, w szczególności pochodzący od głównych tras komunikacyjnych.

---

⁵⁵ Wprowadzony pierwszą oraz drugą zmianą w Studium...

⁵⁶ Wprowadzony pierwszą zmianą w Studium...

- Odpowiednie zagospodarowanie terenów położonych w bezpośrednim sąsiedztwie głównych ciągów komunikacyjnych narażonych na uciążliwości akustyczne w sposób minimalizujący zasięg i wpływ negatywnego oddziaływania – wprowadzenie ochronnych pasów wysokiej zieleni izolacyjnej, parawany akustyczne, rozluźnianie zabudowy, ograniczenie nowej zabudowy.
- Kształtowanie stref izolacji sanitarnej i akustycznej od kolei i głównych dróg poprzez wprowadzanie zadrzewień.
- Wyznaczenie stref zieleni izolacyjnej wzdłuż terenów o funkcji uciążliwej.
- Unikanie bezpośredniego sąsiedztwa funkcji potencjalnie uciążliwej z funkcją chronioną.
- Ograniczanie i zamykanie uciążliwości generowanych przez funkcje produkcyjne, gospodarcze i usługowe do granic nieruchomości⁵⁷.
- Zachowanie w przebiegu linii elektroenergetycznych stref ochronnych, w których występują ograniczone możliwości zabudowy i zagospodarowania terenu.
- Konieczność rekultywacji terenów poeksploatacyjnych ze wskazaniem kierunku rekultywacji.
- Rewaloryzacja istniejących zasobów oraz tworzenie nowych wartości kulturowych w przestrzeniach publicznych gminy, ze szczególnym akcentem na założenia dworsko – parkowe.
- Wyznaczenie w oparciu o wytyczne z planów wyższego rzędu oraz analizy autorów projektu Studiów... Kręgu Przyrodniczo – Kulturowego Aglomeracji Łódzkiej, Pasma Kulturowego – Kolei Warszawsko-Wiedeńskiej i okresu uprzemysłowienia oraz strefy tworzenia właściwego sąsiedztwa dla obszarów o wartościach kulturowych.
- Ustalenie zasad ochrony w planach miejscowych obiektów wyszczególnionych w gminnej ewidencji zabytków, nie objętych decyzją o wpisie do rejestru zabytków.
- Ustalenie obowiązku w strefie ochrony stanowisk archeologicznych przeprowadzenia ratowniczych badań archeologicznych przed rozpoczęciem inwestycji wymagających prac ziemnych, nasadzeń leśnych oraz poboru kruszywa.
- Wyznaczenie dla stanowisk archeologicznych otulin ochronnych – strefy ochrony archeologicznej o promieniu ok. 100 m, a w ich obrębie obowiązku przeprowadzenia nadzorów archeologicznych przy wszystkich inwestycjach związanych z robotami ziemnymi i nasadzeniami leśnymi.
- Dopuszczenie powiększenie strefy ochrony archeologicznej po odkryciu nowych stanowisk i wciągnięciu ich do ewidencji zabytków archeologicznych.
- Wprowadzenie obowiązku uwzględnienia stanowisk archeologicznych wraz ze strefami ochronnymi przy opracowywaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.
- Utrzymaniu właściwego miejscowego krajobrazu kulturowego poprzez wytyczane dla funkcji terenów i charakteru nowej zabudowy.
- Wskazanie rozwoju osadnictwa jako dopełnienie istniejących struktur.
- Wskazanie przyrodniczych barier urbanizacji oraz ograniczeń środowiska dla urbanizacji.
- Wyznaczenie ogólnych kierunków rozwoju gminy w oparciu o predyspozycje przyrodniczo – przestrzenne.
- Podstawą uruchamiania nowych terenów obecnie czynnych przyrodniczo pod zainwestowanie powinny być plany miejscowe.

Na etapie oceny projektu Studium... nie jest możliwe oszacowanie prac kompensacyjnych, które powinny być wykonane. Studium jako dokument o charakterze

---

⁵⁷ Wprowadzone pierwszą oraz drugą zmianą w Studium...

strategicznym nie jest podstawą do realizacji poszczególnych przekształceń. Ich realizacja może nastąpić dopiero po uchwaleniu planów miejscowych, w których można ustalić metody analizy skutków ich realizacji oraz propozycje prac kompensacyjnych.

9. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU ALBO WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH, W TYM WSKAZANIE NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY

Projektowany dokument ze względu na uogólniony charakter zapisów nie zawiera propozycji alternatywnych rozwiązań z punktu widzenia planowania przestrzennego, urbanistyki i ochrony środowiska.

W celu ograniczenia negatywnego wpływu hałasu na zdrowie ludzi prócz specjalnych urządzeń służących ograniczaniu propagacji hałasu, rolę przesłon akustycznych mogą pełnić obiekty budowlane, lub tereny zabudowy o funkcjach niemieszkalnych, odpowiednio rozmieszczone względem źródeł hałasu i obiektów chronionych. W odniesieniu do zabudowy terenów usytuowanych niekorzystnie pod względem potencjalnej uciążliwości akustycznej rolę przesłon akustycznych w stosunku do obiektów mieszkaniowych mogą pełnić wydzielone obiekty usługowe, garaże, obiekty gospodarcze itp. sytuowane w linii zabudowy przesłaniając zlokalizowane w głębi działek obiekty mieszkalne.

Projekt Studium... nie eliminuje możliwości odprowadzania ścieków do przydomowych i przyobiektowych oczyszczalni ścieków, które nie stanowią często żadnego zabezpieczenia wód podziemnych oraz gruntu przed zanieczyszczeniami, a wręcz przeciwnie (jak w przypadku oczyszczalni drenażowych) są poważnym źródłem zakażenia bakteriologicznego wód podziemnych, powierzchniowych jak i również gleby. W celu wyeliminowania takich sytuacji, szczególnie na obszarach wiejskich w obszarze najwyższej (ONO) i wysokiej (OWO) ochrony Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (Nr 401, Nr 403 i Nr 404) powinno się przeanalizować zasadność wprowadzenia możliwości realizowania indywidualnych i lokalnych (dla kilku gospodarstw) przydomowych/przyobiektowych oczyszczalni ścieków.

W odniesieniu do dróg powiatowych i gminnych ich przebudowa sprowadza się do poprawy podbudowy, zmiany nawierzchni na bitumiczną lub żwirową, remontu przepustów w istniejących pasach drogowych bez potrzeby poszerzania terenów komunikacji. Nowe rozwiązania techniczno-organizacyjne posiadają cechy pozytywnego wpływu na stan i oddziaływanie na środowisko.

10. METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU

Projekt Studium... został sporządzony zgodnie z obowiązującymi przepisami ochrony środowiska. Realizacja ustaleń studium wymaga kontroli i oceny jakości poszczególnych elementów środowiska. Do kontrolowania i egzekwowania przestrzegania przepisów ochrony

Środowiska niezbędną jest wiarygodna wiedza o stanie środowiska, która jest zapewniana w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. W miarę potrzeb możliwe jest tworzenie lokalnych sieci monitoringu w celu śledzenia i kontrolowania wpływu najbardziej szkodliwych źródeł punktowych lub obszarowych na lokalny poziom zanieczyszczenia.

Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu:

- prowadzenie rejestru miejscowych planów,
- rejestrowanie wniosków o sporządzenie miejscowych planów lub ich zmianę,
- gromadzenie materiałów z nimi związanych,
- rejestrowanie wniosków o zmianę funkcji terenu,
- rejestrowanie wniosków o zmianę przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne,
- ocena zgodności wydanych pozwoleń budowlanych z projektem,
- ocena i aktualizacja form ochrony przyrody i najcenniejszych siedlisk przyrodniczych,
- oceny rozwoju gospodarczego (przedsiębiorczości, przemian struktury agrarnej, rozwoju budownictwa, wzrostu lesistości),
- określenie powierzchni urządzonych terenów zieleni,
- ocena warunków i jakości klimatu akustycznego,

wykonywane raz na 4 lata.

Ponadto metoda analizy realizacji projektowanego dokumentu może polegać na analizie i ocenie stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska, a także innych dostępnych wyników pomiarów i obserwacji, np.:

- ocenie jakości powietrza i stanu sanitarnego,
- ocenie jakości wód podziemnych,
- badaniu jakości gleb,
- ocenie warunków i jakości klimatu akustycznego,
- ocenie gospodarki odpadami,

wykonywane raz na 1 rok.

Propozycja wskaźników służących analizie jakości środowiska:

- zwodociągowanie obszaru gminy (%);
- długość sieci wodociągowej (km);
- liczba gospodarstw podłączonych do sieci wodociągowej (%; ilość);
- liczba osób korzystających z sieci wodociągowej (osoba);
- powierzchnia terenów inwestycyjnych z dostępem do sieci wodociągowej (%; km²);
- jakość wody w sieci wodociągowej (klasa);
- skanalizowanie obszaru gminy (%);
- długość sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej (km);
- liczba gospodarstw podłączonych do kanalizacji (%; ilość);
- liczba osób korzystających z sieci kanalizacyjnej (osoba);
- powierzchnia terenów inwestycyjnych z dostępem do sieci kanalizacyjnej (%; km²);
- gospodarstwa podłączone do bezodpływowych zbiorników na nieczystości (szamb) (%; ilość);
- ilość przydomowych/przyobiektowych oczyszczalni ścieków (szt.);

- ilość ścieków odprowadzanych z terenu gminy (tys. m³/rok);
- pobór wód na terenie gminy (tys. m³/rok);
- klasa czystości wód w rzece Miazdze w punkcie pomiarowym;
- jakość dopływów rzeki Miazgi (klasa);
- wielkość emisji zanieczyszczeń powietrza oraz stanu imisji (liczba punktów pomiarowych, w których notowane są przekroczenia norm stężeń (Mg/rok);
- liczba zmodernizowanych systemów ciepłowniczych (szt.);
- liczba instalacji ogrzewania wykorzystujących odnawialne źródła energii (energia wodna, wiatrowa, słoneczna, biomasy (szt.);
- liczba instalacji ogrzewania w oparciu o źródła powodujące niską energię (węgiel kamienny) (szt.);
- liczba instalacji ogrzewania w oparciu o paliwa ekologiczne (gaz, olej opałowy, energia elektryczna) (szt.);
- ilość wytwarzanych odpadów ogółem i na jednego mieszkańca (Mg/rok, kg/mieszkańca/rok);
- poziom zanieczyszczeń powietrza w punktach pomiarowych;
- ilość wytwarzanych odpadów ogółem i na jednego mieszkańca (Mg/rok, kg/mieszkańca/rok);
- odsetek odpadów komunalnych składowany na wysypiskach (%);
- poziom odzysku odpadów zbieranych selektywnie w stosunku do całkowitej ilości tych odpadów zawartych w odpadach komunalnych (%);
- udział poszczególnych form użytkowania gruntu w stosunku do całkowitej powierzchni gminy (%);
- wskaźnik lesistości (%);
- liczba wyciętych/posadzonych drzew na terenie gminy (szt.);
- powierzchnia wyciętych/posadzonych krzewów na terenie gminy (m²);
- powierzchnia obszaru gminy objęta formami ochrony przyrody (%);
- liczba pomników przyrody w gminie (szt.);
- przyrost obiektów i terenów objętych ochroną prawną – ochroną przyrody (szt., %);
- uciążliwość akustyczna drogi wojewódzkiej nr 713 na podstawie pomiarów zarządcy drogi lub WIOŚ (dB);
- uciążliwość akustyczna linii kolejowej relacji Łódź Fabryczna/Łódź Kaliska/Łódź Olechów - Koruszki, na podstawie pomiarów zarządcy linii lub WIOŚ (dB);
- liczba pojazdów korzystających z dróg (szt.);
- długość zmodernizowanych dróg gminnych (km);
- długość ścieżek rowerowych (km);
- ilość stacji bazowych telefonii komórkowych (szt.);
- liczba miejsc noclegowych (szt.);
- liczba miejsc parkingowych na obszarze gminy (w tym sezonowych obsługujących ruch turystyczny) (szt.);
- udział gospodarstw posiadających atesty ekologiczne w ogólnej liczbie gospodarstw (%);
- powierzchnia terenu zrehabilitowanego, zrewitalizowanego, zrewaloryzowanego (m²).

- ilość akcji ekologicznych (szt.)

W zakresie monitoringu poszczególnych elementów środowiska odpowiedzialne są jednostki i instytucje związane z gospodarką wodną, zarządy dróg, starostwa powiatowe, urzędy wojewódzkie, a w zakresie ochrony przyrody Lasy Państwowe, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska oraz jednostki wspomagające, zatrudniające ekspertów w dziedzinie ochrony środowiska, np. IMGW, RZGW i inne. Wyniki badań prowadzonych corocznie przez w/w instytucje są powszechnie dostępne w raportach przez nie opracowanych.

Ponadto zgodnie z art. 55 ust. 3. pkt. 5 ustawy o *udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.) monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko zobowiązany jest prowadzić organ opracowujący projekt dokumentu – wójt gminy Andrespol.

11. TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

Ze względu na położenie gminy Andrespol w centralnej części Polski nie prognozuje się transgranicznego oddziaływania na środowisko przyrodnicze.

12. STREFSZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o *udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.) projekt Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Andrespol wymaga przeprowadzenia odrębnego postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

W ramach przeprowadzanej strategicznej oceny oddziaływania na środowisko sporządza się prognozę oddziaływania na środowisko projektu Studium... poprzedzoną uzgodnieniem z Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska i Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym co do zakresu i stopienia jej szczegółowości oraz obwieszczeniem Wójta Gminy Andrespol o możliwości składania wniosków do sporządzanej prognozy.

Studium stanowi podstawowy dokument planistyczny określający zasady polityki przestrzennej w gminie, kierunki przestrzennych przemian, jak również przekształceń układu komunikacyjnego i infrastruktury technicznej na obszarze całej gminy, których rozwiązanie należy do zadań samorządu.

Obecna zmiana w Studium... nie ma charakteru kompleksowego dokumentu sporządzanego dla całego obszaru gminy, a jedynie dotyczy fragmentu centrum gminnej miejscowości Andrespol, u zbiegu ulic Rokicińskiej i Brzezińskiej. Gmina Andrespol posiada dotychczas obowiązujące i aktualne Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Andrespol przyjęte uchwałą Nr XV/137/99 Rady Gminy Andrespol z dnia 28 grudnia 1999 r. Obecna zmiana jest trzecią edycją tego dokumentu (druga zmiana dotycząca tylko fragmentu gminy). Polega ona głównie na uporządkowaniu sytuacji planistycznej – zmianie przeznaczenia z dotychczasowej funkcji produkcyjno – usługowej na tereny przeznaczone pod zabudowę usługową o charakterze komercyjnym (centrum usługowo-handlowe), w ramach którego będą realizowane obiekty o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² oraz umożliwieniu realizacji inwestycji, potrzebnej z punktu widzenia władz

gminy. Ponadto obecna zmiana dodatkowo wprowadza zmiany wynikające z aktualizacji „Planu zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego”.

Ze względu na fakt wprowadzania pierwszej i drugiej zmiany w Studium... w okresie obowiązywania ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz. U. z 2003 r. Nr 80, poz. 717 z późn. zm.) w podsumowaniu Studium... przeprowadzono syntezę jego zawartości. Celem syntezy ustaleń było zbadanie adekwatności ustaleń pierwotnej wersji Studium... (wykonanej w trybie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r.) do obecnych przepisów prawa z zakresu planowania i zagospodarowania przestrzennego (w szczególności z odniesieniami dla obszarów objętych zmianą). Obecny projekt Studium..., w wersji ujednocionej, dla całego obszaru gminy Andrespol, stanowi wykładnik polityki przestrzennej gminy i obejmuje:

- część określającą uwarunkowania rozwoju i zagospodarowania przestrzennego gminy przedstawione w formie tekstowej i graficznej (pięć załączników - rysunków):
  - ✓ stan zabudowy i zagospodarowania terenu (wersja ujednociona);
  - ✓ uwarunkowania stanu istniejącego środowiska – dyspozycje kierunków zagospodarowania przestrzennego (wersja ujednociona);
  - ✓ powiązania zewnętrzne (wersja zgodna z planem województwa);
  - ✓ uwarunkowania rozwoju - komunikacja (wersja ujednociona);
  - ✓ uwarunkowania rozwoju – infrastruktura techniczna (wersja ujednociona).
- część określającą kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy, kierunki polityki przestrzennej oraz instrumentalizację wdrażania polityki przestrzennej w nawiązaniu do uwarunkowań i powiązań zewnętrznych przedstawione w formie tekstowej i graficznej (dwa załączniki – rysunki):
  - ✓ polityka przestrzenna – kierunki zagospodarowania (wersja ujednociona);
  - ✓ polityka przestrzenna – instrumentalizacja (wersja ujednociona);

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono zgodnie z wymogami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o *udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.).

W rozdziale trzecim prognozy przedstawiono istniejący stan zagospodarowania gminy oraz środowiska przyrodniczego uwzględniając położenie gminy, budowę geologiczną, zasoby naturalne, ukształtowanie terenu, pokrywę glebową, klimat, wody powierzchniowe i podziemne, szatę roślinną i świat zwierząt. Uwzględniono istniejące obszary i obiekty środowiska objęte ochroną prawną, tj. obszar chronionego krajobrazu, pomniki przyrody, użytek ekologiczny oraz inne szczególnie cenne przyrodniczo obszary i obiekty wskazane do objęcia ochroną prawną. Odniesiono się do sieci obszaru Natura 2000.

Na tle uwarunkowań przedstawiono jakość i zagrożenia środowiska przyrodniczego, a w tym czystość i źródła zanieczyszczeń: powietrza atmosferycznego, wód powierzchniowych i podziemnych, gleb, źródła degradacji powierzchni ziemi oraz hałas, promieniowanie elektromagnetyczne niejonizujące, potencjalne obiekty uciążliwe i zagrożenia nadzwyczajne.

W prognozie uwzględniono również stan dziedzictwa kulturowego. Na terenie gminy Andrespol nie występują zabytki wysokiej klasy, a jedynie o znaczeniu lokalnym i regionalnym – obiekty wpisane do Gminnej Ewidencji Zabytków, z których część jest chroniona na podstawie prawa miejscowego oraz stanowiska archeologiczne.

W przypadku braku realizacji ustaleń projektu Studium... istniejące źródła zanieczyszczeń środowiska gruntowo - wodnego, powietrza atmosferycznego, gleb, hałasu i promieniowania elektromagnetycznego w dalszym ciągu stwarzać będą zagrożenia i obniżać standardy zamieszkiwania w gminie. Projekt Studium... zawiera szereg zapisów mających na celu ochronę wód powierzchniowych i podziemnych, powierzchni ziemi i gleb,

przyrody i krajobrazu, powietrza i poprawę dotychczasowego jego stanu, ochronę ludzi przed hałasem i promieniowaniem elektroenergetycznym niejonizującym, które uwzględniają priorytetowe cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.

Brak realizacji projektu Studium... nie spowoduje, że środowisko pozostanie na obecnym stanie funkcjonowania. Nadal będzie poddawane działaniu procesów zarówno naturalnych jak i antropogenicznych. Gmina posiada bowiem obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz cała objęta jest miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, które stanowią podstawowe dokumenty prowadzenia gospodarki przestrzennej gminy.

Warto również podkreślić, iż obszar objęty obecną zmianą Studium... - fragment centrum gminnej miejscowości Andrespol zarówno w Studium... jak i w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Andrespol został przeznaczony do urbanizacji – pod działalność gospodarczo – produkcyjną i usługową, a w planie miejscowym dodatkowo pod funkcję mieszkaniową. Obecna zmiana Studium... nie wyznacza nowych obszarów przeznaczonych do urbanizacji, a jedynie dokonuje zmiany dotychczas ustalonego przeznaczenia terenu z korzyścią dla środowiska (nowa funkcja powinna stanowić znacznie mniejszą uciążliwość niż dotychczasowa – główna uciążliwość w zakresie hałasu i emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych).

Realizacja projektu Studium... zakłada dla gminy Andrespol rozwój funkcjonalno – przestrzenny wzbogacający naturalne tendencje rozwoju funkcji mieszkaniowej, uzupełnione rozwojem niezbędnego zakresu miejsc pracy na terenie gminy oraz rozwojem funkcji wypoczynkowej i zachowaniem oraz wzbogaceniem środowiska naturalnego. Projekt Studium..., odpowiadając na potrzeby społeczne, wyznacza nowe tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową (głównie jednorodzinna), rekreacji indywidualną (letniskową), usługową oraz produkcyjno - gospodarczą. Zakłada on dominację terenów zurbanizowanych. Nastąpi prawie dwukrotny przyrost terenów zainwestowanych w gminie, który będzie się odbywać kosztem terenów rolnych. Zmiany jakie wprowadza projekt Studium... na terenie gminy to:

- Rozwój funkcji mieszkaniowej (jednorodzinnej, mieszkaniowo – letniskowej i letniskowej (rekreacji indywidualnej)) – głównie w Stróży, Justynowie, Janówce, Bedoniu Przykościelnym i Bedoniu Nowym.
- Wyznaczenie w Justynowie, Kraszewie oraz w Wiśniowej Górze terenów zabudowy mieszkaniowej i letniskowej (rekreacji indywidualnej) na działkach leśnych.
- Wyznaczenie terenów zabudowy mieszkaniowo – usługowej przy głównych drogach wylotowych z gminy – rejon ul. Brzezińskiej, Rokicińskiej, Tuszyńskiej.
- Koncentracja zabudowy usługowej o funkcjach ogólnie gminnych i ponadlokalnych w centrum sołectwa Andrespol. Umożliwienie w wyniku drugiej zmiany (teren oznaczony symbolem UUC) budowy nowego centrum usługowo – handlowego, w ramach którego realizowane będą obiekty o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m².
- Wprowadzeni w Justynowie w dolinie rzeki Miazgi centralnego zespołu usług turystycznych z dużym udziałem zieleni o znaczeniu ponadlokalnym w oparciu o zespół zbiorników o łącznej pow. lustra wody 14,31 ha, które obecnie pełnią funkcję zbiorników retencyjnych z przeznaczeniem wód na rekreację i wypoczynek.
- Wskazanie nowych terenów dla rozwoju funkcji produkcyjno – gospodarczych poprzez wyznaczenie stref aktywności gospodarczych na terenie:
  - ✓ wsi Stróża (rejon ulicy Tuszyńskiej i Czajewskiego) – jej rozwój związany jest z bliskim sąsiedztwem z autostradą A -1 i bliskim położeniem względem węzła autostradowego „Romanów” umożliwiającym bezpośrednie powiązanie (ok. 2 km od Stróża);

- ✓ wsi Kraszew – zgrupowana jest we wschodniej części wsi (generalnie na wschód od ulicy Rokicińskiej wyłączając dolinę Miazgi) zajmując znaczną jej część;
  - ✓ sołectwa Andrespol – w bezpośrednim sąsiedztwie strefy wyznaczonej w Kraszewie (rejon ulicy Marysińskiej) oraz w rozwidleniu linii kolejowych (rejon ulicy kościelnej, zlokalizowana częściowo na gruntach wsi Bedoń Przykościelny);
  - ✓ wsi Bedoń Nowy i Justynów – wyznaczona po północnej stronie linii kolejowej w rejonie ulicy Bodeńskiej;
  - ✓ wsi Bedoń Wieś i Nowy Bedoń – wzdłuż głównych wylotowych ulic z gminy (rejon ulicy Brzezińskiej i ulicy Słowińskiej); pierwsza zmiana Studium... ogranicza możliwości rozwoju tej strefy w rejonie północno-zachodniej strony ulicy Brzezińskiej jedynie do terenów zakładu produkcji mięsnej. Ciężar sfery działalności usługowej i rzemiosła przenosi się na tworzone „tereny zabudowy mieszkaniowej z usługami
- Dla obsługi nowo wyznaczonych terenów inwestycyjnych i zapewnienia lepszej komunikacji na terenie gminy wyznaczenie nowego układu dróg.

Projekt Studium... zabezpiecza przed nową zabudową tereny o wysokich wartościach przyrodniczych i krajobrazowych poprzez wykluczenie ich z możliwości urbanizacji – obszary i obiekty objęte ochroną prawną oraz: kompleks leśny Wiśniowa Góra i mniejsze zespoły leśne, obszary nasycenia zielenią łągową, zespoły zieleni urządzonej, strefy przydenne dolin rzecznych Miazgi i jej dopływów, obszary źródłowe, przyczyniając się tym samym do zachowania przyrodniczego układu gminy.

Planowane zmiany zagospodarowania wpłyną na stan środowiska przyrodniczego. Wystąpi szereg niekorzystnych czynników, które będą w różnym stopniu: bezpośrednim, pośrednim, wtórnym, skumulowanym, krótko-, średnio- i długoterminowym, stałym i chwilowym, pozytywnym i negatywnym oddziaływać na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego.

Wpływ na zmiany zachodzące w środowisku mają inwestycje: rozbudowa zabudowy mieszkaniowej, lotniskowej (rekreacji indywidualnej), usługowej, produkcyjno – gospodarczej rozbudowa infrastruktury technicznej, budowa i modernizacja szlaków komunikacyjnych, z tymże największy - rozwój funkcji produkcyjno – gospodarczej.

Niemniej jednak w projekcie Studium... zaproponowano szereg rozwiązań mających na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko. W szczególności:

- Zabezpieczenie przed nową zabudową terenów o wysokich wartościach przyrodniczych i krajobrazowych poprzez wykluczenie ich z możliwości urbanizacji – obszary i obiekty objęte ochroną prawną oraz: kompleks leśny Wiśniowa Góra i mniejsze zespoły leśne, obszary nasycenia zielenią łągową, zespoły zieleni urządzonej, strefy przydenne dolin rzecznych Miazgi i jej dopływów, obszary źródłowe, przyczyniając się tym samym do zachowania przyrodniczego układu gminy.
- Model rozwoju funkcjonalno – przestrzennego gminy przyjęty w projekcie Studium..., ma mieć cechy rozwoju zrównoważonego - winien on być tak ukształtowany, aby zapewnić gminie ład w przestrzeni i zachować wartości środowiska przyrodniczego, a mieszkańcom poprawę jakości i warunków życia.
- Stworzenie wewnętrznego systemu przyrodniczego gminy w oparciu o węzły przyrodnicze, korytarze ekologiczne, ciągi ekologiczne – „Strategiczna koncepcja kształtowania ekologicznego systemu obszarów chronionych”.
- Utrzymanie drożności naturalnych korytarzy i ciągów ekologicznych oraz ochrona węzłów ekologicznych – m.in. bezwzględna ochrona przed zabudową strefy przydennej dolin rzecznych oraz lasów.
- Wzmocnienie drobnej sieci korytarzy ekologicznych – tj. wprowadzenie zadrzewień i stref wysokiej zieleni izolacyjnej wzdłuż kolei i dróg.

- Wzmocnienie systemu przyrodniczego gminy poprzez obsadzenie zielenią izolacyjną terenów o funkcji uciążliwej i głównych szlaków komunikacyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem sąsiedztwa terenów o funkcji chronionej (mieszkańczych) oraz maksymalne nasycenie zielenią wysoką terenu oznaczonego symbolem 1P i UUC.
- Powiększenie powierzchni gruntów leśnych poprzez wskazanie terenów do dolesień (rozwój funkcji przyrodniczych) – słabe grunty o niskich klasach bonitacyjnych nieprzydatnych rolniczo.
- Ochrona terenów łąk, pastwisk, zieleni niskiej oraz łąkowej w dolinach rzek, pełniące funkcje przyrodnicze (m. in. retencja wodna), z zakazem realizacji nowej zabudowy.
- Ochrona zieleni urządzonej w gminie poprzez zachowanie parków, cmentarzy, ogrodów działkowych.
- Obszary o najwyższych klasach bonitacyjnych gleb - obszary do dalszego rozwoju funkcji rolnej – preferowanie ekologicznej działalności rolniczej.
- Wykluczenie z możliwości zabudowy dolnych partii stoków doliny rzeki Miazgi.
- Wskazanie stref wyraźniejszych powierzchni stoków doliny Miazgi jako strefy specjalnych działań na rzecz ochrony przed erozją - pasy zieleni ochronnej.
- Objęcie działaniami ochronnymi terenów stref ochronnych ujęć wód podziemnych – wyłączenie z możliwości urbanizacji, maksymalizacja zieleni, zakaz odprowadzania ścieków do wód powierzchniowych i do gruntu.
- Utrzymanie stref ochronnych wzdłuż magistral przesyłowych wody z zakazem lokalizacji stałych obiektów kubaturowych oraz trwałych nasadzeń roślinnych.
- Ochrona przed jakościową degradacją zasobów wodnych Głównych Zbiorników Wód Podziemnych ze szczególnym akcentem na tereny narażone na przenikanie zanieczyszczeń do wód w ramach stref najwyższej ochrony (ONO) i wysokiej ochrony (OWO) tych zbiorników.
- Wyłączenie obszarów dolinnych rzeki Miazgi jako potencjalnego miejsca na lokalizację nowego cmentarza.
- Wykluczenie zagospodarowania w obrębie strefy przydennej rzeki Miazgi i jej dopływów ze względu na istniejące realne zagrożenie powodziowe.
- Wskazanie realizacji zabezpieczeń przeciwpowodziowych dla istniejącej zabudowy zlokalizowanej kolizyjnie w strefie przydennej rzeki Miazgi.
- Postulowanie dalszego rozwoju systemów kanalizacji sanitarnej – priorytetowo na terenach zurbanizowanych (Andrespol, Justynów, Bedoń Przykościelny i Bedoń Nowy) oraz położonych w zasięgu ONO i OWO GZWP.
- Eliminacja nieszczelnych szamb oraz wprowadzenie obowiązku podłączenia do rozbudowywanej sieci kanalizacji sanitarnej.
- Ustalenie zakazu wprowadzania odpadów do gruntu.
- Kształtowanie korzystnych warunków aerosanitarnych gminy - eliminowanie paliw stałych na rzecz paliw ekologicznych (eliminowanie niskiej energii), zakaz emisji zanieczyszczeń w postaci pyłów i odorów oraz ograniczanie emisji komunikacyjnej.
- Stosowanie rozwiązań technicznych i organizacyjnych, które obniżą uciążliwy hałas, w szczególności pochodzący od głównych tras komunikacyjnych oraz terenów o funkcji uciążliwej - wyznaczenie stref zieleni izolacyjnej.
- Przeciwdziałanie pogarszaniu się klimatu akustycznego oraz ograniczanie istniejących zagrożeń.
- Zachowanie w przebiegu linii elektroenergetycznych stref ochronnych, w których występują ograniczone możliwości zabudowy i zagospodarowania terenu.
- Konieczność rekultywacji terenów poeksploatacyjnych ze wskazaniem kierunku rekultywacji.
- Rewaloryzacja istniejących zasobów oraz tworzenie nowych wartości kulturowych w przestrzeniach publicznych gminy, ze szczególnym akcentem na założenia

dworsko – parkowe.

- Ustalenie zasad ochrony w planach miejscowych obiektów wyszczególnionych w gminnej ewidencji zabytków, nie objętych decyzją o wpisie do rejestru zabytków.
- Wyznaczenie dla stanowisk archeologicznych otulin ochronnych – strefy ochrony archeologicznej o promieniu ok. 100 m.
- Utrzymaniu właściwego miejscowego krajobrazu kulturowego poprzez wytyczane dla funkcji terenów i charakteru nowej zabudowy.
- Wskazanie rozwoju osadnictwa jako dopełnienie istniejących struktur.
- Wskazanie przyrodniczych barier urbanizacji oraz ograniczeń środowiska dla urbanizacji.
- Wyznaczenie ogólnych kierunków rozwoju gminy w oparciu o predyspozycje przyrodniczo – przestrzenne.
- Podstawą uruchamiania nowych terenów obecnie czynnych przyrodniczo pod zainwestowanie powinny być plany miejscowe.

Negatywny wpływ będzie miało nieuchronne zredukowanie terenów otwartych. Wzrost zanieczyszczenia powietrza i poziomu hałasu powinien być niewielki przy zastosowaniu zapisów pro środowiskowych projektu Studium....

Przedstawione w projekcie zasady, rozwiązania są wystarczające i zapewnią odpowiednią ochronę środowiska przyrodniczego, krajobrazu, zabytków i środowiska kulturowego.

Realizacja projektu wiąże się z efektami gospodarczymi oraz skutkami powodowanymi w środowisku przyrodniczym. Powinna odbywać się w sposób ograniczający lub zapobiegający negatywnym skutkom środowiskowym planowanego rozwoju obszaru.

Przy pełnej realizacji ustaleń projektu Studium..., która będzie jednocześnie uwzględniać warunki i zasady zagospodarowania terenu nie powinny wystąpić takie zagrożenia środowiska mające swoje źródła w obszarze opracowania, które prowadziłyby do zagrożenia zdrowia i życia ludzi.

Zagrożenia dla środowiska obszaru objętego projektem Studium..., a przede wszystkim dla realizacji jednego z podstawowych ustaleń Studium, jakim jest racjonalne wykorzystanie obszaru gminy, polegającego na uzupełnieniu dotychczas wyznaczonych terenów oraz na tworzeniu nowych, skoncentrowanych zespołów zabudowy z uwzględnieniem lokalnych wartości przyrodniczych i kulturowych oraz potrzeb mieszkańców, mogą wynikać z niepełnej realizacji ustaleń zawartych w analizowanym dokumencie. Jak wykazuje praktyka, najczęstszymi przyczynami braku efektów, lub nawet pogorszenia warunków życia są:

- narastająca dysproporcja między przyrostem substancji budowlanej, a poziomem wyposażenia obszaru, szczególnie w infrastrukturę komunikacyjną i kanalizacji sanitarnej;
- dowolna interpretacja ustaleń Studium... w polityce realizacyjnej, prowadząca nieuchronnie do narastania chaosu przestrzennego obszaru;
- brak realizacji ustaleń odnoszących się do kształtowania terenów otwartych, w szczególności terenów wód otwartych, dolin i zieleni ochronnej cieków wodnych;
- dopuszczenie do zaśmiecania terenów otwartych na skutek niekonsekwentnego i niepełnego wdrożenia systemu gospodarki odpadami.

Stąd szczególna rola samorządu lokalnego w konsekwentnej egzekucji przepisów obowiązującego prawa, w tym lokalnego, jakim jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

Projekt zmiany Studium jest zgodny z aktualnymi przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska oraz zgodny z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi, z planami i programami z zakresu ochrony środowiska.

13. WNIOSKI DO PROGNOZY

W wyznaczonym przez urząd gminy terminie tj. 17.06.2011 – 18.07.2011 r. nie wpłynęły żadne wnioski do prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Andrespol sporządzanej w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.